



Briuselis, 2025 m. liepos 17 d.
(OR. en)

11770/25

Tarpinstitucinė byla:
2025/0555 (COD)

COMPET 760	POLGEN 95
IND 285	ECOFIN 1028
MI 558	COH 145
CADREFIN 112	INDEF 76
FIN 900	CULT 86
RECH 332	CYBER 215
ESPACE 55	JAI 1101
CONSOM 146	DIGIT 148
DUAL USE 37	DATAPROTECT 161
EDUC 330	FREMP 210
TELECOM 252	RELEX 1030
ENER 380	COPS 388
ENV 722	UD 169
CLIMA 283	AUDIO 66
AGRI 361	PROCIV 102
TRANS 314	IPCR 57
SAN 472	MAP 40
PHARM 106	FISC 191
BIOTECH 4	CODEC 1049
POLMIL 222	IA 92

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. liepos 16 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 555 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo įsteigiamas Europos konkurencingumo fondas (ECF), įskaitant specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programą, panaikinami reglamentai (ES) 2021/522, (ES) 2021/694, (ES) 2021/697, (ES) 2021/783 ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/696, (ES) 2023/588, (ES) [EGPP]

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 555 final.

Briuselis, 2025 07 16
COM(2025) 555 final

2025/0555 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo įsteigiamas Europos konkurencingumo fondas (ECF), įskaitant specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programą, panaikinami reglamentai (ES) 2021/522, (ES) 2021/694, (ES) 2021/697, (ES) 2021/783 ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/696, (ES) 2023/588, (ES) [EGPP]

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2025) 555 final} - {SWD(2025) 555 final} - {SWD(2025) 556 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Europos konkurencingumo fondas (toliau – ECF arba Fondas) yra įtrauktas į daugiametės finansinės programos (DFP) po 2027 m. dokumentų rinkinį, kuriuo siekiama sutelkti 14 atskirų finansavimo priemonių pagal dabartinę DFP į vieną sistemą, kad būtų galima užtikrinti investavimo pajėgumus siekiant stiprinti Europos konkurencingumą technologijų ir strateginiuose sektoriuose, kurie itin svarbūs ES konkurencingumui, pradedant bendradarbiavimu grindžiamais moksliniais tyrimais ir baigiant plėtra, inovacijomis, pramonės ir infrastruktūros diegimu ir gamyba, įskaitant įgūdžius, ir remiant projektus bei įmones, įskaitant MVI, startuolius, didesnes įmones, universitetus ir mokslinių tyrimų subjektus, kartu naudojant biudžeto priemones privačiosioms, institucinėms ir nacionalinėms investicijoms pritraukti.

Per pastaruosius trisdešimt metų ES ir kitų išsivysčiusios ekonomikos šalių našumo atotrūkis padidėjo, todėl ES tapo mažiau konkurencinga, palyginti su kitomis didžiosiomis ekonomikomis. Šiuo metu ES atsilieka įvairiose srityse, įskaitant technologinę plėtrą, mokslinių tyrimų ir inovacijų diegimo rezultatus, infrastruktūros diegimą, rinkos dinamiškumą ir pramonės pajėgumus. Pastaraisiais metais dėl sparčios technologinės pažangos, didėjančios ekonominės konkurencijos, pagrindinių didelio poveikio infrastruktūrų kontrolės ir prekybos protekcionizmo, Europos Sąjungos konkurencingumo didinimas tapo itin svarbiu prioritetu. Šie aspektai ir galimas jų poveikis mūsų gerovei buvo pabrėžti keliuose naujausiuose pranešimuose, įskaitant Draghi pranešimą dėl Europos konkurencingumo ateities ir Letta pranešimą „Daug daugiau nei rinka“, kurių rekomendacijomis buvo remiamasi komunikate „Konkurencingumo kelrodis“.

2025 m. sausio mėn. Europos Komisijos priimtame komunikate „Konkurencingumo kelrodis“¹ nustatomos svarbios problemos, trukdančios konkurencingumui ES. Viena iš pagrindinių nustatytų problemų – Sąjungos išlaidų išskaidymas pagal daugelį iš dalies sutampančių programų, kurių nemažai finansuoja panašias iniciatyvas, tačiau taikomi skirtingi reikalavimai, o tai apsunkina veiksmingą finansavimo derinimą.

Komunikate „Konkurencingumo kelrodis“ nustatyti keli pagrindiniai veiksniai, būtini Sąjungos konkurencingumui didinti: 1) atotrūkio inovacijų srityje panaikinimas, 2) priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas ir 3) pernelyg didelės priklausomybės mažinimas ir saugumo didinimas. Be to, nurodomi penki horizontalieji įgalinamieji veiksniai: 1) paprastinimas, 2) kliūčių bendrojoje rinkoje šalinimas, 3) finansavimas, 4) įgūdžiai ir kokybiškos darbo vietos, 5) geresnis koordinavimas. Europos konkurencingumo fondas daugiausia dėmesio skiria supaprastinimui, finansavimui ir geresniam koordinavimui, kad būtų galima spręsti tokias problemas kaip: 1) neoptimali parama per visą investicijų laikotarpį – nuo fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų iki plėtros, pramoninio diegimo ir gamybos; 2) dideli investicijų poreikiai, kad būtų įgyvendinti Sąjungos prioritetai, įskaitant perėjimą prie švarios ir skaitmeninės ekonomikos, ir 3) sudėtinga ir nekoordinuojama Sąjungos finansavimo aplinka. Tikimasi, kad, nors ir netiesiogiai, šių problemų sprendimai turės teigiamo poveikio kitoms konkurencingumo kelrodyje nurodytoms problemoms, pavyzdžiui, inovacijų atotrūkiui, taip pat Europos priklausomybės nuo ypatingos svarbos

¹ COM(2025) 30 *final*

technologijas ir išteklius tiekiančių išorės šaltinių mažinimui, o tokiu būdu ir saugumo bei atsparumo didinimui.

ECF nėra vienintelė Sąjungos konkurencingumo stiprinimo iniciatyva. Jis papildo kitas komunikate „Konkurencingumo kelrodis“ paskelbtas priemones. Šis pasiūlymas dera su komunikatu „Rengiantis kitai daugiametei finansinei programai“², kuriame išdėstyti tikslai, kad kitas Sąjungos biudžetas būtų paprastesnis, tikslingesnis, veiksmingesnis ir juo būtų galima spręsti dabartinių sunkumų, trūkumų ir nelankstumo klausimus. Komunikate taip pat pabrėžiama, kad lankstumas labai svarbus siekiant užtikrinti biudžeto gebėjimą reaguoti į kintančią tikrovę, daugiausia dėmesio skiriant tokiems uždaviniams kaip Sąjungos konkurencingumo didinimas, kuriam reikia bendrų veiksmų vieningoje Europoje. Įmonės, kurioms bus taikomas būsimas 28-asis režimas, taip pat turėtų turėti galimybę pasinaudoti ECF, visų pirma dėl to, kad šiuo režimu siekiama supaprastinti tarpvalstybines operacijas ir skatinti investicijas ES bendrojoje rinkoje.

ECF struktūra bus grindžiama keturiomis politikos linijomis, atspindinčiomis strateginius prioritetus, kurie itin svarbūs Sąjungos konkurencingumui ir atsparumui (nuo dirbtinio intelekto ir skaitmeninių technologijų iki kosmoso, nuo švarių technologijų iki biotechnologijų, nuo gynybos iki sveikatos). Jo atvira struktūra padėtų Fondui sparčiai reaguoti į naujus iššūkius ir prioritetus, nustatant bendrą kryptį ir strategiją. Šia nauja struktūra būtų sudarytos sąlygos nustatyti politikos prioritetus kiekvienos linijos lygmeniu, veiksmingai nukreipti paramą nuo taikomųjų mokslinių tyrimų į gamybą ir diegimą, įskaitant infrastruktūrą ir konkrečius įgūdžius, remiantis prie projektų poreikių pritaikytomis finansavimo priemonėmis ir mažinant investicijų riziką, pasiūlant tinkamą Sąjungos biudžeto svorto ir poveikio santykį. Be to, atskiras Europos Parlamento ir Tarybos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos reglamentas (ES) [XXX]³ [bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“] bus glaudžiai susietas su ECF komponentais, kad būtų užtikrintas sklandus investicijų kelias nuo idėjos iki rinkos.

ECF bus lanksčiai sutelktas visas Sąjungos biudžeto teikiamas finansinių priemonių rinkinys (įskaitant paskolas, dotacijas, nuosavą kapitalą, kvazinuosavą kapitalą, derinimą, viešuosius pirkimus ir garantijas). Biudžeto garantija ir finansinės priemonės būtų prieinamos visoms politikos linijoms, kad jas būtų galima naudoti visose finansavimo iš vieno Fondo srityse. Dėl labiau integruoto požiūrio strateginiu ir veiklos lygmenimis taip pat bus užtikrinta sinergija su kitomis programomis. Be ECF finansinio priemonių rinkinio, Fondas teiks konsultavimo projektų klausimais paslaugas per visą investavimo ciklą, kad būtų skatinamas projektų rengimas ir plėtojimas, parama įgūdžių ugdymui ir kompleksinė verslo parama MVĮ ir startuoliams, palengvinant jų verslo augimą, galimybes gauti finansavimą ir investicijas. Integruota struktūra taip pat sudarytų sąlygas sinergijai su kitomis struktūrinėmis DFP dalimis, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) [XXX]⁴ dėl nacionalinės ir regioninės partnerystės planų [toliau – nacionalinės ir regioninės partnerystės planai]. ECF prisideda prie Sąjungos konkurencingumo ir apima įvairias politikos sritis: nuo mokslinių tyrimų ir inovacijų, skaitmenizacijos, kosmoso, gynybos, aplinkos, sveikatos, paramos bendrajai rinkai, žiedinės ekonomikos iki energetikos pertvarkos. Fondas apima veiklą, šiuo metu vykdomą pagal 14 Sąjungos programų: programą „Europos horizontas“, kaip atskirą programą, tačiau glaudžiai susietą su ECF, Inovacijų fondą (IF), Skaitmeninės Europos programą (SEP), Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP), Europos gynybos

² COM(2025) 46 *final*

³ OL L., p

⁴ OL L., p

fondą (EGF), Šaudmenų gamybos rėmimo aktą (angl. ASAP), priemonę Europos gynybos pramonei stiprinti vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus (angl. EDIRPA), Europos gynybos pramonės programą (EGPP), programą „ES – sveikatos labui“, Europos kosmoso programą, IRIS, „InvestEU“, Bendrosios rinkos programą (MVĮ paprogramė) ir LIFE (daugiau informacijos apie kiekvieną iš šių programų pateikta poveikio vertinimo ataskaitos 7 priede). Šiuo metu šių programų apimtis labai įvairi: pagal šią DFP (2021–2027 m.) programa „Europos horizontas“ yra didžiausia – 93 mlrd. EUR per septynerius metus, o antras pagal dydį – Inovacijų fondas, kuriam 2020–2030 m. skirta apie 40 mlrd. EUR (finansuojama iš ATLPSP pajamų pagal Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 8 dalį).

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

ECF atitinka komunikate „Rengiantis kitai daugiametei finansinei programai“ išdėstytais tikslais, kuriais siekiama, kad biudžetas būtų tikslingesnis, paprastesnis ir veiksmingesnis.

Siekiant didinti konkurencingumą, ECF remsis patirtimi, įgyta įgyvendinant programą „InvestEU“⁵, pagal kurią kelios finansinės priemonės buvo sutelktos į vieną supaprastintą sistemą ir pavyko sėkmingai sutelkti viešąjį ir privatųjį finansavimą, naudojant palyginti nedidelę ES garantiją, užtikrinant papildomumą ir suderinamumą su Sąjungos politikos tikslais.

ECF bus glaudžiai susietas su 10-ąja bendrąja mokslinių tyrimų ir inovacijų programa, sukurta pagal Reglamentą (ES) [XXX] [bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“], rengiant integruotas darbo programas ir bendrą taisyklių sąvadą ECF reglamente. Tai bus labai svarbu siekiant užtikrinti sklandų investavimą nuo mokslinių tyrimų iki startuolių, plėtros, diegimo ir pasaulinės gamybos, nuo idėjos iki rinkos. JRC tiesioginiais veiksmais bus remiami ECF politikos linijų tikslai.

ECF veikla bus derinama su kitais naujais fondais, remiančiais su sveikata susijusių ligų prevencijos ir sveikatingumo skatinimo veiklos finansavimą, ir juos papildys pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) [XXX]⁶ [Europos Sąjungos civilinės saugos mechanizmas ir parama pasirengimui ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimui į jas], Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) [XXX]⁷ [„Globali Europa“], Reglamentą (ES) [XXX] [nacionalinės ir regioninės partnerystės planai]. Labai svarbu užtikrinti tvirtą ECF ir modernizuotos Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) ryšį (Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) [XXX]⁸ [Europos infrastruktūros tinklų priemonė]). Tarpvalstybiniai infrastruktūros projektai, susiję su priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimu, skaitmeninės ekonomikos, transporto ir energetikos atsparumu, taip pat judumu, labai svarbūs didinant Sąjungos konkurencingumą, saugumą ir mažinant strateginę priklausomybę. Yra aiški pagal EITP remiamų transeuropinių energetikos ir transporto tinklų ir ECF taikymo sričiai priklausančių projektų sinergija. Tarpvalstybinės skaitmeninio ryšio infrastruktūros, kurios, remiantis Draghi pranešimu, yra gyvybiškai svarbios, kad Europa būtų konkurencinga pasauliniu mastu, bus finansuojamos iš ECF, kad būtų kuo labiau padidinta sinergija su kitais skaitmeniniais pajėgumais.

⁵ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017.

⁶ OL L., p

⁷ OL L., p

⁸ OL L., p

Turėtų būti užtikrinta ECF ir Inovacijų fondo bei Bendrosios rinkos programos sinergija, kiek tai susiję su parama:

- pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui ir inovacijoms, visų pirma švarių technologijų srityje (Inovacijų fondas);
- skaitmeninėmis technologijomis, visos Europos skaitmenine viešąja infrastruktūra ir skaitmeniniais sprendimais muitų ir mokesčių srityje (Bendrosios rinkos programa).

Šiuo tikslu ECF užtikrina suderinamumą su veiksmais, kuriuos planuojama įgyvendinti pagal Inovacijų fondą ir Bendrosios rinkos programą, visų pirma rengiant darbo programas. Kaip paskelbta komunikate „Švarios pramonės kursas“, Pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo bankas bus įtrauktas į ECF valdymą.

Iki 2025 m. pabaigos Komisija turėtų pasiūlyti ES kosmoso sistemų ir jų valdymo teisės aktų sistemą, grindžiamą ES kosmoso *acquis* ir IRIS² reglamentais.

Konkurencingumui taip pat bus teikiama parama pagal valstybių narių nacionalinius ir regioninius partnerystės planus ir išorės politiką. Be to, bus siekiama ECF ir kitos Sąjungos veiklos, kuria remiamos su konkurencingumu glaudžiai susijusios politikos sritys, sinergijos. Visų pirma ECF sudarys sąlygas derinti ir kaupti finansavimą veiksams, kuriais remiami daugiau nei vienos Sąjungos programos tikslai. ECF taip pat galės teikti finansinius ar nefinansinius įnašus, kuriais remiami konkurencingumo tikslai, be kita ko, iš valstybių narių, trečiųjų valstybių ir tarptautinių organizacijų. Be to, pagal Reglamentą (ES) [XXX] [nacionalinės ir regioninės partnerystės planai] bus sudarytos palankesnės sąlygos teikti paramą projektams, kuriems suteiktas konkurencingumo ženklas. Bus siekiama sinergijos ir papildomumo nuo planavimo iki įgyvendinimo, visų pirma su Europos investicijų banko grupe. Įgyvendinus visą šią su sinergija susijusią veiklą, paramos gavėjams taikomi ataskaitų teikimo ir apskaitos reikalavimai apims tik tai, kas tikrai būtina.

ECF taip pat turėtų veikti užtikrinant sinergiją su naująja įgūdžių ugdymo programa „Erasmus+“ ir siekiant įgyvendinti Įgūdžių sąjungą. ECF finansinė parama įgūdžiams strateginiuose sektoriuose papildytų pagal programą „Erasmus+“ teikiamą paramą kokybiškoms darbo vietoms ir gyvenimui reikalingų įgūdžių ugdymui ir tobulinimui pasitelkiant mokymąsi visą gyvenimą ir talentų ugdymą, pritraukimą bei išlaikymą.

• **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

ECF atitinka komunikatą „Konkurencingumo kelrodis“, kuriame, remiantis minimose ataskaitose pateiktomis rekomendacijomis, pateiktos konkurencingumo didinimo veiksnių gairės. Be to, ECF labai remia švarios pramonės kursą, kurio komunikate nurodyta, kad reikia paspartinti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, reindustrializaciją ir inovacijas, sutelkiant klimato politikos veiksmus ir konkurencingumą pagal vieną visa apimančią ekonomikos augimo strategiją.

ECF taip pat papildo santaupų ir investicijų sąjungos kūrimo poveikį ir jį padidins. Gilesnės kapitalo rinkos suteiks galimybę draudikams, pensijų fondams, bankams ir turto valdytojams dalyvauti ECF remiamuose projektuose ir taip suteikti ES piliečiams taupymo ir investavimo galimybių, o tai galiausiai bus naudinga santaupų turėtojams ir piliečiams.

ECF visiškai atitinka 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programą, kurioje nustatyti Sąjungos bendri skaitmeniniai tikslai ir valdymo sistema, kuria siekiama paspartinti Europos

skaitmeninę pertvarką infrastruktūros, įgūdžių ir paslaugų srityse⁹. Visų pirma ECF investicijomis į skaitmenines technologijas reaguojama į 2025 m. skaitmeninio dešimtmečio padėties ataskaitoje nustatytas spragas ir prioritetus, ypač į skaitmeninį junglumą, pažangiąją kompiuteriją ir skaitmeninius įgūdžius, remiant Sąjungos skaitmeninio suverenumo tikslą.

Pagal ECF vykdomai veikai taip pat svarbios kelios kitos iniciatyvos, įskaitant: Ypatingos svarbos žaliavų aktą, Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktą, Lustų aktą, Europos automobilių sektoriaus pramonės veiksmų planą, Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentą, DI aktą, Europos sąveikumo aktą, Europos gyvybės mokslų strategiją, Pažangiųjų medžiagų aktą, Vaistų dokumentų rinkinį, Medicininių atsako priemonių strategiją, Baltąją knygą dėl gynybos, Ekonominio saugumo strategiją, ES pasirengimo krizėms strategiją, Darnaus ir išmanaus judumo strategiją ir Europos vandenynų paktą. ECF taip pat dera su konkurencingumo išorės aspektu, Sąjungos tarptautiniais įsipareigojimais, be kita ko, prekybos srityje.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Šiuo reglamentu nustatomas preliminarus ECF finansinis paketas, įskaitant Europos Sąjungos finansavimą, skirtą perėjimui prie švarios energijos ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui, skaitmeninei lyderystei, sveikatai, biotechnologijoms, žemės ūkiui ir bioekonomikai, atsparumui, gynybos pramonei ir kosmosui.

Kadangi ECF – atskirų programos pagrindinių teisės aktų ir susijusių politikos sričių pagrindas, pasiūlymas grindžiamas keliais atskirais teisiniais pagrindais, kurių kiekvienas turi būti taikomas atitinkamai (-oms) ECF daliai (-ims):

- SESV 43 straipsnio 2 dalimi, susijusia su bendros žemės ūkio politikos tikslų siekimu;
- SESV 168 straipsnio 5 dalimi, susijusia su atitinkama veikla, skirta žmonių sveikatai apsaugoti ir gerinti remiant sveikatos, biotechnologijų, žemės ūkio ir bioekonomikos sektorių konkurencingumą;
- SESV 172 straipsniu, susijusiu su atitinkama veikla, kuria remiamas konkurencingumas vykdant skaitmeninę pertvarką viešojo intereso srityse;
- SESV 173 straipsnio 3 dalimi, susijusia su veikla, kuria remiamas Europos Sąjungos pramoninės bazės konkurencingumas, įskaitant paramą mažosioms ir vidutinėms įmonėms, visų pirma siekiant prisitaikyti prie naujų ekonominių iššūkių mokslinių tyrimų, švarios ir skaitmeninės pertvarkos, sveikatos, biotechnologijų, žemės ūkio, bioekonomikos, kosmoso, saugumo ir gynybos srityse;
- SESV 175 straipsniu, susijusiu su poreikiu tęsti ir tobulinti priemones, nesusijusias su SESV 175 straipsnyje nurodytais fondais, skirtas veiklai, kuria siekiama didinti konkurencingumą visoje vidaus rinkoje, be kita ko, taikant plėtros priemones, atsižvelgiant į ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą;

⁹ Sprendimas (ES) 2022/2481.

- SESV 182 straipsnio 4 dalimi, 183 straipsniu ir 188 straipsnio antra pastraipa, kiek tai susiję su atitinkama veikla, kuria remiami moksliniai tyrimai ir inovacijos gynybos srityje;
- SESV 189 straipsnio 2 dalimi, susijusia su atitinkama veikla, kuria remiama Sąjungos kosmoso politika;
- SESV 192 straipsnio 1 dalimi, kiek tai susiję su atitinkama veikla, kuria išsaugoma, saugoma ir gerinama aplinkos kokybė, ir veikla, kuria remiamas perėjimas prie švarios energijos, siekiant prisidėti prie klimato kaitos švelninimo;
- SESV 194 straipsnio 2 dalimi dėl energijos rinkos veikimo; energijos tiekimo saugumo Sąjungoje; energijos vartojimo efektyvumo bei taupymo ir naujų bei atsinaujinančių energijos formų plėtojimo; ir energetikos tinklų sujungimo.
- SESV 212 straipsnio 2 dalimi, susijusia su gynybos pramonės strateginių partnerių rėmimo veikla;
- 322 straipsnio 1 dalies a punktu dėl finansinių taisyklių, kuriomis visų pirma nustatoma biudžeto sudarymo ir vykdymo bei sąskaitų pateikimo ir audito tvarka, priėmimo.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Tam, kad atsakas siekiant didinti Sąjungos konkurencingumą būtų tikrai veiksmingas, jis turi būti koordinuojamas Sąjungos lygmeniu. Sutelkiant išteklius šiuo lygmeniu didinamas investicijų poveikis ir vertė, nes pasiekama masto ekonomija skatinant ir mažinant investicijų riziką Europos konkurencingumui itin svarbiose politikos srityse. Šis metodas yra ekonomiškesnis nei tuo atveju, jei valstybės narės veiktų kiekviena atskirai.

Vis dar nepakankamas privačiojo sektoriaus investicijas į ypatingos svarbos sritis, pavyzdžiui, infrastruktūrą, žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, ir pramonės pajėgumus dar labiau apsunkina susiskaidžiusios kapitalo rinkos, o tai trukdo veiksmingoms tarpvalstybinėms investicijoms. Nepaisant didelių privačių santaupų, jos nėra tinkamai paverčiamos ilgalaikėmis investicijomis, kurios būtinos strateginiam savarankiškumui užtikrinti.

Viešosios MTP išlaidos Sąjungoje tebėra fragmentiškos ir neatitinka Sąjungos masto prioritetų, o didžioji finansavimo dalis skiriama iš atskirų valstybių narių biudžetų. Tik Sąjungos lygmens veiksmais galima remti projektų, kurių valstybės narės vienos įgyvendinti negali, mastą ir rūšį, taip pasiekiant kritinę masę poveikį turintiems projektams ir partnerystėms.

Be to, Sąjungos lygmens koordinavimu skatinamas bendradarbiavimas, kuris labai svarbus siekiant skatinti žinių sklaidą ir mažinti investicijų riziką, taip didinant konkurencingumą. Sąjungos masto požiūriu užtikrinama masto ekonomija ir suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimas, kuris itin svarbus skatinant žinių valorizaciją ir gerinant pajėgumus.

Galiausiai, tiesiogiai valdoma Sąjungos programa galima geriausiai užtikrinti bendro tarpvalstybinio bendradarbiavimo taisyklių rinkinio taikymą svarbiausiose strateginėse politikos srityse, kurias apima ECF, taip užtikrinant politikos suderinimą ir kuriant masto ekonomiką visuose sektoriuose ir valstybėse narėse.

- **Proporciningumo principas**

Siūlomais veiksmais neviršijama to, kas būtina Sąjungos tikslams pasiekti ir Sąjungos pridėtinei vertei sukurti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pagrindinis aktas – reglamentas, priimamas taikant įprastą teisėkūros procedūrą pagal SESV, siekiant užtikrinti, kad įsipareigojimai būtų tiesiogiai privalomi ECF gavėjams ir tiesiogiai taikomi visose Sąjungos valstybėse narėse.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas išsamia poveikio vertinimų, 2021–2027 m. programų, patenkančių į šios iniciatyvos taikymo sritį, laikotarpio vidurio vertinimų analize ir turimais 2014–2020 m. programų *ex post* vertinimais. Išsamus analizuotų vertinimų sąrašas pateikiamas prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 1 priede.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Rengdamasi kitai daugiametei finansinei programai (DFP), kuri bus pradėta įgyvendinti 2028 m., Europos Komisija surengė viešas konsultacijas, kad surinktų nuomonių apie Sąjungos finansavimą konkurencingumui skatinti. Šios 12 savaitių trukusios konsultacijos apėmė internetinį klausimyną ir pozicijos dokumentus, skirtus įvairiems suinteresuotiesiems subjektams, pavyzdžiui, piliečiams, įmonėms, MVĮ, valdžios institucijoms ir akademinėi bendruomenei.

Iš 2 034 atsakymų ir 462 pozicijos dokumentų išvadų santraukos matyti, kad pagrindiniai Sąjungos konkurencingumo iššūkiai yra plačiai paplitęs nepakankamas investavimas į mokslinius tyrimus ir inovacijas ir didelis inovacijų atotrūkis nuo pasaulinių konkurentų. Konsultacijos parodė, kad reikia koordinuoti Sąjungos lygmens veiksmus siekiant veiksmingai sutelkti išteklius ir taip pasiekti masto ekonomiją bei pagerinti investicijų poveikį tokiose srityse kaip infrastruktūra, inovacijos ir strateginiai sektoriai.

Respondentai pritarė priemonėms, kuriomis daugiausia dėmesio skiriama strateginių prioritetų finansavimo didinimui, finansavimo, pradedant moksliniais tyrimais ir baigiant gamyba, tęstinumo užtikrinimui ir Sąjungos priklausomybės strateginiuose sektoriuose ribojimui. Manyta, kad šios priemonės yra būtinos siekiant spręsti fragmentiškos paramos problemą per visą investavimo ciklą, kuri trukdo konkurencingumui, nes negalima efektyviai paversti santaupų ilgalaikėmis investicijomis.

Problemų taip pat kelė suskaidytos kapitalo rinkos ir nepakankamos privačiosios investicijos, visų pirma MVĮ ir veiklą plečiančioms įmonėms. Kalbant apie respondentus, įmonės ir akademinės institucijos pabrėžė, kad siekiant išlaikyti konkurencingumą svarbu daugiau investuoti į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, infrastruktūros modernizavimą ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą. Nepaisant teigiamų atsiliepimų apie įvairius finansavimo proceso etapus, buvo išreikštas susirūpinimas dėl ilgų vertinimo terminų, nepakankamo skaidrumo ir sudėtingų paraiškų teikimo procedūrų, visų pirma susijusių su MVĮ ir naujais pareiškėjais. Finansavimo procesui pagerinti buvo pasiūlyti šie būdai: programų supaprastinimas ir jų tarpusavio suderinamumas.

Viešas konsultacijas papildė kita konsultacijų su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais veikla tiek pramonės, tiek mokslinių tyrimų ir inovacijų srityse.

Kalbant apie pramonės suinteresuotuosius subjektus, 2025 m. kovo 19 d. surengtame 9-ajame Pramonės forumo plenariniame posėdyje daugiausia dėmesio skirta naujajam Europos konkurencingumo fondui. Dalyvių, kuriems atstovauja daugiau kaip 60 narių iš įvairių

pramonės šakų ir verslo asociacijų, taip pat valstybių narių, buvo paprašyta pateikti atsiliepimus apie su konkurencingumu susijusias problemas ir pasidalyti idėjomis, kaip spręsti šias problemas. Gauta informacija iš esmės patvirtinta suinteresuotųjų subjektų atsiliepimais, gautais per viešas konsultacijas, pabrėžiant, kad reikia suderinti mokslinių tyrimų ir pramonės politiką bei finansavimo priemones.

Išsamesnė pagal šį pasiūlymą surengtų konsultacijų santrauka pateikiama prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 2 priede.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas išsamia dokumentų peržiūra, apimančia maždaug 140 dokumentų, įskaitant pirmiau minėtus poveikio vertinimus, laikotarpio vidurio vertinimus ir *ex post* vertinimus. Taip pat peržiūrėtos įvairios atitinkamos politinės ir mokslinės ataskaitos bei dokumentai.

Dokumentų peržiūra buvo užbaigta Jungtiniam tyrimų centrui (JRC) atlikus ekonominį modeliavimą siekiant kiekybiškai įvertinti pasirinktą poveikį ir išorės konsultanto atliktą sąnaudų ir naudos analizę. Išsamus šaltinių, naudojamų rengiant šį pasiūlymą, sąrašas pateikiamas prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 1 priede. Išsami sąnaudų ir naudos analizės ir modeliavimo metodika pateikta poveikio vertinimo 4 priede.

- **Poveikio vertinimas**

Reglamentavimo patikros valdyba pateikė pastabų dėl poveikio vertinimo.

Poveikio vertinime apsvaistytos trys skirtingos politikos galimybės:

pirmoji galimybė yra papildoma įprastinė veikla, pagal kurią liktų atskiros 14 programų taisyklės, tačiau Komisija, remdamasi STEP metodu, stengtųsi užtikrinti horizontalesnį fondų suderinamumą.

Antroji galimybė – geresnis programų koordinavimas ir bendras taisyklių sąvadas, kuria būtų siekiama labiau suderinti įvairių programų taisykles, visų pirma tikslus, kryptis ir ramsčius, taip pat įgyvendinimo priemones ir horizontaliąsias teises nuostatas.

Trečioji galimybė – programų konsolidavimas pasinaudojant nauju Europos konkurencingumo fondu, į kurį būtų įtrauktos atitinkamos ES programos ir kuris būtų grindžiamas strateginiu orientavimu, pirmenybę teikiant politikai, o ne programoms.

Tinkamiausia yra trečioji galimybė, nes siūlomas išsamus politikos priemonių rinkinys, kuriuo siekiama taisyti pirmiau nurodytus dabartinius ES finansavimo sistemos trūkumus, susijusius su konkurencingumu.

Tikėtina, kad pasirinkus C galimybę ir taip integravus prieigos punktus ir nustačius bendrą taisyklių sąvadą, supaprastinus finansavimo procesą ir sukūrus veiksmingesnę, verslui palankesnę aplinką, kuri bus ypač naudinga spartaus augimo pramonės šakoms, MVI, novatoriškiems startuoliams ir projektams, kuriems būtina ilgalaikė parama investicijoms, mažės paramos gavėjų administracinės išlaidos.

Supaprastintas ir patobulintas paraiškų teikimo procesas padidintų aiškumą projektų rengėjams ir apskritai palengvintų galimybes gauti finansavimą.

Pasirinkus C galimybę, būtų konsoliduoti finansavimo procesai ir išplėstos galimybės naudotis finansinėmis priemonėmis, kad Sąjunga galėtų geriau išnaudoti savo potencialą

sutelkti privatųjį kapitalą ir padidinti biudžeto lankstumą. Galimybė taip pat stiprinamos fundamentinių mokslinių tyrimų ir labiau pažengusių mokslinių tyrimų, inovacijų ir gamybos sąsajos, taip užtikrinant dinamišką ES ekonominę struktūrą ir geresnę idėjų pristatymą rinkoje. Siekdama sėkmingai išnaudoti tinkamiausią galimybę, Sąjunga įgyvendins priemones, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti galimą neigiamą poveikį, be kita ko, derindama lankstumą su poreikiu užtikrinti nuspėjamumą.

Pasirinkus tinkamiausią galimybę, pareiškėjai ir naudos gavėjai, kurie jau naudojami Sąjungos lėšomis, patirtų tam tikrų prisitaikymo išlaidų. Vis dėlto, nors iš pradžių reikėtų prisitaikyti prie naujojo fondo, paramos gavėjams ši mokymosi procesą reikėtų surengti tik vieną kartą, o ne kelis kartus kelioms programoms.

Vieningos finansavimo sistemos paskirtis rinkos atžvilgiu – didinti Europos įmonių konkurencingumą užtikrinant prienamesnę ir strategiškai suderintą finansavimą. Ji taip pat remia Europos strateginį savarankiškumą ir mažina kritinę priklausomybę.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Vienas pagrindinių šio pasiūlymo ramsčių yra supaprastinimas, o tai bus pasiekta integravus prieigos punktus ir nustačius bendrą taisyklių sąvadą, supaprastinus finansavimo procesą ir sukūrus veiksmingesnę, verslui palankesnę aplinką, kuri bus ypač naudinga spartaus augimo pramonės šakoms, MVĮ, novatoriškiems startuoliams ir projektams, kuriems būtina ilgalaikė parama investicijoms.

Supaprastintas ir patobulintas paraiškų teikimo procesas padidins aiškumą projektų rengėjams ir apskritai palengvintų galimybes gauti finansavimą.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas atitinka Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas Sąjungos vertybes ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) įtvirtintas pagrindines teises ir užtikrina jų laikymąsi; jame siūlomos iniciatyvos tikslai yra susiję su pagrindinių teisių skatinimu ir Chartijos taikymu. Pavyzdžiui, pasiūlymu skatinama teisė į gyvybę ir privatų gyvenimą skatinant priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą ir lygybę, lygias galimybes ir įvairovę visoje investavimo aplinkoje.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Orientacinis ECF įgyvendinimo finansinis paketas 2028 m. sausio 1 d. – 2034 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu yra 234 300 000 000 EUR dabartinėmis kainomis. Ši suma preliminariai paskirstoma taip:

- 11 000 000 000 EUR – veiklai, kuria prisidedama prie 3 straipsnyje nurodytų bendrųjų tikslų, kuri įgyvendinama visų pirma vykdant kompleksinę veiklą, pavyzdžiui, teikiant neteminę paramą pagal ECF programą „InvestEU“, kaip nurodyta II skyriaus 2 skirsnyje; III skyriuje nurodytoms projektų konsultacijoms, MVĮ bendradarbiavimui, įgūdžių ugdymui ir galimybei gauti finansavimą.
- 26 210 000 000 EUR skiriama 3 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytiems konkretiems tikslams.
- 20 393 000 000 EUR skiriama 3 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytiems konkretiems tikslams.

- 51 493 000 000 EUR skiriama 3 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytiems konkretiems tikslams.
- 125 204 000 000 EUR skiriama 3 straipsnio 2 dalies d punkte nurodytiems konkretiems tikslams.

Pridedama finansinė teisės akto pasiūlymo pažyma su papildoma biudžetine informacija.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Ši iniciatyva bus stebima taikant laikotarpio po 2027 m. biudžeto veiklos rezultatų planą, kuriame numatyta programos įgyvendinimo etapu pateikti įgyvendinimo ataskaitą, taip pat retrospektyvinį vertinimą, kuris turi būti atliktas pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 34 straipsnio 3 dalį. Biudžeto garantijoms ir finansinėms priemonėms bus taikomas supaprastintas veiklos rezultatų planas. Siekiant įdiegti į rinką orientuotas priemones, reikia imtis supaprastinimo veiksmų, kad būtų galima pritraukti privačių investuotojų Sąjungos politikos sritims remti.

Vertinimas bus atliekamas pagal Komisijos geresnio reglamentavimo gaires ir bus grindžiamas su programos tikslais susijusiais rodikliais.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

- I skyriumi įsteigiamas Europos konkurencingumo fondas (ECF), kuris yra 2028–2034 m. daugiamečių bendrosios programos dalis, daugiausia dėmesio skiriant Sąjungos konkurencingumo strateginiuose sektoriuose didinimui. Jame nustatyti Fondo tikslai, biudžetas ir finansavimo taisyklės, kuriais siekiama remti projektus visuose švrios ir skaitmeninės pertvarkos, sveikatos ir atsparumo, saugumo ir gynybos sektoriuose. Pagrindiniai tikslai – didinti technologinį ir ekonominį poveikį, mažinti strateginę priklausomybę, pritraukti privačiojo sektoriaus investicijų ir remti infrastruktūrą bei MVĮ. Šiame skyriuje pabrėžiamas mokslinių tyrimų ir pramonės politikos derinimas siekiant visame pasaulyje remti Sąjungos pramonę, plėtoti ypatingos svarbos infrastruktūrą ir spręsti įgūdžių trūkumo problemą. Konkrečiais tikslais daugiausia dėmesio skiriama inovacijų ir konkurencingumo skatinimui ypatingos svarbos sektoriuose, pavyzdžiui, švrių technologijų, sveikatos, skaitmeninės pertvarkos, saugumo ir gynybos sektoriuose. Šiame skyriuje pabrėžiamas reinvestavimas siekiant padidinti Sąjungos konkurencingumą ir pateikiamos gairės dėl bendradarbiavimo su valstybėmis narėmis ir trečiosiomis valstybėmis siekiant išplėsti investavimo galimybes. Jame nustatytas bendras taisyklių sąvadas. Be to, juo užtikrinamas strateginis išteklių koordinavimas ir nustatoma valdymo tvarka.
- II skyriuje pristatomas ECF priemonių rinkinys, kurį sudaro dotacijos, viešieji pirkimai ir pramonės politikos priemonių koordinavimas, taip pat ECF programa „InvestEU“, pagal kurią naudojamos tokios finansinės priemonės kaip paskolos, nuosavas kapitalas ir garantijos, kuriomis tikimasi sutelkti dideles privačias ir viešąsias investicijas, suderintas su Sąjungos prioritetais. Juo nustatomos bendros bendradarbiavimu grindžiamos mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos taisyklės, kartu atsižvelgiant į tikslinius programos „Europos horizontas“ ypatumus, ir užtikrinamas pramonės politikos priemonių, įskaitant vertės grandines, gamybos didinimą, įgūdžių ugdymą ir ypatingos svarbos konkurencingumo veiksmus, koordinavimas. ECF programoje „InvestEU“ išdėstyta, kaip įgyvendinantieji partneriai valdys ir skirs finansavimą rinkai, daugiausia dėmesio skiriant tokioms svarbioms sritims kaip

novatoriškų technologijų kūrimas ir diegimas. Esamas giliųjų technologijų plėtros finansavimas iš „TechEU“ veiklą plečiančių įmonių fondo, apie kurį paskelbta startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategijoje, bus vykdomas dabartinėje DFP sutartomis sąlygomis. Visas būsimas plėtros finansavimas vykdant 2028–2034 m. DFP bus vykdomas pagal ECF.

- III skyriaus tikslas – gerinti konsultavimo projektų klausimais paslaugas, remti MVI bendradarbiavimą ir supaprastinti galimybę gauti finansavimą. Juo nustatomos centralizuotos projektų konsultacijos dėl paramos investicijoms visose politikos linijose, paramos verslui paslaugų ir Sąjungos verslo tinklo, siekiant remti MVI ir startuolius, kad būtų skatinama jų plėtra, galimybė gauti Sąjungos finansavimą ir investicijas teikiant konsultavimo ir partnerystės paslaugas.
- IV–VII skyriuose pateikiamos išsamesnės nuostatos dėl kiekvienos ECF politikos linijos įgyvendinimo.
- VIII skyriuje „Baigiamosios nuostatos“ išsamiai aprašoma Europos konkurencingumo fondo (ECF) įgyvendinimo procedūrinė ir administracinė sistema. Jame paaiškinama, kaip Europos Komisijai padės įvairių sudėčių komitetas, daugiausia dėmesio skiriant skirtingiems sektoriams, kad būtų priimtos darbo programos. Šiuo skyriumi Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriuos prireikus gali atšaukti Europos Parlamentas arba Taryba. Jame taip pat išdėstytas kelių galiojančių Sąjungos reglamentų panaikinimas, siekiant suderinti naująją struktūrą, ir įtrauktos pereinamojo laikotarpio priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti sklandų perėjimą prie ECF sistemos. Reglamentas turėtų įsigalioti 2028 m. sausio 1 d. ir privalomas visoms valstybėms narėms.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo įsteigiamas Europos konkurencingumo fondas (ECF), įskaitant specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programą, panaikinami reglamentai (ES) 2021/522, (ES) 2021/694, (ES) 2021/697, (ES) 2021/783 ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/696, (ES) 2023/588, (ES) [EGPP]

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį, 168 straipsnio 5 dalį, 172 straipsnio pirmą pastraipą, 173 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą, 175 straipsnio pirmą pastraipą, 182 straipsnio 4 dalį, 183 straipsnį kartu su 188 straipsnio antra pastraipa, 189 straipsnio 2 dalį, 192 straipsnio 1 dalį, 194 straipsnio 2 dalį, 212 straipsnio 2 dalį ir 322 straipsnio 1 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁰,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹¹,

atsižvelgdami į Audito Rūmų nuomonę,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) šiuo reglamentu nustatomas orientacinis Europos konkurencingumo fondo (ECF) finansinis paketas, įskaitant specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai turi būti svarbiausias orientacinis dydis metinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip apibrėžta Tarpinstituciniame susitarime dėl bendradarbiavimo biudžeto klausimais. Šiame reglamente dabartinės kainos apskaičiuojamos taikant fiksuotą 2 proc. defliatorių;
- (2) politiniu, ekonominiu, socialiniu, aplinkos, klimato ir saugumo požiūriu Sąjunga susiduria su lemiamu savo ateičiai laikotarpiu, įskaitant padidėjusią konvencinių karinių grėsmių riziką. Draghi pranešime dėl Europos konkurencingumo ateities¹² pateikta nauja tvaraus augimo Europoje atgaivinimo vizija. Letta pranešime¹³

¹⁰ OL C , , p. .

¹¹ OL C , , p. .

¹² Europos konkurencingumo ateitis: Mario Draghi pranešimas, 2024 m. rugsėjo mėn., https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en

¹³ Enrico Letta pranešimas dėl bendrosios rinkos ateities, 2024 m. balandžio mėn., <https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>.

nurodyta, kad Europa turi pasinaudoti savo bendrąja rinka, kad užimtų pirmaujančią poziciją pasaulinėje konkurencijoje. Komisijos komunikate „Konkurencingumo kelrodis“¹⁴ pateiktos konkurencingumo didinimo veiksnių gairės, grindžiamos šiuose pranešimuose pateiktomis rekomendacijomis. Komisijos komunikate „Švarios pramonės kursas“¹⁵ pabrėžta, kad reikia paspartinti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, reindustrializaciją ir inovacijas, sutelkiant klimato politikos veiksmus ir konkurencingumą pagal vieną visą apimančią ekonomikos augimo strategiją. Sektorių pramonės veiksnių planais, pavyzdžiui, automobilių, plieno ir metalų bei cheminių medžiagų, siekiama užtikrinti ilgalaikį Europos pramonės konkurencingumą, tvarumą ir atsparumą. 2025 m. skaitmeninio dešimtmečio padėties ataskaitoje¹⁶ pabrėžiama, kad reikia skubiai skatinti bendradarbiavimą ir didinti viešąsias ir privačiąsias investicijas, kad būtų stiprinama Sąjungos skaitmeninė lyderystė, suverenumas ir įtraukumas. Baltojoje knygoje dėl Europos gynybos parengties¹⁷ pabrėžiama, kad reikia masiškai ir sparčiai reinvestuoti į gynybą remiant Europos veiksnių laisvę. Be to, Ekonominio saugumo strategijos prioritetais dar labiau pabrėžiamas esminis poreikis užtikrinti Sąjungos technologinį pranašumą ir mažinti ekonominių santykių riziką, be kita ko, didinant tiekimo grandinių atsparumą ir taip mažinant priklausomybę nuo kitų subjektų. Europos vandenynų pakte pabrėžiama, kad reikia didinti konkurencingumą ir paspartinti strateginę pertvarką visuose mėlynosios ekonomikos sektoriuose, daugiausia dėmesio skiriant priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui ir inovacijų plėtrai. Kaip nurodyta Komisijos komunikate „Rengiantis kitai daugiametei finansinei programai“¹⁸, kitas Sąjungos ilgalaikis biudžetas turi būti tikslingesnis, paprastesnis, lankstesnis, nuspėjamesnis ir padėti geriau įgyvendinti Sąjungos prioritetus, be kita ko, didinant Sąjungos konkurencingumą;

- (3) siekiant atgauti ir sustiprinti savo konkurencinį pranašumą, labai svarbu, kad Sąjunga atgaivintų inovacijų ciklą plėtodama perversminius inovacinius pajėgumus ir investuodama į besiformuojančias, pažangiausias ir strategines technologijas, turinčias didelį ekonominį potencialą. Siekdama užtikrinti savo savarankiškumą pasaulio ekonomikoje, Sąjunga turėtų užtikrinti savo technologinį ir pramonės pirmavimą strateginiuose sektoriuose, visų pirma ypatingos svarbos žaliavų tiekimo grandinėse, Europoje kuriant ir gaminant strategines technologijas, taip pat mažinant riziką, darančią poveikį jos saugumui ir atsparumui, kylančią dėl kritinės priklausomybės nuo išorės tiekėjų. Tai galima padaryti proporcingai ir neišstumiant privačiojo finansavimo sprendžiant rinkos nepakankamumo ir neoptimalios investavimo aplinkos problemas, atsižvelgiant į didelius investicijų poreikius siekiant įgyvendinti Sąjungos prioritetus, be kita ko, susijusius su priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimu ir skaitmenine pertvarka. Daugiau dėmesio turėtų būti skiriama privačiojo sektoriaus dalyvavimo

¹⁴ [Konkurencingumo kelrodis. Europos Komisija](#)

¹⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Švarios pramonės kursas. Bendros konkurencingumo ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo veiksnių gairės“, COM(2025) 85 *final*, 2025 2 26.

¹⁶ COM(2025) 290 *final*, „2025 m. skaitmeninio dešimtmečio padėtis. Poreikis toliau kurti ES suverenumą ir skaitmeninę ateitį“ (angl. *State of the Digital Decade 2025: Keep building the EU's sovereignty and digital future*).

¹⁷ 2023 m. birželio 20 d. bendras komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai „Europos ekonominio saugumo strategija“, JOIN(2023) 20 *final*, 2023 6 20.

¹⁸ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Rengiantis kitai daugiametei finansinei programai“, COM(2025) 46 *final*, 2025 2 11.

skatinimui gerinant rizikos pasidalijimo tarp Sąjungos fondų ir privačių investuotojų mechanizmų naudojimą, kad būtų užtikrintas veiksmingas viešojo finansavimo naudojimas. Tai bus grindžiama santaupų ir investicijų sąjungoje padarytos pažangos poveikiu ir jį dar labiau sustiprins, nes taip bus sukurta reglamentavimo aplinka, būtina privačiosioms investicijoms klestėti. Papildomų nacionalinių išteklių naudojimas nedaro poveikio SESV 107 ir 108 straipsnių taikymui;

- (4) tam reikia, kad Sąjungos lėšomis būtų teikiama parama įmonėms ir projektams per visą investavimo laikotarpį. Šis investavimas apima visus strateginių technologijų, produktų ir paslaugų kūrimo ir gamybos Europoje etapus – nuo taikomųjų mokslinių tyrimų iki visų formų inovacijų, plėtros, pramoninio diegimo iki gamybos ir diegimo rinkoje, įskaitant reikiamą paramą investicijoms ir veiklos išlaidoms, infrastruktūrą ir įgūdžius. Investavimo laikotarpis nėra linijinis, nes visi etapai vienas kitą papildo, ir bet kuriuo etapu gali kilti idėjų dėl naujų produktų ar paslaugų. Europos finansavimas turi būti skiriamas šiai nelinijinei realybei užtikrinant didesnę lankstumą, kai parama teikiama išsaugant finansavimo nuspėjamumą;
- (5) tam taip pat reikia, kad Sąjungos finansavimu būtų sudarytos palankesnės sąlygos kurti ir plėsti novatoriškas ir pramonės ekosistemas, kuriose įvairūs subjektai sąveikauja sinergiškai. Sėkmingoms ekosistemoms būdinga intensyvi ir lanksti mažųjų ir didelių įmonių, universitetų mokslinių tyrimų institucijų, infrastruktūros teikėjų, investuotojų ir valdžios institucijų sąveika ir bendradarbiavimas. Be tokio bendradarbiavimo atskirose inovacijų ir pramonės ekosistemose ir tarp jų, inovacijų potencialas lieka neišnaudotas;
- (6) skaitmeninis junglumas labai svarbus siekiant skatinti bendradarbiavimą ekosistemoje, spartinti inovacijas, sudaryti sąlygas sklandžiai ir saugiai naudotis ypatingos svarbos skaitmeniniais pajėgumais ir sprendimais visoje Sąjungoje, sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybinei viešojo ir privatačiojo sektorių partnerystei ir skatinti sąveikumą bei ekonominį efektyvumą;
- (7) taigi ECF tikslas – sukurti investavimo pajėgumus, kad būtų remiamas Europos konkurencingumas strateginių technologijų, infrastruktūros, produktų ir paslaugų bei sektorių srityse, užtikrinant sklandesnę investavimą. Jis skatins inovacijų, privačių finansų ir pramonės ekosistemų kūrimą, bendradarbiavimą ir plėtrą;
- (8) ES vis dar skiriasi regionų konkurencingumas ir inovacijų diegimo rezultatai. Po nuolatinių pastangų tiek ES, tiek nacionaliniu lygmeniu panaikinti inovacijų diegimo atotrūkį atėjo laikas išnaudoti visą kiekvieno regiono potencialą. Užtikrinus, kad mažiau išsivystę regionai būtų veiksmingai susieti su ES vertės grandinėmis, visa Sąjunga turės geresnes galimybes konkuruoti pasauliniu mastu;
- (9) ES atokiausi regionai ir užjūrio šalys bei teritorijos yra unikalūs ir strateginis turtas, naudingas visai Sąjungai, įskaitant artumą trečiosioms valstybėms, išskirtines kosmoso ir astrofizikos mokslinių tyrimų sąlygas, didelį atsinaujinančiųjų išteklių energijos potencialą, turtingą biologinę įvairovę ir ekstensyvias jūrų zonas. ECF turėtų išnaudoti jų, kaip geostrateginių postų, galimybes, visų pirma remiant Sąjungos tikslus saugumo, parengties, regioninių vertės grandinių ir konkurencingumo srityse;
- (10) Komisija turėtų užtikrinti griežtą visų Sąjungos finansavimo šaltinių pagal DFP koordinavimą ir sinergiją. Šiuo tikslu bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa bus glaudžiai susieta su ECF: tuo siekiama užtikrinti, kad Europos pramonė pritrauktų Sąjungos finansuojamų mokslinių tyrimų rezultatų, kad būtų galima toliau diegti inovacijas ir tęsti gamybą Europoje. Siekiant skatinti sinergiją, į darbo programas,

priimtas pagal šį reglamentą, turėtų būti įtraukta konkreti ir speciali dalis ir užtikrintas suderinamumas su Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) [XXX]¹⁹ [bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“] II dalimi „Konkurencingumas ir visuomenė“²⁰, laikantis šiame reglamente nustatytos komiteto procedūros. Be to, ECF užtikrina suderinamumą su Inovacijų fondo planuojamų įgyvendinti veiksmų rūšimis, visų pirma rengiant darbo programas;

- (11) siekiant skatinti ECF ir Inovacijų fondo veiksmų sinergiją, ECF darbo programomis turėtų būti užtikrintas suderinamumas su prioritetais ir veiksmais, kurie galėtų būti finansuojami iš Inovacijų fondo, rūšimis. Kartu ECF, programa „Europos horizontas“ ir Inovacijų fondu bus nuosekliai remiamas Sąjungos konkurencingumas;
- (12) be to, siekiant numatyti tvirtą sąsają su Konkurencingumo koordinavimo priemone, ECF darbo programa turėtų užtikrinti suderinamumą su atrinktais projektais ir konkurencingumo prioritetais, nustatytais pagal šią priemonę;
- (13) viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimas gali būti naudingas Europos konkurencingumui; be to, norint pasiekti ECF tikslus, būtina pritraukti privačiojo sektoriaus investicijų. Taigi turėtų būti įmanoma įgyvendinti ECF biudžeto dalis pasitelkiant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę kartu su kitais viešaisiais ir privačiais subjektais, kai tai yra veiksmingiausia įgyvendinimo forma siekiant mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros politikos tikslų, kartu užtikrinant papildomumą ir vengiant privačiųjų investicijų išstūmimo. Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė bendrųjų įmonių forma turėtų būti įgyvendinama tais atvejais, kai būtinas glaudus Sąjungos dalyvavimas, ir turėtų užtikrinti tinkamas balsavimo teises Sąjungai, taip pat pakankamas bendras kitų partnerių investicijas, kad būtų pritraukta Sąjungos parama. Siekiant skatinti sinergiją ir veiksmingumą, būtina, remiantis įvertintais poreikiais, užtikrinti centralizuotą bendrųjų įmonių steigimą ir administracines funkcijas. Dėl to bendrųjų įmonių skaičius turėtų būti kuo mažesnis;
- (14) ECF turėtų naudoti visą Sąjungos biudžeto priemonių rinkinį, kad per visą investavimo laikotarpį pritrauktų papildomų viešųjų ir privačiųjų investicijų, visų pirma iš institucinių investuotojų. Jis turėtų padėti kurti vadinamąją investicijų kultūrą, geriau panaudojant viešąsias lėšas ir Sąjungos biudžeto rizikos mažinimo potencialą. Jis maksimaliai padidins Sąjungos veiksmų pridėtinę vertę ir pritrauks privačiojo kapitalo, kad būtų užtikrinta konkurencinga inovacijų ir pramonės bazė, be kita ko, naudojant novatoriškas finansavimo priemones, įskaitant viešojo ir privačiojo sektorių bendras investicijas su asimetrine rizikos grąža. Šiuo atžvilgiu, kai įmanoma, pirmenybė turėtų būti teikiama finansinių priemonių, kurios pritraukia privačius investuotojus, naudojimui;
- (15) Draghi pranešime raginama teikti daugiau paramos investicijoms, kad būtų panaikinta investicijų spraga, ir pripažįstama, kad programa „InvestEU“ yra pagrindinė naudotina rizikos pasidalijimo priemonė. ECF programa „InvestEU“ turėtų būti nustatyta bendra biudžeto garantija ir teikiamos finansinės priemonės ES konkurencingumui remti;
- (16) sparčiai kintančioje ekonominėje, socialinėje, saugumo ir geopolitinėje aplinkoje pastarojo meto patirtis parodė, kad reikia lankstesnės daugiamečių finansinės programos ir jos programų. Tuo tikslu ir atsižvelgiant į ECF tikslus, skiriant finansavimą per biudžeto procedūrą turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į kintančius

¹⁹ OL L., p

²⁰ COM(2025) 543

politikos poreikius ir Sąjungos prioritetus, nustatytus atitinkamuose Komisijos paskelbtuose dokumentuose, kartu užtikrinant investicijų įgyvendinimui būtiną nuspėjamumą;

- (17) ECF turėtų sudaryti palankesnes sąlygas gauti finansavimą pagal Sąjungos programas taikant į naudotoją orientuotas, greitas, paprastesnes ir suderintas procedūras ir pagerinti Sąjungos priemonių ir valstybių narių investicijų suderinamumą. Rengiant Sąjungos finansavimo priemones, svarbiausias ECF dėmesys turėtų būti skiriamas Sąjungos finansavimo gavėjams, visų pirma pramonei, MVI, startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms, įskaitant tas, kurios įsteigtos pagal būsimą 28-ąjį režimą;
- (18) ECF turėtų veikti pagal keturias politikos linijas, atitinkančias pagrindinius Sąjungos politikos prioritetus: perėjimas prie švarios energijos ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas; skaitmeninė lyderystė; sveikata, biotechnologijos, žemės ūkis ir bioekonomika; atsparumas ir saugumas, gynybos pramonė ir kosmosas;
- (19) infrastruktūra – vienas iš esminių Europos konkurencingumo veiksnių. Investicijos į infrastruktūrą yra būtina sąlyga tinkamam ES bendrosios rinkos veikimui, žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai ir Sąjungos atsparumui bei saugumui didinti. Pavyzdžiui, transeuropiniu transporto tinklu skatinamos tvarios transporto rūšys, taip pat skatinami tobulesni daugiarašiai ir sąveikūs skaitmeniniai ir transporto sprendimai, taip prisidedant prie sklandaus vidaus rinkos veikimo. Transeuropiniai energetikos tinklai labai svarbūs tikrai energetikos sąjungai, kad būtų galima įgyvendinti Sąjungos energetikos ir klimato srities tikslus, sujungiant Sąjungos šalių elektros energijos ir švarios energijos tinklus, kad būtų užtikrinta mūsų energetinė nepriklausomybė ir konkurencingumas. Šiuo tikslu labai svarbu plėtoti tarpvalstybines jungtis, vidaus perdavimo ir skirstomuosius tinklus. ECF parama bus teikiama nuosekliai ir papildant Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP). Europos konkurencingumui labai svarbu užtikrinti didelio tarpvalstybinio poveikio transeuropinių energetikos ir transporto tinklų plėtrą, remiamą EITP lėšomis, ir investicinės paramos transporto, energetikos ir skaitmeninės infrastruktūros priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui, modernizavimui ir plėtrai pagal ECF sinergiją;
- (20) be to, transeuropiniai skaitmeniniai tinklai labai svarbūs siekiant sujungti nacionalinius ir tarptautinius telekomunikacijų tinklus, sudarant sąlygas sklandžiai ir saugiai tarpvalstybinei prieigai prie našiosios kompiuterijos, debesijos, duomenų ir dirbtinio intelekto pajėgumų. Šiuo atžvilgiu labai svarbu plėtoti, apsaugoti ir išlaikyti konkurencingumo infrastruktūrą, pavyzdžiui, antžeminius magistralinius tinklus ir povandeninių kabelių infrastruktūrą, užtikrinant paslaugų tęstinumą incidentų atveju, taip pat didinant aptikimo pajėgumus jūrų baseinuose, kad būtų didinamas povandeninių kabelių saugumas, kaip pabrėžta bendrame komunikate „ES veiksmų planas dėl kabelių saugumo“;
- (21) Sąjungos konkurencingumas priklauso nuo jos žmonių. Komunikate „Konkurencingumo kelrodis“ nustatyta, kad įgūdžių ir kokybiškų darbo vietų skatinimas yra horizontalusis veiksnys. Europos Vadovų Tarybos išvadose pabrėžiama, kad „atsižvelgiant į 2025 m. kovo 5 d. Komisijos komunikatą dėl įgūdžių sąjungos, turėtų būti toliau dedamos pastangos stiprinti įgūdžių įgijimą, pripažinimą ir išlaikymą visoje ES, pradedant pagrindinių įgūdžių formavimu ir baigiant dalyvavimu mokymosi visą gyvenimą, perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo veikloje, laikantis Europos socialinių teisių ramsčio ir jo veiksmų plano“. Vienas iš šių tikslų – tvirtas dialogas. Žmogiškasis kapitalas labai svarbus Sąjungos klestėjimui, jos ekonominiam atsparumui ir unikaliai socialinei rinkos ekonomikai. Labai svarbu skatinti gerovę,

įskaitant kokybiškas darbo vietas, skatinant našumo augimą, didinant Sąjungos pramonės konkurencingumą ir novatoriškumą, pritraukiant papildomų investicijų ir remiant dinamišką bendrąją rinką bei didesnę ekonominę saugumą. ECF turėtų būti prisidedama prie įgūdžių sąjungos²¹, remiant kvalifikuotos darbo jėgos, turinčios konkrečių įgūdžių, reikalingų Fondo strateginėse investicijų srityse, ugdymą, pasitelkiant mokymąsi visą gyvenimą, švietimo, mokymo projektus ir pameistrystę, kuriant patrauklias kokybiškas darbo vietas, prieinamas visiems, ir papildant ECF investicijas investicijomis į įgūdžius, kad būtų sumažintas įgūdžių trūkumas konkrečiame strateginiame ECF sektoriuje, nurodant, kada jis įtraukiamas. Tai apima Įgūdžių garantijos iniciatyvą, kuri turėtų padėti restruktūrizuojamuose sektoriuose dirbantiems darbuotojams kelti kvalifikaciją ir persikvalifikuoti pagal atitinkamas nacionalines, regionines ir (arba) sektorių pertvarkos strategijas. ECF turėtų remti su įgūdžiais susijusios informacijos rinkimą, kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą ir skatinti universitetų, profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjų, įmonių, visų pirma MVĮ, socialinių partnerių ir taikomųjų mokslinių tyrimų institutų viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę. ECF taip pat galėtų remti universitetų aljansų veiklą, be kita ko, bendradarbiaujant su darbdaviais, kad būtų pagerinti jų veiklos rezultatai inovacijų ir įgūdžių bei talentų ugdymo srityse;

- (22) ECF turėtų padėti siekti Europos pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslų, skatinant švarių technologijų kūrimą ir diegimą. ECF remis švarios pramonės kurso įgyvendinimą, kad perėjimas prie švarios energijos ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas taptų Europos pramonės augimo ir konkurencingumo skatinamuoju veiksmu. Šiuo tikslu ECF lėšomis bus remiamas priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas taikant technologijų atžvilgiu neutralų požiūrį, kartu pripažįstant įvairių technologijų indėlį į tinklų balansavimą ir sektorių susiejimą, visų pirma siekiant prisitaikyti prie intensyviai energiją vartojančių sektorių investicijų poreikių. Be to, jis turėtų padėti paspartinti Įperkamos energijos veiksmų plano įgyvendinimą, visiems europiečiams užtikrinant saugią, įperkama, efektyvią ir švarią energiją. ECF padės pereiti prie dekarbonizuotos, žiedinės, efektyvaus išteklių naudojimo, neutralaus poveikio klimatui, hidrologinio atsparumo ir biožaliavinės ekonomikos. Juo taip pat bus remiama tvari, gamtai palanki ir atspari pramoninė gamyba intensyviai energiją vartojančiose Sąjungos pramonės šakose, laikantis būsimo pasiūlymo dėl Spartesnio pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo akto tikslų. Juo taip pat turėtų būti remiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1724²² (Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktas) tikslai, didinant poveikio klimatui neutralizavimo technologijų gamybos pajėgumus ir gamybos pajėgumus ir investuojant į susijusią infrastruktūrą. Siekiant sumažinti transporto sektoriaus priklausomybę nuo iškastinio kuro, ECF, be kita ko, taip pat investuos į tvarius degalus, susijusią infrastruktūrą ir kilnojamąjį turtą, taip pat į transporto modernizavimą ir skaitmenizaciją;
- (23) ECF taip pat padės saugoti, atkurti ir gerinti aplinkos, įskaitant vandenį, pakrantes, jūrą ir dirvožemį, kokybę, mažinti taršą, stabdyti biologinės įvairovės nykimą ir jį apgręžti, spręsti sausumos ir jūrų ekosistemų būklės blogėjimo problemą, kartu

²¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Įgūdžių sąjunga“, COM(2025) 90 *final*, 2025 3 5.

²² 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1735 dėl priemonių sistemos Europos poveikio klimatui neutralizavimo technologijų gamybos ekosistemai stiprinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724, (OL L, 2024/1735, 2024 6 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

didinant atsparumą klimato kaitai ir hidrologinį atsparumą. Pagal ECF perėjimo prie švarios energijos ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo liniją turėtų būti finansuojami projektai, kuriais prisidedama prie šių tikslų įgyvendinimo;

- (24) projektais ir veikla pagal perėjimo prie švarios energijos ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo liniją skatinamas energijos vartojimo efektyvumas, integruota atsinaujinančiųjų išteklių energija, naujos energijos rūšys, energijos renovacija ir novatoriški šilumos ir vėsumos tiekimo sprendimai;
- (25) Sąjungos gamybos našumas taip pat priklauso nuo efektyvaus išteklių naudojimo, nes medžiagų sąnaudos sudaro didelę gamybos sąnaudų dalį. Žiedinis požiūris į produktus ir gamybą didina išteklių produktyvumą, o vertės išlaikymo veikla, pavyzdžiui, perdarymas, atnaujinimas ir taisymas, padeda sukurti daug darbo vietų. ECF turėtų būti prisidedama prie bioekonomikos, žiedinės ekonomikos ir medžiagų, įskaitant biologines medžiagas, prieinamumo;
- (26) Sąjunga gali tapti pasauline skaitmeninių technologijų, pavyzdžiui, dirbtinio intelekto, skaitmeninės tapatybės, puslaidininkių, robotikos, kvantinių technologijų, kosmoso technologijų ir kt., lydere, pasinaudodama neišnaudotu mūsų tyrėjų ir pramonės atstovų potencialu. ECF turėtų skatinti skaitmeninių sprendimų ir infrastruktūros bei pajėgumų kūrimą ir diegimą visoje Sąjungoje Europos visuomenės ir ekonomikos labui;
- (27) nuolatinės nepakankamos investicijos į Europos technologijų sektorių – viena iš pagrindinių Sąjungos konkurencingumo trūkumo priežasčių, palyginti su mūsų pasauliniais konkurentais. Be to, Europos suverenumas skaitmeninių technologijų ir infrastruktūros srityje tapo labai svarbus mūsų atsparumui, saugumui ir demokratijai, kaip pabrėžta 2025 m. skaitmeninio dešimtmečio padėties ataskaitoje, kurioje taip pat teigiama, kad tebėra didelių spragų siekiant Sąjungos 2030 m. tikslų, visų pirma dirbtinio intelekto (DI) ir kosmoso technologijų, puslaidininkių, 5G ir skaitmeninių įgūdžių plėtojimo srityse;
- (28) nors Europos skaitmeninė pertvarka spartėja, dėl daugelio sričių kritinės priklausomybės nuo ne Sąjungos tiekėjų (pradedant žaliavų, pažangiųjų puslaidininkių ir DI lustų bei baigiant sistemų, infrastruktūros ir paslaugų sektoriais) reikia europinių alternatyvų, kuriomis būtų grindžiama skaitmeninė pertvarka Europos ekonomikoje, o mūsų bendros vertybės būtų esminis diferencijavimo kriterijus, be kita ko, išnaudojant atvirojo kodo technologijų pajėgumus. Skaitmeninės lyderystės rėmimas grindžiamas reglamentavimo ir su reglamentavimu nesusijusiomis Sąjungos politikos iniciatyvomis skaitmeninėje srityje, pavyzdžiui, DI aktu, DI žemyno veiksmų planu ir DI plėtros aktu, DI taikymo strategija, Debesijos ir DI plėtros aktu, Duomenų sąjungos strategija, Skaitmeninių tinklų aktu, ES kvantinių technologijų strategija ir Kvantinių technologijų aktu, Kibernetinio solidarumo aktu, Kibernetinio atsparumo aktu ir Kibernetinio saugumo aktu, Baltąja knyga dėl Europos gynybos parengties 2030 m. ir ES lustų akto peržiūra, taip pat būsimomis politikos iniciatyvomis. Skaitmeninės sritys, į kurias reikia investuoti, apima keletą ypatingos svarbos pasienio technologijų, pavyzdžiui, dirbtinį intelektą (DI) ir dirbtiniu intelektu grindžiamus skaitmeninius dvynius, robotiką, puslaidininkius, autonomines ar kvantines technologijas. Jos taip pat apima pagrindines infrastruktūras, pavyzdžiui, skaitmeninę tapatybę, debesiją, našiąją ir kvantinę kompiuteriją, ryšius, pažangią povandeninio stebėjimo infrastruktūrą ir jutiklių infrastruktūrą, skaitmeninio junglumo tinklus, įskaitant jūrinius kabelius, taip pat kibernetinį saugumą, gynybą ar kosmoso pajėgumus. Skatinant jų taikymą privačiajame ir viešajame sektoriuose, visa mūsų ekonomika

tampa konkurencingesnė, saugesnė, suverenesnė ir tvaresnė, didinamas visuomenės atsparumas ir pasirengimas. Be to, sąveikios skaitmeninės technologijos skatina viešojo sektoriaus modernizavimą ir padeda integruoti bendrąją rinką, kuri yra mūsų vertingiausias žingsnis siekiant, kad Europos skaitmeniniai startuoliai taptų konkurencingi pasauliniu mastu. Technologinę pažangą ir inovacijas kiekviename ekonomikos sektoriuje, taigi ir jų našumą bei konkurencingumą, iš esmės skatina konkrečių sektorių skaitmeninių pokyčių integravimas ir skaitmeninių sprendimų, kurie turėtų būti remiami visame ECF, naudojimas;

- (29) technologinė pažanga ir inovacijos kiekviename ekonomikos sektoriuje, taigi ir jų produktyvumas bei konkurencingumas, iš esmės priklauso nuo konkrečių sektorių skaitmeninių pokyčių integravimo ir skaitmeninių sprendimų naudojimo, kurie turėtų būti remiami Fondo lygmeniu, atsižvelgiant į tai, kad veikla, plėtojama pagal įvairias ECF politikos linijas; priklausomumas nuo didelės rizikos tiekėjų ypatingos svarbos sektoriuose gali kelti strateginę užsienio kišimosi riziką ir grėsmę Sąjungos saugumui, atsparumui ir suverenumui. TIS bendradarbiavimo grupė, bendradarbiaudama su Komisija ir Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA), atlieka svarbų vaidmenį vykdamas ES koordinuojamus ypatingos svarbos tiekimo grandinių saugumo rizikos vertinimus, atsižvelgdama į techninius ir, kai aktualu, ne techninius rizikos veiksnius pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 22 straipsnį²³;
- (30) Europa turi apsaugoti savo saugumo interesus nuo tiekėjų, kurie dėl galimo trečiųjų valstybių kišimosi galėtų kelti nuolatinę saugumo riziką, taip pat užtikrinti jų saugumą, visų pirma kibernetinį saugumą. Taigi būtina sumažinti nuolatinės priklausomybės nuo didelės rizikos tiekėjų vidaus rinkoje, įskaitant IRT tiekimo grandinę, pavojų, nes jie gali turėti didelį neigiamą poveikį naudotojų ir įmonių saugumui visoje Sąjungoje ir Sąjungos ypatingos svarbos infrastruktūros objektams, kiek tai susiję su duomenų ir paslaugų vientisumu ir paslaugų prieinamumu. Šis apribojimas turėtų būti grindžiamas proporcingu rizikos vertinimu ir susijusiomis rizikos mažinimo priemonėmis, kaip apibrėžta Sąjungos politikoje ir teisės aktuose;
- (31) sėkmingas sąveikumo diegimas tarpvalstybiniu mastu ir sektoriuose turi didelį neišnaudotą potencialą, visų pirma Europos įmonių konkurencingumo srityje. Taigi būtina investuoti į visos Europos skaitmeninės viešosios infrastruktūros, apimančios sąveikius, saugius ir suverenių skaitmeninius tinklus, sprendimus ir paslaugas, kūrimą, siekiant spręsti fragmentiškos sąveikumo aplinkos visoje Sąjungoje problemą, visų pirma pertvarkyti valstybių narių viešąjį sektorių į tarpusavyje sujungtą, nevaržomą ir lanksčią skaitmeninę ekosistemą. Europos viešojo administravimo institucijų sąveikumo įgyvendinimas visais lygmenimis yra būtina sąlyga atspariam ir inovacijomis grindžiamam viešajam sektoriui, kuris padeda siekti Sąjungos konkurencingumo, technologinio suverenumo ir saugumo tikslų;
- (32) siekiant gerinti visuomenės sveikatą ir stiprinti Sąjungos konkurencingumą, labai svarbu spręsti užkrečiamųjų ir neužkrečiamųjų ligų plitimo problemą taikant tikslias sveikatingumo skatinimo ir ligų prevencijos strategijas ir toliau investuojant, be kita ko, į farmacijos ir medicinos priemonių sektorius. Tokie veiksmai kartu su veiksmingų, prieinamų ir atsparių sveikatos sistemų skatinimu gali labai padidinti

²³ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2555 dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyva (ES) 2018/1972 ir panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148; tekstas svarbus EEE, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/2022-12-27>.

darbuotojų našumą gerinant gyventojų sveikatą ir mažinant darbo jėgos trūkumą, kartu remiant inovacijas skatinančias sveikatos sistemas. Dedant šias pastangas labai svarbu panaudoti sveikatos duomenis, kad būtų galima priimti informacija pagrįstus sprendimus. Be to, siekiant padidinti Sąjungos konkurencingumą, labai svarbu skatinti inovacijas stiprinant įrodymais pagrįstus sprendimus nuo medicinos proveržio iki rinkai tinkamų sprendimų, kurie taip pat naudingi tiekimo saugumui didinti;

- (33) bioekonomika – ekonomikos augimo variklis, suteikiantis galimybę Europai sėkmingai įgyvendinti žaliąją pertvarką, stiprinti savo konkurencingumą ir strateginį savarankiškumą. Nors Europos bioekonomika jau keičia pramonės ekosistemas, stiprina strateginį savarankiškumą ir atskleidžia vertę visuose strateginiuose sektoriuose, labai svarbu stiprinti investicijas, iniciatyvas ir strategijas Sąjungos ir valstybių narių lygmenimis, kad ji taptų ne nišine rinka, o norma visuose Sąjungos sektoriuose ir regionuose, kad būtų išnaudotos jos teikiamos galimybės, visų pirma pagrindinėse pramonės šakose. Būtina skatinti žemės ūkio, žvejybos, akvakultūros ir miškininkystės sektorių, kaimo ir pakrančių vietovių konkurencingumą, tvarumą, atsparumą ir teisingumą ir prisidėti prie ilgalaikio apsirūpinimo maistu saugumo Sąjungoje;
- (34) reikia investicijų, iniciatyvų ir strategijų, kad būtų panaikintas inovacijų diegimo atotrūkis ir paspartintas bioekonomikos inovacijų atradimas, plėtojimas, rizikos mažinimas, demonstravimas, plėtra, remiamas jų įsisavinimas rinkoje, teikiamas finansavimas startuoliams inovacijų srityje ir sparčiai augančių įmonių veiklos plėtrai, kuo labiau padidintas išteklių naudojimo efektyvumas ir užtikrintas tvariai gaunamos biomasės tiekimas. Bioekonomika prisidedama ne tik prie priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo teikiant tvarias alternatyvas iškastiniu kuru pagrįstiems produktams ir procesams, bet ir prie žiediškumo, perėjimo prie švarios energijos, anglies kaupimo ūkininkavimo, biologinės įvairovės, ekosisteminių paslaugų ir gamtos atkūrimo;
- (35) Europos pramonės atsparumo didinimas labai svarbus tam, kad Sąjunga išliktų konkurencinga net ir krizės metu; jis taip pat labai svarbus Sąjungos saugumui. Siekiant užtikrinti savo atsparumą, ECF turėtų remti veiksmus, kuriais siekiama mažinti priklausomybę ir įvairinti tiekimą strateginiuose sektoriuose, pavyzdžiui, žaliavų sektoriuje, taip stiprinant Sąjungos pajėgumus užtikrinti saugų tvarių ypatingos svarbos žaliavų tiekimą visoje vertės grandinėje, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1252 (Ypatingos svarbos žaliavų aktas)²⁴ tikslų, ir chemijos pramonėje, kuria grindžiami beveik visi pramonės sektoriai. Kad Sąjunga būtų pajėgi įvairinti savo tiekimo grandines ir veiksmingai mažinti priklausomybę, labai svarbu įgyvendinti plataus užmojo ir abipusiškai naudingą prekybos darbotvarkę;
- (36) be to, geopolitinės aplinkybės, visų pirma Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą, parodė, kad Sąjungai ir jos valstybėms narėms, visų pirma besiribojančioms su Rusija, Baltarusija ir Ukraina, kyla didelė konvencinių karinių grėsmių realizavimosi rizika. Atsižvelgiant į tai ir į grėsmes, kylančias prie likusių ES sienų, didesnės investicijos į gynybą laikomos prioritetu, įskaitant tokius projektus kaip Baltijos šalių gynybos linija ir „Rytų skydas“. Gynybos pramonė ir kosmosas – pagrindinės ekosistemos siekiant

²⁴ 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1252, kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus ypatingos svarbos žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 ir (ES) 2019/1020 (Tekstas svarbus EEE), OL L, 2024/1252, 2024 5 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>

užtikrinti Europos Sąjungos atsparumą ir strateginį savarankiškumą ir didinti Sąjungos parengtį ir parengtį pagal Baltąją knygą dėl Europos gynybos parengties 2030 m.²⁵ Jomis taip pat remiamas Sąjungos dėmesys tvarumui, konkurencingumui, atsparumui ir saugumui bei Sąjungos pozicijai pasaulyje. Tvirta Europos gynybos technologinė ir pramoninė bazė (EGTPB) yra būtina gynybos parengties ir patikimo atgrasymo sąlyga. Tai taip pat labai svarbu siekiant apsaugoti ES piliečius, užtikrinant Sąjungos gebėjimą reaguoti į kylančias saugumo problemas, remti Ukrainą ir išsaugoti Europos, kaip pasaulinės veikėjos, poziciją. EGTPB pripažįstama kaip strateginis išteklius, kuriuo prisidedama prie Sąjungos ekonominio atsparumo ir saugumo, inovacijų, technologinės lyderystės ir strateginio savarankiškumo. Visoje Sąjungoje ir jos valstybėse narėse gynybos sektorius sparčiai vystosi, o pažangiausios technologijos ir nauji subjektai atlieka vis svarbesnį vaidmenį. Inovacijų ciklai taip pat spartėja, vis daugiau dėmesio skiriant sparčiam prototipų kūrimui, bandymams ir patvirtinimui, be kita ko, realioje veiklos aplinkoje. Siekiant pagerinti karinį mobilumą, reikia plėtoti investicijas į naujus civilinius ir karinius išteklius, įskaitant kilnojamąjį turtą ir dvejojo naudojimo infrastruktūrą. Taigi koordinuota ir nuolatinė parama EGTPB labai svarbi siekiant sustiprinti Sąjungos ir jos valstybių narių kolektyvinį saugumą, Sąjungos masto bendro intereso gynybos projektų plėtojimą ir Europos gynybos parengtį. Atsižvelgiant į tai, taip pat turėtų būti finansuojami veiksmai, kuriais remiamas Ukrainos gynybos technologinės ir pramoninės bazės stiprinimas, nes jos pramonė bus labai svarbi siekiant patenkinti didesnius Europos gynybos poreikius. Šiuo tikslu ECF įgyvendinamas atsižvelgiant į Saugumo ir gynybos strateginio kelrodžio tikslus ir atitinka gynybos pajėgumų prioritetus, dėl kurių valstybės narės bendrai susitarė vykdydami bendrą užsienio ir saugumo politiką (BUSP);

- (37) Sąjungos kosmoso technologijos, duomenys ir paslaugos tapo nepakeičiami kasdiniame europiečių gyvenime ir atlieka svarbų vaidmenį išsaugant strateginius interesus. Kosmosas prisideda prie visų ekonomikos sektorių – nuo žemės ūkio iki bankininkystės. Tai labai svarbus veiksnys saugumui ir gynybai, taip pat gerai veikiančiai ir konkurencingai ekonomikai, pavyzdžiui, teikiant tikslias padėties paslaugas įvairiems sektoriams ir naudotojams, pradedant aviacija ir baigiant jūrų sektoriumi, ir taip atliekant svarbų vaidmenį Europos ir ES piliečių nepriklausomybei ir suverenumui užtikrinti. Kosmosas labai svarbus siekiant ES prioritetų ir strateginių tikslų, be kita ko, siekiant ekonomikos klestėjimo ir ekonominio saugumo, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos. Kosmosas prisideda prie Sąjungos ir jos valstybių narių ekonominio saugumo. Jis taip pat skatina mokslinius tyrimus ir technologines inovacijas, o tai persiduoda įvairiems sektoriams. Galiausiai kosmosas – tarptautinio bendradarbiavimo ir diplomatijos kosmoso srityje platforma, kuria grindžiama Sąjungos, kaip patikimos partnerės pasaulinėje arenoje, pozicija;
- (38) iš ECF finansuojami kosmoso komponentai yra pažeidžiami. Jų paslaugos turi būti stabilios ir visiškai patikimos. Turi būti užtikrintas jų paslaugų tęstinumas ir aukštas saugumo lygis net ir sudėtingiausiomis krizinėmis situacijomis. Šių sąlygų pažeidimo pasekmės galėtų turėti dramatiškų pasekmių Sąjungos ir jos valstybių narių saugumui. Tuo tikslu turėtų būti taikomos specialios nuostatos, skirtos konkrečioms aplinkybėms;
- (39) ECF taip pat turėtų remti politikos tikslus sukurti saugesnę Europą, kuri būtų geriau pasirengusi grėsmėms saugumui, visų pirma didinant Europos pramonės

²⁵ Komisijos vyriausioji įgaliotinė pristatė Baltąją knygą dėl Europos gynybos parengties 2030 m., 2025 m. kovo 19 d.

konkurencingumą ir strateginį savarankiškumą, įskaitant jūrų ir muitinių saugumą, ypatingos svarbos energetikos ir transporto infrastruktūrą ir civilinę parengtį. Siekiant reaguoti į didėjančias saugumo ir hibridines grėsmes, pavyzdžiui, terorizmą, organizuotą nusikalstamumą, kibernetinius nusikaltimus, su klimatu susijusias nelaimes ir išpuolius prieš ypatingos svarbos infrastruktūros objektus, ECF turėtų remti Europos pastangas didinti informuotumą apie grėsmes, atsparumą ir investicijas į saugumą, taip pat skatinti integruotąją parengtį visuose atitinkamuose sektoriuose;

- (40) vis dažniau pastebima, kad tos pačios technologijos naudojamos rinkos ir gynybos reikmėms, kurias dažnai skatina startuoliai novatoriai. Taigi būtina ieškoti priemonių, kuriomis būtų geriau išnaudojama galima civilinė ir gynybos sinergija ir dvejopo naudojimo technologijos. Siekiant užtikrinti geresnę Sąjungos technologinės pramonės ryšį su jos gynybos pramonine baze ir su Europos technologinių inovacijų kapitalu, gali būti remiamos dvejopo naudojimo technologijos, medžiagos, žinios ar produktai, kurie gali būti naudojami tiek civiliniais, tiek kariniais tikslais;
- (41) siekiant užtikrinti nuspėjamumą suinteresuotiesiems subjektams ir pakankamą investicijų planavimo tikrumo lygį, ECF turėtų nustatyti orientacinį biudžeto paskirstymą visoms politikos linijoms 2028–2034 m. laikotarpiu, kartu išlaikant lankstumą perskirstyti biudžeto dalis atsižvelgiant į naujus iššūkius ir naujus prioritetus per visą daugiametės finansinės programos laikotarpį. Šiuo tikslu turėtų būti užtikrinta, kad ilgalaikiam planavimui ir išipareigojimams būtų skirtas tam tikras minimalus biudžeto paketas, suskirstytas keliems metams į metines dalis pagal kiekvieną politikos liniją, kad Sąjunga galėtų konsoliduoti savo paklausą ir užmegzti strateginius ilgalaikius santykius su gavėjais, kad pramonei ir finansų ekosistemai būtų užtikrintas ilgalaikis nuspėjamumas ir sudarytos sąlygos sukurti svarbią Sąjungos infrastruktūrą, pavyzdžiui, vandenilio ir pramoninio anglies dioksido valdymo, pasaulinio lygio palydovinių sistemų, povandeninio stebėjimo infrastruktūros, kibernetinio saugumo, puslaidininkių, kvantinių technologijų, DI ir našiosios kompiuterijos ar ypatingos svarbos infrastruktūrą, taip pat įgyvendinti bendro intereso gynybos ar kosmoso projektus;
- (42) siekiant įgyvendinti svarbius tikslus ir valdyti ECF, turėtų būti skirta pakankamai išteklių ECF įgyvendinti. Taigi biudžeto paketas turėtų užtikrinti pakankamą įnašą ECF valdymo išlaidoms padengti;
- (43) šiam pagrindiniam aktui taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509. Jame nustatytos Sąjungos bendrojo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklės, tarp jų – taisyklės, susijusios su dotacijomis, apdovanojimais, nepiniginiu dovanojamu turtu, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu valdymu, finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantijomis. Pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013²⁶, Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95²⁷, Tarybos

²⁶ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kurio panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

²⁷ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96²⁸ ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939²⁹, Sąjungos finansiniai interesai turi būti ginami proporcingomis priemonėmis, įskaitant pažeidimų ir sukčiavimo prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisėtai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, jei reikia, administracinių nuobaudų skyrimą. Visų pirma, pagal reglamentus (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir (Euratomas, EB) Nr. 2185/96, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančio sukčiavimo, korupcijos ar bet kurios kitos neteisėtos veiklos atvejų. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939, Europos prokuratūra yra kompetentinga tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančio sukčiavimo ir kitos nusikalstamos veikos atvejus, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371³⁰, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už juos. Pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509, bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšų, turi visapusiškai bendradarbiauti siekiant apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos Audito Rūmams ir, kai tinkama, Europos prokuratūrai ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises;

- (44) siekiant skatinti Sąjungos konkurencingumą, ECF, be jam skirto biudžeto, kai įmanoma, turėtų pritraukti ir gauti papildomų asignuotųjų išorės pajamų. Šiuo atžvilgiu ECF turėtų būti atviras ir sudaryti palankesnes sąlygas sinergijai ir bendradarbiavimui dėl bet kokių finansinių ar nefinansinių įnašų, kurie gali padėti siekti konkurencingumo tikslų, be kita ko, iš valstybių narių, trečiųjų valstybių ir tarptautinių organizacijų;
- (45) siekiant skatinti Sąjungos ekonomikos atsparumą, visų pirma mažinant strateginę priklausomybę, ECF turėtų sudaryti sąlygas Sąjungai teikti pirmenybę paramai Sąjungoje esančių strateginių technologijų ir sektorių gamybai ir plėtojimui, visų pirma veiksams, susijusiems su Sąjungos strateginiu turtu, interesais, savarankiškumu ar saugumu, laikantis Sąjungos teisės ir jos tarptautinių įsipareigojimų. Labai svarbu, kad Europos finansavimu būtų prisidedama prie Sąjungoje sukurtų ir Europos lėšomis finansuojamų strateginių technologijų diegimo. Siekiant remti Sąjungos finansuojamų strateginių technologijų kūrimą ir gamybą Sąjungoje, ECF turėtų sudaryti sąlygas teikti paramą taikant kontrolės apribojimus, turto perdavimo apribojimus ir tiekimo apribojimus, susijusius su konkrečių produktų ir technologijų naudojimu;
- (46) ECF veikla turėtų būti atvira bendradarbiavimui su trečiosiomis valstybėmis, kai tai atitinka Sąjungos interesus. Tuo tikslu Sąjunga gali visiškai arba iš dalies įtraukti trečiąsias valstybes į ECF vykdomą veiklą. Asociacijai turėtų būti taikoma tinkama

²⁸ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

²⁹ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje, (OL L 283, 2017 10 31, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

³⁰ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

trečiųjų valstybių įnašų ir naudos pusiausvyra ir užtikrinama Sąjungos finansinių ir, kai aktualu, saugumo interesų apsauga;

- (47) ECF turėtų būti atviras ir sudaryti palankesnes sąlygas sinergijai su kita Sąjungos veikla, kuria remiamos su konkurencingumu glaudžiai susijusios politikos sritys, įskaitant bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, išorės politiką ir programas, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis. Tai turėtų sudaryti sąlygas derinti ir kaupti finansavimą veiksams, kuriais remiami daugiau nei vienos Sąjungos politikos srities tikslai. Reikėtų užmegzti Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimą, kad būtų užtikrintas ECF ir Reglamento (ES) [XXX] [nacionalinės ir regioninės partnerystės planai] suderinamumas ir papildomumas. Be to, turėtų būti palengvinta parama pagal Reglamentą (ES) [XXX] [nacionalinės ir regioninės partnerystės planai] ir iš ECF projektams, kuriems suteiktas konkurencingumo ženklas, pasinaudojant vertinimu, atliktu prieš suteikiant ženklą, ir nedarant poveikio valstybės pagalbos taisyklėms. Konkurencingumo ženklo suteikimo kriterijai turėtų būti parengti taip, kad ženklas galėtų būti laikomas ir kokybės garantija, nurodančia instituciniams investuotojams, kad projektas buvo tinkamai patikrintas. Konkurencingumo ženklas turėtų būti suteiktas kokybiškiems projektams, kuriais prisidedama prie ECF tikslų įgyvendinimo. ECF gali būti įgyvendinamas kartu su kitomis Sąjungos programomis arba kitais paramos teikėjais ar bendrais investuotojais, o tie partneriai turėtų turėti galimybę dalyvauti bendrai finansuojamų dotacijų skyrimo procedūrų vertinimo komitetuose. Visa ši su sinergija susijusi veikla turėtų būti įgyvendinama paprastu būdu. Gavėjams taikomi ataskaitų teikimo ir įrašų saugojimo reikalavimai turėtų būti sumažinti, kai įmanoma, iki vieno sutartinio ataskaitų teikimo ir mokėjimo srauto, nustatant vieną taisyklių rinkinį visai teikiamai paramai;
- (48) teikiant Sąjungos paramą daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama politikos tikslams įgyvendinti. Visais atvejais ECF finansavimas turėtų būti teikiamas tokia forma, kad būtų galima geriausiai pasiekti jo tikslus, kartu kuo labiau sumažinant gavėjams tenkančią administracinę naštą. Įgyvendindamas biudžetą, ECF turėtų pateikti visą Sąjungos paramos priemonių rinkinį ir užtikrinti savo remiamų politikos sričių sinergiją, visų pirma suteikdamas galimybę supaprastinti bendras skyrimo procedūras, kad būtų siekiama daugiau nei vienos politikos srities tikslų. Taigi siekis panaikinti apsunkinančias finansines ataskaitas kuo plačiau naudojant su išlaidomis nesusijusį finansavimą turėtų būti pagrindinė supaprastinimo priemonė;
- (49) ECF turėtų remti įvairias politikos sritis, kuriomis prisidedama prie konkurencingumo, kartu nustatant suderintą pagrindinių tinkamumo kriterijų rinkinį, kad būtų galima pateikti politikos gaires ir užtikrinti pakankamą ekonominių ir saugumo interesų apsaugos lygį. Sąjungos paramą skiriant paramos gavėjams valstybėse narėse, įskaitant užjūrio šalis ir teritorijas. Prireikus ECF turėtų nustatyti konkrečias tinkamumo finansuoti sąlygas strateginiams sektoriams ir technologijoms, įskaitant pagrindines vertės grandines, ypatingos svarbos Sąjungos infrastruktūros objektus ir konkrečius pajėgumus;
- (50) ECF turėtų būti įgyvendinamas vykdant darbo programas, kaip nustatyta šiame reglamente. Darbo programos galėtų būti priimamos metiniu arba daugiamečiu formatu. Pastarąjį visų pirma būtų galima svarstyti teikiant Sąjungos paramą biudžeto garantijoms ir finansinėms priemonėms, kad įgyvendinantiesiems partneriams būtų užtikrintas nuspėjamumas. Pasirinktas įgyvendinimo būdas atspindi nustatytus kryptingumo, lankstumo, nuspėjamumo ir veiksmingumo poreikius, kurių reikia reglamento tikslams pasiekti. Pagal Reglamentą (ES Euratomas) 2024/2059 darbo

programose ir kvietimo teikti pasiūlymus dokumentuose bus pateikta daugiau techninių biudžeto įgyvendinimo duomenų, susijusių su ECF remiamomis politikos kryptimis, įskaitant konkrečius tinkamumo finansuoti ir skyrimo kriterijus, priklausomai nuo biudžeto vykdymo priemonės, t. y. dotacijos ar viešųjų pirkimų, ir konkrečių siekiamų politikos tikslų. Pagal Finansinio reglamento 136 straipsnį dėl saugumo priežasčių didelės rizikos tiekėjams turėtų būti taikomi tinkamumo apribojimai. Darbo programos taip pat yra tinkamos siekiant paskirstyti biudžetą atsižvelgiant į kintančius politikos prioritetus ir jose turėtų būti nustatyti įnašai, konkrečios sąlygos ir numatomi rezultatai;

- (51) siekiant finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantija veiksmingai pritraukti privačių lėšų, įgyvendinimo partneriai turi būti glaudžiai susiję. Taip užtikrinamos politikos gairės ir derinimas, taip pat projektų bazės kūrimas. Iš bendros patirties ir patirties, įgytos įgyvendinant programą „InvestEU“, matyti, kokios svarbios investavimo gairės pritraukiant tokias lėšas ir užtikrinant būtiną nuspėjamumą ir matomumą įgyvendinantiesiems partneriams bei investuotojams, kad jie galėtų sukurti savo organizacinius pajėgumus ir investicijų bazę, kartu suteikiant reikiamą lankstumą, kad būtų užtikrintos tinkamos politikos gairės įgyvendinimo metu. Investavimo gairėse turėtų būti išsamiai aprašytos intervencinės ir į investicijas orientuotos politikos sritys, siekiant užtikrinti papildomumą ir paskatinti pritraukti privačiąsias ir viešąsias investicijas, kuriomis remiami Sąjungos politikos tikslai ir strateginiai projektai. Investavimo gairės turėtų būti parengtos konsultuojantis su įgyvendinančiais partneriais, kad būtų galima pasinaudoti jų žiniomis apie rinką ir sudaryti jiems sąlygas investuoti į Sąjungos prioritetines sritis ir skatinti juos prisiimti didesnę riziką. Siekiant atsižvelgti į kintančius poreikius ir pokyčius, investavimo gairės gali būti peržiūretos atliekant DFP laikotarpio vidurio peržiūrą;
- (52) šio reglamento įsigaliojimo metu esantis giliųjų technologijų plėtros finansavimas iš „TechEU“ veiklą plečiančių įmonių fondo, apie kurį paskelbta startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategijoje, turėtų būti vykdomas laikantis sąlygų, dėl kurių susitarta 2021–2027 m. DFP. Visas plėtros finansavimas pagal 2028–2034 m. DFP turėtų būti vykdomas pagal ECF;
- (53) siekiant įgyvendinti tikslą mokslinių tyrimų rezultatus perkelti į rinkas ir stiprinti Sąjungos pramonės dalyvavimą strateginių technologijų ir sektorių srityje, Reglamentas (ES) [XXX] [bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“] bus glaudžiai susietas su ECF ir juo bus remiama mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, kaip nustatyta ECF politikos linijose. Į ECF darbo programas bus įtraukta bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje veikla, kuriai skirta speciali dalis. Tai taip pat gali apimti įnašus į Europos partnerystes, sukurtas pagal bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, kai tai būtina ECF tikslams pasiekti. ECF darbo programose taip pat turėtų būti nustatyti politikos prioritetai, kuriais bus sprendžiami EIC uždaviniai;
- (54) siekiant skatinti atsparias Sąjungos vertės grandines, apimančias kelias valstybes nares, į darbo programas gali būti įtraukti specialių vertės grandinių plėtros kvietimai teikti pasiūlymus, kuriais remiamas tiek projektų rengimas, tiek papildomo viešojo ir privatačiojo kapitalo pritraukimas siekiant integruoti tiekėjus, gamintojus ir novatorius iš skirtingų valstybių narių ir įvairinti tiekimo šaltinius;
- (55) siekiant skatinti Europos pramonės konkurencingumą pasitelkiant į pramonę orientuotas inovacijas pagal principą „iš apačios į viršų“, į darbo programas gali būti įtrauktos specialios 2 etapų principu „iš apačios į viršų“ grindžiamos sutarčių

sudarymo procedūros, kad būtų galima nustatyti ir remti ES technologijų lyderius pasitelkiant į pramonę orientuotus konsorciumus;

- (56) visoms politikos linijoms turėtų būti parengtas horizontalusis kompleksinis finansavimo priemonių rinkinys, pagal kurį būtų teikiama visų formų parama, kurią leidžiama skirti pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2059, pavyzdžiui, finansinės priemonės, įskaitant nuosavo kapitalo forma teikiamą paramą. Konkrečios finansavimo priemonės pasirinkimas ir visų pirma tai, ar parama bus gražintina, ar ne, priklauso nuo finansuotinių veiksmų pobūdžio (pavyzdžiui, pagrindinės rinkos nepakankamumo problemos, konkretus poreikis, pramonės pobūdis, plėtros etapas ar paramos gavėjo tipas). Sąjungos parama turėtų sumažinti projektų riziką tiek, kiek būtina, kad privatusis sektorius galėtų investuoti ir sėkmingai įgyvendinti projektą. Bendro finansavimo normos turėtų būti kuo mažesnės, o didesnės tik tiek, kiek reikia, kad būtų galima įgyvendinti remiamą projektą. Galėtų būti naudojamos įvairios finansavimo priemonės, įskaitant derinimo operacijas ir finansavimo derinį. ECF taip pat turėtų teikti konsultacijas kiekvienoje politikos srityje dėl tinkamiausios finansavimo priemonės, naudotinos jos konkrečioms veiksmams, atsižvelgiant, *inter alia*, į vystymosi etapą, konkrečius pramonės poreikius ir pagrindines rinkos nepakankamumo problemas;
- (57) konsultacijos su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant mokslininkus ir pramonės atstovus, socialinius partnerius, taip pat investuotojus, galutinius naudotojus ir pilietinę visuomenę – nuo MVĮ, mažų iki didelių organizacijų, turėtų padėti įgyvendinti ECF prioritetus. Tos konsultacijos turėtų vykti per patariamąsias tarybas, įskaitant ECF suinteresuotųjų subjektų tarybą, kuri turėtų teikti išvalgas ir konsultuoti Komisiją politikos tendencijų, investicijų poreikių ir ECF įgyvendinimo iš projektų vykdytojų perspektyvos klausimais, siekiant užtikrinti, kad rengiant darbo programas būtų atsižvelgiama į suinteresuotųjų subjektų bendruomenių atsiliepimus;
- (58) bendriems Europos interesams svarbūs projektai (BEISP) yra valstybės pagalbos ir pramonės politikos priemonė, kurią Komisija vertina pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą³¹. Jie labai prisideda prie ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo, žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, taip pat Sąjungos pramonės ir ekonomikos konkurencingumo ir atsparumo. BEISP suteikia galimybę sutelkti žinias, ekspertines žinias, finansinius išteklius ir ekonominės veiklos vykdytojus visoje Sąjungoje ir daryti teigiamą šalutinį poveikį visai Sąjungai. BEISP taip pat sudaro sąlygas pritraukti privačiąsias investicijas didelės rizikos projektams, kurie labai svarbūs siekiant proveržio inovacijas priartinti prie pramoninio diegimo ir Sąjungai labai svarbių infrastruktūros projektų su atvira ir nediskriminacine prieiga. Atsižvelgiant į siekiamų tikslų bendrumą, ECF skatins Sąjungos finansavimo ir BEISP sinergiją remdama konkrečius į BEISP integruotus projektus, remdamasi jų indėliu įgyvendinant Sąjungos strateginius prioritetus, pavyzdžiui, Sąjungos atsparumą, ir ECF finansavimo gebėjimu išplėsti dalyvavimą, visų pirma MVĮ, arba valstybių narių aprėptį, taip pat padidinti Sąjungos pridėtinę vertę;
- (59) nuolat kintanti geopolitinė padėtis rodo, kad Europa turi užtikrinti savo strateginį savarankiškumą ir vengti strateginės priklausomybės. Į ECF bus įtraukta galimybė remti gamybos didinimą ir imtis konkurencingumo spartinimo veiksmų dėl projektų,

³¹ Komisijos komunikatas „Valstybės pagalbos, skirtos bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti, suderinamumo su vidaus rinka analizės kriterijai“ C/2021/8481 (OL C 528, 2021 12 30, p. 10).

kuriais teikiama speciali parama Europos strateginiam savarankiškumui. Tai pasakytina, pavyzdžiui, apie projektus, kurie buvo atrinkti kaip strateginiai pagal Reglamentą (ES) 2024/1252 (Ypatingos svarbos žaliavų aktas), Reglamentą (ES) 2024/1724 (Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktas) ir Reglamentą (ES) 2025/102 (Ypatingos svarbos vaistų aktas);

- (60) paaiškėjo, kad pagal programą „Europos horizontas“ sukurtas ir Komisijos valdomas Savidraudos mechanizmas yra svarbi apsaugos priemonė, padedanti mažinti su įsipareigojimų nevykdančių dalyvių mokėtinomis, bet nekompensuojamomis sumomis susijusią riziką. Todėl Savidraudos mechanizmas turėtų būti tęsiamas ir, kai tinkama, juo turėtų būti galima naudotis imantis veiksmų, susijusių su ECF;
- (61) siekiant išnagrinėti visas esamas galimybes Europos konkurencingumui didinti, ECF turėtų suteikti struktūrizuotą tikslinių eksperimentų sistemą skiriant ir įgyvendinant Sąjungos paramą, visų pirma siekiant tikslingiau nukreipti ir paspartinti Sąjungos skyrimo procedūras ir supaprastinti bei paspartinti jų įgyvendinimą gavėjų naudai. Tai turėtų sudaryti sąlygas, laikantis konkrečiai apibrėžtos sistemos, kiekvienu konkrečiu atveju nustatyti tam tikrus veiksmus ar veiksmų kategorijas, kad būtų galima pasinaudoti tam tikrais papildymais, nukrypti nuo kitų Sąjungos teisės aktų leidžiančiomis nuostatomis ir išimtimis, taip pat išbandyti poveikį realiomis sąlygomis ribotą ECF galiojimo laikotarpį, kartu užtikrinant, kad būtų taikomos tinkamos apsaugos priemonės, visų pirma bendrieji Europos interesai. Eksperimentinių priemonių taikymas gali suteikti patirties vertinant būsimus horizontaliosios Sąjungos paramos teikimo teisinės sistemos pakeitimus;
- (62) prireikus ir tinkamai pagrįstais atvejais ECF turėtų nustatyti tikslinį intervencijos mechanizmą, kurį taikant būtų tikslingai teikiama Sąjungos parama tam tikriems strateginės ir ekonominės svarbos veiksams. Tais atvejais, kai tam tikrų svarbių projektų nepavyktų sėkmingai įgyvendinti pagal įprastinių konkurso procedūrų užbaigimo tvarkaraštį, ECF taip pat turėtų numatyti galimybę tiesiogiai imtis ypač vertingų projektų, kurie nebuvo finansuojami pagal jokią Sąjungos programą, arba toliau sklandžiai finansiškai remti tinkamai įgyvendinamus projektus tolesniais investavimo proceso etapais, nesukeliant papildomos administracinės naštos paramos gavėjams. Be to, laikantis požiūrio, įtvirtinto atitinkamuose sektorių teisės aktuose, pavyzdžiui, Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės akte, Ypatingos svarbos žaliavų akte arba Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvoje (AIED III), ir nurodyto komunikate „Švarios pramonės kursas“ bei Bendrosios rinkos strategijoje, atvejais, kai konkretūs projektai laikomi viešojo intereso projektais arba laikomi viršesniais dėl viešojo intereso, gali būti nustatyti atskiruose galiojančiuose ar būsimuose teisės aktuose;
- (63) prireikus ir tinkamai pagrįstais atvejais ECF taip pat turėtų galėti nustatyti paspartintos intervencijos mechanizmą, kad būtų paspartintas Sąjungos paramos teikimas siekiant patenkinti neatidėliotinus finansavimo poreikius, kad būtų sudarytos sąlygos sėkmingai įgyvendinti svarbias verslo idėjas bendrojoje rinkoje, kurioje tokio finansavimo pakankamu lygmeniu nėra. Šiuo tikslu, atsižvelgiant į skubumą, tam tikri patikrinimai turėtų būti atliekami tik suteikus finansavimą, palengvinant ir apribojant gavėjams tenkančią administracinę naštą ir kuo greičiau suteikiant finansinį tikrumą, kartu pripažįstant pagrįstą finansinės rizikos Sąjungai lygį, atitinkantį siekiamus tikslus;
- (64) prireikus ir tinkamai pagrįstais atvejais ECF turėtų skatinti startuolius ir novatorius, įsisteigusius už Sąjungos ribų, perkelti arba investuoti ir plėtoti savo verslą bendrojoje

rinkoje, suteikdamas vadinamąjį akstinamųjų veiksmų mechanizmą, pritraukiantį sėkmės lydimų startuolių ir novatorių iš viso pasaulio, taip pat pasinaudojant ES delegacijų tinklu. Šiuo tikslu tinkamumo reikalavimų, pavyzdžiui, susijusių su įsisteigimu valstybėse narėse arba asocijuotosiose valstybėse Sąjungos paramos teikimo pradžioje, turėtų būti laikinai atsisakyta, kad gavėjas galėtų persikelti į šias šalis per nustatytą laikotarpį, užtikrinant vėlesnę Sąjungos paramą; Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti tinkamai apsaugoti, o mokėjimai neturėtų būti atliekami tol, kol nebus įvykdyti tinkamumo reikalavimai;

- (65) prireikus ir tinkamai pagrįstais atvejais ECF turėtų sudaryti sąlygas lanksčiau ir prieinamiau nustatyti, atrinkti ir remti novatoriškus projektus ir idėjas, be kita ko, numatant priemonių atžvilgiu neutralias skyrimo procedūras, kurios suteiktų galimybę tyrėjams, verslininkams, įmonėms ir kitiems piliečiams siūlyti savo inovacinius sprendimus be pradinio dirbtinio Sąjungos paramos susiaurinimo ar apribojimo iki dotacijos, viešųjų pirkimų ar kitokios formos Sąjungos paramos. Idėjos turėtų būti vertinamos ir atrenkamos atsižvelgiant į jų privalumus sprendžiant atitinkamą uždavinį ar įgyvendinant Sąjungos politikos prioritetą, o tinkamiausia ir veiksmingiausia biudžeto vykdymo priemonė šioms idėjoms remti, nesvarbu, ar tai būtų dotacijos, viešieji pirkimai ar kt., turėtų būti atrenkama tik vėliau, atsižvelgiant į atskiro projekto reikalavimus ir privalumus;
- (66) prireikus ir tinkamai pagrįstais atvejais ECF taip pat turėtų supaprastinti ir paspartinti Sąjungos paramos tam tikriems svarbiems projektams įgyvendinimą;
- (67) pagal ECF programą „InvestEU“ turėtų būti teikiama biudžeto garantija ir finansinės priemonės, kad visoje Sąjungoje būtų galima sutelkti papildomas investicijas siekiant remti Europos konkurencingumą strateginių technologijų, paslaugų ir sektorių srityse;
- (68) ECF programą „InvestEU“ įgyvendins partneriai, įskaitant Europos investicijų banko (EIB) grupę, tarptautines finansų įstaigas, nacionalinius skatinamojo finansavimo bankus ir įstaigas, taip pat eksporto kreditų agentūras. Atvira struktūra ir toliau bus vienas iš pagrindinių ECF programos „InvestEU“ aspektų, remiantis plačiu bendradarbiavimu ir patirtimi pagal programą „InvestEU“. Komisija ir EIB grupė turėtų bendradarbiauti siekdamas remti ECF programos „InvestEU“ įgyvendinimą ir skatinti suderinamumą, įtraukumą, papildomumą ir veiksmingą diegimą;
- (69) siekiant išvengti nereikalingos administracinės naštos ir užtikrinti spartų diegimą ir paramą rinkai tęstinumo atžvilgiu visais programavimo laikotarpiais, ECF programos „InvestEU“ įgyvendinimas bus grindžiamas esama programos „InvestEU“ pagal ramsčius įvertintų įgyvendinančiųjų partnerių bendruomene, sutartiniais susitarimais ir atitinkamais finansiniais produktais. Be to, siekiant užtikrinti patikimą finansų valdymą, spartesnį įgyvendinimą ir supaprastinimą įgaliojiesiems subjektams, ECF programos „InvestEU“ įgyvendinimas turėtų būti grindžiamas esamais susitarimais, teisinių ir sutartinių susitarimų šablonais, taip pat nustatytais stebėsenos ir ataskaitų teikimo priemonėmis. Tai didina Sąjungos paramos poveikį ir sudaro sąlygas daugiau dėmesio skirti veiksmingai paramai galutiniams paramos gavėjams. Komisija gali visiškai arba iš dalies remtis susitarimais su įgyvendinančiais partneriais, sudarytais pagal Reglamentą (ES) 2021/253, ir savo ar kitų subjektų pagal susitarimus pagal tą reglamentą atliktais vertinimais;
- (70) siekiant įgyvendinantiesiems partneriams suteikti platesnę prieigą prie ECF programos „InvestEU“, Komisija turėtų turėti galimybę netiesioginio valdymo būdu sudaryti susitarimus su visų kategorijų subjektais, išvardytais Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2059 62 straipsnio 1 dalies c punkte. Siekiant pritraukti privatų kapitalą,

valstybėje narėje įsisteigusios įstaigos, kurių veikla reglamentuojama valstybės narės private teise arba Sąjungos teise, taip pat turėtų atitikti reikalavimus, kad, atlikus teigiamą ramsčių vertinimą, joms būtų išimties tvarka patikėta įgyvendinti finansines priemones arba biudžeto garantijas, be kita ko, kai, atliekant derinimo operacijas, jos derinamos su dotacijomis arba kitų formų negražintina parama, jei tokioms įstaigoms suteikiamos pakankamos finansinės garantijos. Tokios įstaigos turėtų būti atrenkamos tinkamai atsižvelgiant į įgyvendintinos finansinės priemonės arba biudžeto garantijos pobūdį, tų įstaigų patirtį ir finansinius bei veiklos pajėgumus, taip pat į jų taisykles ir procedūras, pagal kurias tikrinamas galutinių gavėjų projektų ekonominis gyvybingumas. Atranka turėtų būti skaidri, pagrįsta objektyviomis priežastimis ir neturėtų sukelti interesų konflikto;

- (71) siekiant užtikrinti suderinamumą, biudžeto garantija ir finansinės priemonės, be kita ko, kai, atliekant derinimo operacijas, jos derinamos su negražintina parama, pagal ECF programą „InvestEU“ turėtų būti įgyvendinamos pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 X antraštinę dalį;
- (72) siekdama užtikrinti, kad biudžeto garantijos, finansinės priemonės ir derinimo operacijos pagal įvairias Sąjungos programas būtų įgyvendinamos nuosekliai, Komisija turėtų parengti gaires, įskaitant technines priemones, nuostatas ir sąlygas, kaip panaudoti šių formų paramą pagal tas programas;
- (73) siekiant laikytis Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 reikalavimų, šiame reglamente turėtų būti nustatyta didžiausia biudžeto garantijos pagal ECF programą „InvestEU“ suma ir tos biudžeto garantijos atidėjinių norma pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 214 straipsnio 1 dalį, taip pat įpareigojimas Komisijai kiekvienais metais įvertinti tą atidėjinių normą pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 41 straipsnio 5 dalyje nurodytą vertinimą, atsižvelgiant į Komisijos rizikos valdymo sistemą ir galimybę trečiosioms šalims ir trečiosioms valstybėms konkrečiai prisidėti prie ECF programos „InvestEU“;
- (74) būtina numatyti galimybę, kad ECF programa „InvestEU“, įskaitant biudžeto garantiją, būtų horizontali kitų sričių Sąjungos politikos įgyvendinimo priemonė, kuria būtų teikiama parama pagal kitas Sąjungos programas, laikantis tose programose nustatytų tikslų. Tuo tikslu atitinkami finansinių įsipareigojimų atidėjiniai turėtų būti sudaromi pagal tas kitas programas. Kai kitomis Sąjungos programomis prisidedama prie Sąjungos vidaus politikos tikslų, parama biudžeto garantijos arba finansinių priemonių forma, įskaitant atvejus, kai, atliekant derinimo operacijas, parama derinama su negražintina parama, turėtų būti teikiama tik per ECF programą „InvestEU“;
- (75) ECF programa „InvestEU“ turėtų būti viena centralizuota biudžeto garantijos ir visų finansinių priemonių, kuriomis prisidedama prie Sąjungos vidaus politikos tikslų įgyvendinimo, nustatymo ir valdymo priemonė, kuri padės didinti Sąjungos finansavimo veiksmingumą ir poveikį politikai. Pagal „InvestEU“ reglamentą nustatyti finansiniai produktai yra valstybės pagalba, atitinkanti Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 212 straipsnio 2 dalį. Komisija ir įgyvendinantieji partneriai turėtų užtikrinti, kad nauji finansiniai produktai, kurie turi būti sukurti pagal šį reglamentą, būtų suderinami su valstybės pagalba, kaip nurodyta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 212 straipsnio 2 dalyje, siekiant užtikrinti spartų jų diegimą;
- (76) Europos novatoriški startuoliai ir veiklą plečiančios įmonės yra esminiai augimo ir konkurencingumo varikliai ir pripažįstama, kad jie susiduria su nuolatiniomis kliūtimis gauti būtina finansavimą Sąjungoje, todėl pagal ECF programą „InvestEU“ turėtų būti

teikiama tikslinė finansinė parama įmonių augimui ir veiklos plėtrai Sąjungoje visais etapais – nuo įsteigimo ir veiklos pradžios iki veiklos plėtros ir pramoninės gamybos. Pagal ECF programą „InvestEU“ turėtų būti teikiamas tiesioginis ir netiesioginis finansavimas Europos įmonėms, siekiant pritraukti privačius investuotojus ir taip išnaudoti visą Europos verslumo ir investicijų potencialą. Tai įgalins startuolius ir veiklą plečiančias įmones ir sustiprins Sąjungos pirmavimą pasaulyje technologijų ir pramonės srityje, kartu panaikins Europos inovacijų ir investicijų spragas ir įgyvendins santaupų ir investicijų sąjungos užmojus. Į ECF programą „InvestEU“ būtų įtraukta priemonė, kuria būtų siekiama užtikrinti, kad sparčiai augančios įmonės, kuriančios arba diegiančios novatoriškas technologijas, be kita ko, Sąjungos strateginiams interesams ir ekonominiam saugumui svarbiose srityse, galėtų gauti pakankamai kapitalo savo verslui plėsti. Ji padės sutelkti investicijas iš Europos kapitalo rinkų, atsižvelgiant į Sąjungos politikos prioritetus;

- (77) „InvestEU“ konsultacijų centro pagrindu turėtų būti įsteigta projektų klausimais konsultuojanti tarnyba, kuri remtų ECF tikslus. Ji turėtų suvienodinti konsultacinę paramą privatesiems ir viešiesiems subjektams visoje Europoje, siūlydama individualizuotas paslaugas potencialiems paramos gavėjams ir prisidedama prie galimų investavimo operacijų pagal ECF bazės kūrimo. Be to, paramos verslui tarnybos, tokios kaip, be kita ko, tinklas „ES – verslui“, turėtų imtis vaidmens užtikrinti, kad Europos įmonės taptų novatoriškesnės ir konkurencingesnės, augtų ir plėstųsi bendrojoje rinkoje, taip pat didinti informuotumą ir padėti stiprinti gebėjimus, susijusius su galimybėmis gauti kapitalo rinka grindžiamą finansavimą. Siekiant išvengti nereikalingos administracinės naštos ir užtikrinti spartų diegimą ir paramą rinkai tęstinumo sąlygomis, ECF gali pasikliauti esama programos „InvestEU“ pagal ramsčius įvertintų patariamųjų partnerių bendruomene;
- (78) MVĮ sudaro daugiau kaip 99 proc. visų Sąjungos įmonių, sukuria du trečdalius darbo vietų ir labai prisideda prie naujų kokybiškų darbo vietų kūrimo visuose sektoriuose. Veiklą plečiančios įmonės veikia visuose sektoriuose ir visais inovatyvios lyderystės lygmenimis. Sąjungos ekonomikos augimas ir inovacijos įmanomi tik remiant daugelį skleidėjų, veikiančių per visų Sąjungos šalių MVĮ. MVĮ labai svarbios siekiant žaliosios ir skaitmeninės ekonomikos pertvarkos, įskaitant poveikio klimatui neutralumo tikslą;
- (79) vis dėlto galimybė gauti finansavimą yra svarbi kliūtis MVĮ, visų pirma startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms, nes jos dažnai naudojasi išorės finansavimu, kad paremtų savo augimo planus. MVĮ susiduria su papildomomis inovacijų ir augimo kliūtimis, kurios nedaro tokio pat poveikio didesnėms įmonėms, pavyzdžiui, verslumo įgūdžių trūkumu, prieigos technologijų infrastruktūros trūkumu, intelektinės nuosavybės apsaugos sunkumais arba patekimo į eksporto rinkas ir vertės grandines, siekiant plėtoti savo tarptautinimo veiklą, sunkumais;
- (80) iš įrodymų matyti, kad vien tiesioginės finansinės paramos MVĮ nepakanka jų veiklos plėtrai remti ir kad joms reikia specialių ir naudingų konsultacijų Sąjungos lygmeniu. Konsultacijų dėl bendrosios rinkos taisyklių, inovacijų ir galimybių gauti finansavimą teikimu prisidedama prie Sąjungos konkurencingumo. Be to, verslo parama vietos, regionų ir nacionaliniu lygmenimis yra įvairi ir taip pat turėtų apimti mažiau išsivysčiusius bei atokiausius regionus. Šią spragą padėjo panaikinti esamos Sąjungos iniciatyvos, pavyzdžiui, Europos įmonių tinklas, Europos klasterių bendradarbiavimo platforma ir Europos skaitmeninių inovacijų centrai. Taigi, siekiant supaprastinti ir racionalizuoti konsultavimo ir partnerystės paslaugas, turi būti sukurtas tinklas „ES –

verslui“, grindžiamas Europos įmonių tinklu (EIT), Europos klasterių bendradarbiavimo platforma (EKBP) ir kitais tinklais;

- (81) ECF remis MVĮ galimybes gauti finansavimą ir sustiprins Sąjungos MVĮ konkurencingumą dviem pagrindiniais būdais: pirma, be tinklo „ES – verslui“, ECF taip pat vykdys papildomą kompleksinę veiklą, skirtą MVĮ konkurencingumui stiprinti. Antra, į ECF politikos linijas turėtų būti įtraukti specialūs MVĮ veiksmai, skirti strateginiuose sektoriuose veikiančioms MVĮ, pavyzdžiui, premijų sistemos, kuriomis skatinamas MVĮ dalyvavimas, siekiant paremti MVĮ inovacijas, augimą ir plėtrą. Speciali parama gali būti teikiama MVĮ ir mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių galimybėms gauti finansavimą visuose ekonomikos sektoriuose, įskaitant mikrofinansavimą ir paramą socialinėms įmonėms. Be to, taikant lankstų finansinių priemonių rinkinį pagal ECF turėtų būti užtikrinta, kad MVĮ galėtų gauti tokios rūšies paramą, kuri geriausiai atitiktų jų poreikius investavimo proceso etapais;
- (82) siekiant toliau remti supaprastinimo ir lengvos paramos gavėjų prieigos prie Sąjungos finansavimo principus, ECF turėtų pasiūlyti bendrą portalą, kuriame būtų kaupiama informacija apie visas Sąjungos finansavimo galimybes ir bei naudojimosi jomis sąlygas, ir remiama kita veikla. Bendras portalas turėtų palengvinti ir paspartinti galimybes gauti Sąjungos ir kitą finansavimą, taip pat prieigą prie investicijų, supaprastinant metodą, kartu remiantis Finansavimo ir konkursų portalu, „InvestEU“ portalu, Prieigos prie finansų portalu, STEP portalu ir kitomis atitinkamomis platformomis. Taip pat turėtų būti galima tiesiogiai kreiptis dėl finansavimo galimybių bendrame portale;
- (83) ECF parama turi būti įgyvendinama pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) [XXX]³² [Veiklos rezultatų reglamentas], kuriuo nustatomos išlaidų stebėjimo ir Sąjungos biudžetui skirtos veiklos peržiūros plano taisyklės, įskaitant taisykles, kuriomis užtikrinamas vienodas reikšmingos žalos nedarymo ir lyčių lygybės principų, nurodytų atitinkamai Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 33 straipsnio 2 dalies d ir f punktuose, taikymas, Sąjungos programų ir veiklos rezultatų stebėsenos ir ataskaitų apie juos teikimo taisykles, Sąjungos paramos portalo sukūrimo taisykles, programų vertinimo taisykles, taip pat kitas horizontaliąsias visoms Sąjungos programoms taikytinas nuostatas, kaip antai nuostatas dėl informavimo, komunikacijos ir matomumo;
- (84) sparčiai kintančioje ekonominėje, socialinėje ir geopolitinėje aplinkoje pastarojo meto patirtis parodė, kad reikia lankstesnės daugiametės finansinės programos ir Sąjungos programų. Tuo tikslu ir atsižvelgiant į EITP tikslus, skiriant finansavimą turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į kintančius politikos poreikius, nustatytus atitinkamuose Komisijos paskelbtuose dokumentuose, Tarybos išvadose ir Europos Parlamento rezoliucijose, kartu užtikrinant pakankamą biudžeto vykdymo nuspėjamumą;
- (85) siekiant bendrųjų ir konkrečių ECF tikslų, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl didžiausios biudžeto garantijos sumos ir atidėjinių normos pakeitimų, taip pat dėl tam tikrų priemonių, kuriomis remiama kosmoso politika. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros³³ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes

³² OL L..., p

³³ OL L 123, 2016 5 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstitut/2016/512/oj.

dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (86) siekiant užtikrinti vienodas ECF įgyvendinimo sąlygas tam tikromis darbo programose nustatytomis priemonėmis ir tam tikromis kosmoso politikos rėmimo priemonėmis, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011³⁴;
- (87) nors darbo programos ir kiti aktai, kuriais įgyvendinamas šis reglamentas, yra susiję su konkrečiomis biudžeto vykdymo užduotimis, dėl kurių nereikia suteikti įgyvendinimo įgaliojimų ir kurioms paprastai neturėtų būti taikomi Reglamente (ES) Nr. 182/2011 nurodyti įgyvendinimo aktai, priimant tam tikrus šiame reglamente apibrėžtus aktus, įskaitant darbo programas, kuriomis įgyvendinama perėjimo prie švarios energijos, sveikatos, biotechnologijų, žemės ūkio ir bioekonomikos, taip pat skaitmeninės lyderystės, atsparumo ir saugumo, gynybos pramonės ir kosmoso sričių veikla, turėtų būti taikoma patariamoji procedūra, atsižvelgiant į tai, kad tie aktai turėtų būti visapusiškai remiami ir jais turėtų būti kuriama sinergija su valstybių narių vykdoma nacionaline ir pasidalijamojo valdymo veikla. Atsižvelgiant į sinergijos ir visapusiško koordinavimo su valstybėmis narėmis opumą ir ypatingą svarbą atsparumo ir saugumo, gynybos pramonės paramos ir kosmoso srityse, priimant darbo programas šiose srityse turėtų būti taikoma nagrinėjimo procedūra;
- (88) Komisija turėtų priimti nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus tinkamai pagrįstais atvejais, kai darbo programa nepriimama likus pakankamai laiko iki biudžeto įvykdymo metų, kad būtų užtikrintas Sąjungos paramos, visų pirma ypatingos svarbos operatyvinės veiklos, pavyzdžiui, palydovinių sistemų ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektų, veiklos tęstinumas, arba ji turi būti priimta skubos tvarka, kad būtų galima nedelsiant reaguoti į krizę ar kitas panašias išskirtines ir tinkamai pagrįstas ekstremaliąsias situacijas, dėl kurių privaloma imtis skubių veiksmų;
- (89) ECF pakeičia reglamentais (ES) 2021/522³⁵, (ES) 2021/694³⁶, (ES) 2021/696³⁷, (ES) 2021/697³⁸, (ES) 2021/783³⁹, (ES) 2023/588⁴⁰ nustatytas programas ir panaikina reglamentų (ES) 2021/696, (ES) 2023/588 ir (ES) [EGPP] nuostatas,

³⁴ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13–18).

³⁵ 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/522, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. laikotarpio Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programa (programa „ES – sveikatos labui“) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 282/2014 (OL L 107, 2021 3 26, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>).

³⁶ 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/694, kuriuo nustatoma Skaitmeninės Europos programa ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2015/2240, (OL L 166, 2021 5 11, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

³⁷ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/696, kuriuo sudaroma Sąjungos kosmoso programa, įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 bei (ES) Nr. 377/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES (OL L 170, 2021 5 12, p. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

³⁸ 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/1092 (OL L 170, 2021 5 12, p. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 SKIRSNIS

FONDO TIKSLAI IR STRUKTŪRA

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu įsteigiamas Europos konkurencingumo fondas (toliau – ECF), įskaitant specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, nurodytą SESV 182 straipsnio 3 dalyje, ir nustatomi ECF tikslai, 2028–2034 m. biudžetas, Sąjungos paramos formos ir tokios paramos teikimo vykdant kompleksinę veiklą ir konkrečią politiką, kurią remia ECF, taisyklės.
2. Šiame reglamente nustatomos:
 - a) perėjimo prie švarios energijos ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo linija, įgyvendinama vykdant II ir IV skyriuose nustatytą veiklą ir padedanti siekti 3 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytų konkrečių tikslų;
 - b) sveikatos, biotechnologijų, žemės ūkio ir bioekonomikos linija, įgyvendinama vykdant II ir V skyriuose nustatytą veiklą ir padedanti siekti 3 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytų konkrečių tikslų;
 - c) skaitmeninės lyderystės linija, įgyvendinama vykdant II ir VI skyriuose nustatytą veiklą ir padedanti siekti 3 straipsnio 2 dalies c punkte nustatytų konkrečių tikslų;
 - d) atsparumo ir saugumo, gynybos pramonės ir kosmoso linija, įgyvendinama vykdant II ir VII skyriuose nustatytą veiklą, įskaitant 1 dalyje nurodytą konkrečią gynybos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, ir padedanti siekti 3 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytų konkrečių tikslų.
3. Reglamentu taip pat nustatoma teisinė sistema, kuria siekiama užtikrinti tiekimo saugumą, šalinti investavimo ir gamybos kliūtis ir remti Sąjungos pramoninės bazės konkurencingumą.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

1. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

³⁹ 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/783, kuriuo nustatoma Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1293/2013, (OL L 172, 2021 5 17, p. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/783/oj>).

⁴⁰ 2023 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/588, kuriuo nustatoma 2023–2027 m. Sąjungos saugaus junglumo programa (OL L 79, 2023 3 17, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj>).

- 1) konsultavimo susitarimas – teisinė priemonė, kuria Komisija ir patariamasis partneris nustato projekto konsultavimo paslaugų įgyvendinimo sąlygas;
- 2) patariamasis partneris – reikalavimus atitinkanti garantijos šalis, pvz., finansų įstaiga arba kitas subjektas, su kuriuo Komisija yra sudariusi konsultavimo susitarimą, pagal kurį įgyvendinama viena ar daugiau konsultavimo iniciatyvų, išskyrus konsultavimo iniciatyvas, kurias įgyvendina išorės paslaugų teikėjai, su kuriais Komisija yra sudariusi sutartis, arba vykdomosios įstaigos;
- 3) skyrius – ECF programos „InvestEU“ dalis, apibrėžiama pagal paramą užtikrinančių išteklių kilmę;
- 4) kontrolė – galimybė tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną ar daugiau tarpinių teisės subjektų daryti lemiamą įtaką teisės subjektui;
- 5) vykdomojo valdymo struktūra – teisės subjekto organas, paskirtas pagal nacionalinę teisę ir, kai taikytina, atskaitingas vykdomajam direktoriui arba bet kuriam kitam asmeniui, turinčiam panašius įgaliojimus priimti sprendimus, kuriam suteikti įgaliojimai nustatyti teisės subjekto strategiją, tikslus ir bendrą kryptį ir kuris prižiūri ir stebi vadovybės sprendimų priėmimą;
- 6) EIB grupė – Europos investicijų bankas (EIB), jo patronuojamosios įmonės ir kiti subjektai, įsteigti pagal Protokolo Nr. 5 dėl Europos investicijų banko statuto (toliau – EIB statutas) 28 straipsnio 1 dalį;
- 7) susitarimas dėl garantijos – teisinė priemonė, kuria Komisija ir įgyvendinantysis partneris nustato finansavimo ir investavimo operacijų siūlymo sąlygas, kad joms būtų suteikta ECF programos „InvestEU“ garantija, siekiant toms operacijoms teikti biudžeto garantiją ir jas įgyvendinti pagal šį reglamentą;
- 8) imperatyvus viešasis interesas – įgyvendinant 20 straipsnį svarbi priežastis teikti Sąjungos paramą tam tikram veiksmui arba veiksmų rinkiniui dėl aiškaus ir reikšmingo indėlio siekiant politikos tikslų pagal ECF, kuris pateisina paspartintų ir supaprastintų taisyklių taikymą skiriant sutartį;
- 9) įgyvendinantysis partneris – reikalavimus atitinkanti finansų įstaiga arba tarpininkas, su kuriuo Komisija yra sudariusi susitarimą dėl garantijos;
- 10) bendriems Europos interesams svarbus projektas (BEISP) – projektas, atitinkantis visus kriterijus, nustatytus Komisijos komunikate „Valstybės pagalbos, skirtos bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti, suderinamumo su vidaus rinka analizės kriterijai“ ar vėlesnėse to komunikato peržiūrose;
- 11) investavimo proceso etapai – tęstinė viešojo ir privačiojo sektorių finansinė parama ir politinės paramos mechanizmai, teikiami gavėjams visoje jos vystymosi grandinėje, įskaitant visapusišką veiklą, susijusią su finansinių išteklių paskirstymu ir paramos teikimu inovacijoms ir ekonomikos augimui skatinti. Šie etapai apima, be kita ko, fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų inicijavimą, pažangą plėtros etapais, pramoninį diegimą ir pažangą siekiant plataus masto gamybos, pramonės brandos ir internacionalizavimo;
- 12) finansavimo ir investavimo operacijos arba finansavimo ar investavimo operacijos – tiesioginio arba netiesioginio lėšų teikimo galutiniams gavėjams finansinių produktų forma operacijos, kurias savo vardu ir pagal savo vidaus taisykles, politiką ir procedūras vykdo įgyvendinantysis partneris ir kurios įtraukiamos į įgyvendinančiojo partnerio finansines ataskaitas arba apie kurias, kai tikslinga, informacija pateikiama tų finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose;

- 13) teisės subjektas – juridinis asmuo, įsteigtas ir tokiu pripažįstamas pagal Sąjungos, nacionalinę ar tarptautinę teisę, įskaitant Europos ginkluotės programos (SEAP) struktūras, įsteigtas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) [XXX]⁴¹ [EDIP], turintis juridinio asmens statusą ir galintis veikti savo vardu, naudotis teisėmis ir turėti pareigų, arba subjektas, neturintis juridinio asmens statuso, kaip nurodyta Finansinio reglamento 200 straipsnio 2 dalies c punkte;
- 14) politikos linija – tikslinė 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta ECF priemonių rinkiniu remiama sritis;
- 15) ikiprekybiniai viešieji pirkimai – viešieji pirkimai, kurių objektas yra mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugos, teikiamos rinkos sąlygomis dalijantis riziką bei naudą, ir kuriuose perkamos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugos yra aiškiai atskirtos nuo galutinių produktų platinimo komerciniu mastu;
- 16) konsultavimas projektų klausimais – konsultavimas, kuriuo remiamos investicijos, įskaitant gebėjimų stiprinimo ir rinkos plėtros veiklą, ir verslo spartinimo paslaugos, kurias teikia patariamieji partneriai, išorės paslaugų teikėjai, su kuriais Komisija yra sudariusi sutartis, arba pasitelkiant vykdomąsias įstaigas;
- 17) konkurencingumo ženklas – kokybės ženklas, suteiktas pasiūlymui, pateiktam pagal kvietimą teikti pasiūlymus, kuris atitinka visus skyrimo procedūroje nustatytus kokybės reikalavimus, tačiau gali būti remiamas iš kitų Sąjungos ar nacionalinių finansavimo šaltinių;
- 18) maža vidutinės kapitalizacijos įmonė – subjektas, apibrėžtas Komisijos rekomendacijoje 2025/3500 *final*;
- 19) mažoji ir vidutinė įmonė arba MVI – labai maža, mažoji ar vidutinė įmonė, apibrėžta Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB priede;
- 20) suinteresuotosios šalys – asmenys, grupės ar organizacijos, kuriems daro poveikį programos įgyvendinimas ir kurie gali būti įtraukti į programos įgyvendinimą;
- 21) infrastruktūra – visi fiziniai ir virtualūs elementai, būtini paslaugoms teikti ir ekonominei veiklai vykdyti, įskaitant tinklus ir turtą, taip pat su infrastruktūra susijusį mobilųjį turtą, kuriais skatinamas priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas, atsparumas, efektyvumas, skaitmenizacija ir sąveikumas.

3 straipsnis

Tikslai

1. Bendrasis ECF tikslas – didinti Europos konkurencingumą, visų pirma strateginiuose sektoriuose ir technologijų srityse, visais investavimo proceso etapais:
 - a) Sąjungos investicijomis užtikrinant technologinį, ekonominį poveikį ir poveikį aplinkai, be kita ko, plėtojant perversmines ir palaipsnes inovacijas, besiformuojančias, pažangiausias, dvejopo naudojimo ir strategines technologijas, turinčias didelį ekonominį potencialą, taip pat plėtojant ir spartinant jų gamybą bei pramoninį diegimą;
 - b) mažinant Sąjungos strateginę priklausomybę arba užkertant jai kelią ir stiprinant Sąjungos atsparumą bei ekonominį saugumą, be kita ko, įvairinant šaltinius ir rinkas,

⁴¹ OL L..., p

remiant Europos strateginių technologijų gamybos didinimą ir kuriant, stiprinant bei apsaugant ypatingos svarbos Sąjungos vertės grandines ir infrastruktūrą;

- c) sprendžiant rinkos nepakankamumo ir neoptimalios investavimo aplinkos problemas, be kita ko, proporcingai pritraukiant privatųjį kapitalą ir institucinius investuotojus, taip pat viešąjį finansavimą, kartu vengiant dubliavimosi ir neišstumiant privačių investuotojų; palaikant integruotą platformą, skirtą teikti tikslią finansinę paramą įmonėms visais plėtros etapais, startuoliams, veiklą plečiančioms įmonėms ir strateginėms įmonėms, įskaitant tas, kurios aktyviai siekia gamybos, pramonės ir diegimo rinkoje;
 - d) skatinant Sąjungos kapitalo rinkų integraciją, derinant ją su tikslu sukurti santaupų ir investicijų sąjungą, įskaitant sprendimus, kaip spręsti Sąjungos kapitalo rinkų susiskaidymo problemą, šalinant kliūtis ir kuriant paskatas privačiosioms investicijoms, įvairinant ir stiprinant Sąjungos įmonių finansavimo šaltinius visose valstybėse narėse, įskaitant tas, kurių kapitalo rinkos yra mažiau išsivysčiusios;
 - e) derinant mokslinių tyrimų, inovacijų ir pramonės politikos paramą, kad Sąjungos mokslinių tyrimų kompetencija taptų Sąjungos pramonės jėga pasaulinėse rinkose, ir užtikrinant gamybos ateitį Europoje;
 - f) plėtojant Sąjungos tarpvalstybinę ir ypatingos svarbos infrastruktūrą, kuri itin svarbi Sąjungos konkurencingumui ir strateginei nepriklausomybei, visų pirma energetikos ir transporto, skaitmeninės ir saugumo, gynybos ir kosmoso infrastruktūros, taip pat socialinės infrastruktūros ir susijusių duomenų bei paslaugų srityse;
 - g) stiprinant Sąjungoje įsisteigusių MVĮ ir mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių konkurencingumą ir jų gebėjimą augti ir plėstis, visų pirma gerinant jų galimybes gauti finansavimą, įskaitant privačias investicijas, mikrofinansavimą ir paramą socialinėms įmonėms, nes taip sudaromos palankesnės sąlygos gauti Sąjungos finansavimą, taikant spartesnes, supaprastintas ir suderintas procedūras; mažinant ir užtikrinant proporcingą ataskaitų teikimo našta;
 - h) sprendžiant įgūdžių, kurie itin svarbūs visų rūšių kokybiškoms darbo vietoms strateginiuose ES konkurencingumo sektoriuose, trūkumo problemą, investuojant tiek į horizontaliuosius, tiek į konkrečius įgūdžius, prisidedant prie įgūdžių prieinamumo vystant ateities ir besiformuojančias technologijas, taip pat siekiant investicijas papildyti investicijomis į įgūdžius ir nurodant, kada jos įtraukiamos;
 - i) užtikrinant bendrosios rinkos integraciją, be kita ko, remiant bet kuriuo investavimo proceso etapu iniciatyvas, turinčias teigiamą šalutinį poveikį bendrajai rinkai ir jos vertės grandinių atsparumui;
 - j) remiant atitinkamų Sąjungos teisės aktų ir politikos rengimo, įgyvendinimo ir stebėsenos veiksmus;
 - k) užtikrinant teisingą perėjimą prie tvarios, nuo iškastinio kuro nepriklausomos ir skaitmeninės ekonomikos, kuri būtų sąžininga ir kuria būtų remiami darbuotojai ir bendruomenės.
2. Pagal 1 dalyje nustatytus bendruosius tikslus ECF visų pirma siekia šių konkrečių tikslų:
- a) remiant perėjimą prie švarios energijos ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, konkretūs tikslai yra remti Europos pramonės, įskaitant MVĮ ir energijai imlios pramonės, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, švarių technologijų gamybą ir jos tiekimo grandines ir padėti pereiti prie tvarios, žiedinės,

efektyviai energiją, vandenį ir išteklius naudojančios, neutralaus poveikio klimatui ir atsparios ekonomikos. Tai apima pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo technologijų ir kitų pramonės procesų bei veiklos sprendimų naudojimą, taip pat energijos tiekimo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, energijos vartojimo efektyvumo skatinimą, atsinaujinančiųjų išteklių ir švarios energijos sprendimų diegimą, energetikos sistemos lankstumo plėtojimą, pirmaujančių švarių produktų rinkų kūrimą, energetikos ir transporto infrastruktūros ir sistemų plėtojimą, atsparumą, integravimą ir skaitmenizaciją, pažangaus judumo ir tvarių alternatyviųjų degalų skatinimą, taip pat tvarios mėlynosios ekonomikos skatinimą, novatoriškų gamtos procesais pagrįstų verslo modelių ir paklausos sprendimų, skirtų švairiems ir netaršiams pastatams, transportui ir pramonei, plėtojimą ir gamybos didinimą, kuriuo prisidedama prie Europos strateginio savarankiškumo;

- b) sveikatos, biotechnologijų, žemės ūkio ir bioekonomikos rėmimo srityje:
- 1) paramos sveikatai konkretūs tikslai – skatinti inovacijas ir sveikatos sektoriaus konkurencingumą, kartu užtikrinant tiekimo saugumą ir pramonės pajėgumus bei pajėgumus valdyti būsimas dideles tarpvalstybinio pobūdžio grėsmes sveikatai, gerinti ir apsaugoti visuomenės ir gyventojų sveikatą, pirmenybę teikiant sveikatingumo skatinimui ir ligų prevencijai per visą gyvenimą, taikant sveikatos aspektų integravimo į visų sričių politiką požiūrį ir bendros sveikatos koncepciją, taip pat stiprinant sveikatos sistemų inovacijas ir atsparumą;
 - 2) biotechnologijų rėmimo konkretūs tikslai – prisidėti prie vaistų, medicinos priemonių, diagnostikos ir kitų medicininių atsako priemonių kūrimo ir įvairaus masto gamybos ir įsisavinimo, prieinamumo ir galimybės jomis naudotis;
 - 3) bioekonomikos politikos rėmimo konkretūs tikslai – skatinti novatorišką ir konkurencingą bioekonomiką Sąjungoje, be kita ko, biologinių medžiagų ir produktų, biogamybos, novatoriškų maisto produktų ir biocheminių medžiagų srityse, įskaitant paramą MVĮ, startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms, prisidedant prie bioekonomikos inovacijų, įskaitant tas, kurios grindžiamos tarpsektorinėmis pažangiausiomis biotechnologijomis, kūrimo ir įvairaus masto gamybos ir diegimo, prieinamumo ir galimybės jomis naudotis, stiprinti tiekimo grandines ir didinti jų atsparumą;
 - 4) paramos žemės ūkiui ir apsirūpinimo maistu saugumui konkretūs tikslai – skatinti žemės ūkio, žvejybos ir akvakultūros, miškininkystės ir kaimo bei pakrančių vietovių konkurencingumą, tvarumą ir atsparumą, taip pat jų vaidmenį pereinant prie neutralaus poveikio klimatui, atsparaus klimato kaitos poveikio, hidrologiškai pažangios ir gamtai palankios ekonomikos, saugant gamtos išteklius, biologinę įvairovę ir kartu prisidedant prie ilgalaikio apsirūpinimo maistu saugumo Sąjungoje;
- c) skaitmeninės lyderystės politikos konkretūs tikslai – skatinti skaitmeninio sektoriaus inovacijas ir konkurencingumą, kad Sąjunga būtų konkurencinga ir saugi ir kad ji būtų naudinga piliečiams ir visuomenei, viešojo administravimo institucijoms ir įmonėms visoje Sąjungoje. Tai apima, be kita ko, paramą visoms skaitmeninėms vertės ir tiekimo grandinėms ir veiklai, įskaitant paramą startuoliams, veiklą

plečiančioms įmonėms ir MVĮ, visų pirma šiose srityse: pirmavimo skaitmeninių ir DI technologijų srityje, be kita ko, perduodant technologijas ir diegiant inovacijas, taip pat pasitelkiant pažangiausią infrastruktūrą, pavyzdžiui, DI grindžiamus skaitmeninius dvynius; technologinio suverenumo užtikrinimo srityje kuriant atsparias skaitmenines ekosistemas ir užtikrinant aukšto lygio kibernetinį saugumą Sąjungoje; įmonių ir piliečių skaitmeninio įgalėjimo srityje diegiant pažangias skaitmenines taikomas programas ir paslaugas, infrastruktūrą, stiprinant pajėgumus ir gebėjimus bei sąveikumą visoje Sąjungoje, įskaitant paramą įmonių, įskaitant MVĮ, mažas vidutinės kapitalizacijos įmones, startuolius ir veiklą plečiančias įmones, skaitmenizacijai; sparčiai diegiant DI, dėklės technologijas, pavyzdžiui, ES skaitmeninės tapatybės dėkles ir patikimumo užtikrinimo paslaugas, sukurtas pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014, ir būsimas Europos verslo dėkles bei kitus novatoriškus skaitmeninius sprendimus ir taip skaitmeninės pertvarkos ir sąveikumo srityje remiant viešąjį ir privatųjį sektorius; kultūros ir kūrybos sektoriams teikiant paramą, kuria papildoma programa „AgoraEU“;

d) siekiant remti Atsparumo ir saugumo, gynybos pramonės ir kosmoso politiką, konkretūs tikslai yra šie:

- 1) siekiant remti tiekimo grandinių atsparumą, konkretūs tikslai – stiprinti Europos atsparumą stiprinant Sąjungos pajėgumus žaliavų žvalgymo, gavybos, apdorojimo ir perdirbimo srityse ir įvairinant tiekimo šaltinius bei rinkas, taip pat gerinant tokių produktų prieinamumą laiku, be kita ko, sutrumpinant jų pristatymo laiką, rezervuojant gamybos laiko tarpsnius arba kaupiant produktų, tarpinių produktų ar žaliavų atsargas;
- 2) siekiant remti ES gynybos pramonę, konkretūs tikslai – skatinti Sąjungos ir jos valstybių narių gynybos pramonės parengtį stiprinant Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės (EGTPB) konkurencingumą, gebėjimą reaguoti ir pajėgumą, įskaitant paramą startuoliams, veiklą plečiančioms įmonėms ir MVĮ, skatinant novatorišką ES gynybos ekosistemą; vykdyti bendradarbiavimu grindžiamus gynybos produktų ir technologijų, įskaitant perversmines gynybos technologijas, mokslinius tyrimus ir plėtrą; vykdyti bendradarbiavimą per visą gynybos įrangos gyvavimo ciklą, visų pirma vykdant gynybos srities viešuosius pirkimus ir plėtojant Europos gynybos srities bendrų interesų projektus; užtikrinti pramonės prisitaikymą prie struktūrinių pokyčių;
- 3) siekiant įgyvendinti ES kosmoso sistemas ir kosmoso politiką, konkretūs tikslai – kurti, prižiūrėti ir eksploatuoti kosmoso sistemas, teikti pažangiausią kosminę informaciją, duomenis ir paslaugas, kuriais remiama Sąjungos politika, visų pirma saugumo, gynybos, tvaraus augimo, aplinkos apsaugos ir atsparumo klimato kaitai, pasaulinio dalyvavimo ir strateginio nepriklausomumo srityse; kuo labiau padidinti su kosmosu susijusios veiklos socialinę ir ekonominę naudą, visų pirma skatinant novatoriškos ir konkurencingos Sąjungos kosmoso ekonomikos plėtrą ir remiant tikros bendrosios kosmoso veiklos rinkos kūrimą, įskaitant bendradarbiavimu grindžiamus kosmoso produktų ir technologijų mokslinius tyrimus ir inovacijas bei paramą MVĮ; didinti visos

veiklos kosminėje erdvėje saugą, saugumą ir tvarumą; skatinti Sąjungos, kaip pasaulinio masto veikėjos kosmoso sektoriuje, vaidmenį;

- 4) siekiant remti civilinį pramonės saugumą, konkretūs tikslai – stiprinti Europos civilinės saugos pramonės konkurencingumą ir gebėjimą reaguoti saugumo, ypatingos svarbos ir dvejopo naudojimo infrastruktūros objektų, technologijų, įskaitant ypatingos svarbos energetikos infrastruktūrą, ir prekių bei asmenų kontrolės pasienyje sprendimų taikymo srityse, sienų apsaugos, jūrų saugumo, muitinių saugumo ir civilinės parengties grėsmėms saugumui srityse, taip pat stiprinti atitinkamų galutinių naudotojų pajėgumus civilinės saugos sektoriuje.

4 straipsnis

Biudžetas

1. Orientacinis ECF įgyvendinimo finansinis paketas 2028 m. sausio 1 d. – 2034 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu yra 234 300 000 000 EUR dabartinėmis kainomis.
2. 1 dalyje nurodyta suma preliminariai paskirstoma taip:
 - a) 11 000 000 000 EUR – veiklai, kuria prisidedama prie 3 straipsnyje nurodytų bendrųjų tikslų, kuri įgyvendinama visų pirma vykdant kompleksinę veiklą, pavyzdžiui, teikiant neteminę paramą pagal ECF programą „InvestEU“, kaip nurodyta II skyriaus 2 skirsnyje; III skyriuje nurodytos projektų konsultacijos, MVĮ bendradarbiavimas, įgūdžių ugdymas ir galimybės gauti finansavimą;
 - b) 26 210 000 000 EUR skiriama 3 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytiems konkrečioms tikslams;
 - c) 20 393 000 000 EUR skiriama 3 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytiems konkrečioms tikslams;
 - d) 51 493 000 000 EUR skiriama 3 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytiems konkrečioms tikslams;
 - e) 125 204 000 000 EUR skiriama 3 straipsnio 2 dalies d punkte nurodytiems konkrečioms tikslams.
3. Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiklos, truncančios daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidomi į kelerius metus mokamas metines dalis.
4. Asignavimai gali būti įtraukti į Sąjungos biudžetą po 2034 m., siekiant padengti išlaidas, būtinas 3 straipsnyje nustatytiems tikslams pasiekti, kad būtų galima valdyti iki šio straipsnio 1 dalyje nurodyto laikotarpio pabaigos nebaigtus vykdyti veiksmus, taip pat išlaidas, susijusias su ypatingos svarbos operatyvine veikla ir paslaugomis.
5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas finansinis paketas ir 5 straipsnyje nurodyti papildomi išteklių šaltiniai taip pat gali būti panaudojami teikiant ECF paramą įgyvendinti skirtą techninę ir administracinę pagalbą, kaip antai parengiamąją, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklą, institucijos informacinių technologijų sistemas bei platformas, informavimo ir komunikacijos veiklą, įskaitant institucinį informavimą apie Sąjungos politinius prioritetus, taip pat visą kitą techninę ir administracinę pagalbą arba su darbuotojais susijusias sąnaudas, kurias Komisija patiria valdydama ECF.

2 SKIRSNIS

BENDRAS TAISYKLIŲ SAŲVADAS

5 straipsnis

Papildomi ištekliai

1. Valstybės narės, Sąjungos institucijos, įstaigos ir agentūros, trečiosios valstybės, tarptautinės organizacijos, tarptautinės finansų įstaigos ar kitos trečiosios šalys gali teikti papildomus finansinius ar nefinansinius įnašus į ECF arba prisidėti prie bet kurios iš jo konkrečios veiklos ar tikslų, nurodytų 3 straipsnio 2 dalyje, įskaitant konkrečius įnašus į ECF programos „InvestEU“ biudžeto garantiją ir finansines priemones, kaip nurodyta 21 straipsnyje. Papildomi finansiniai įnašai sudaro išorės asignuotąsias pajamas, kaip apibrėžta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 21 straipsnio 2 dalies a, d arba e punkte arba 21 straipsnio 5 dalyje.
2. Pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybėms narėms skirti ištekliai jų prašymu pagal Reglamento (ES) [XXX][*NRPF reglamentą*] X straipsnį gali būti skirti ECF. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies a arba c punktą, Komisija tuos išteklius valdo tiesiogiai arba netiesiogiai. Jie papildo 4 straipsnyje nurodytą sumą. Tie ištekliai panaudojami atitinkamos valstybės narės naudai. Jei Komisija nėra prisiėmusi teisinio įsipareigojimo pagal tiesioginio ar netiesioginio valdymo principą dėl papildomų sumų, kurios tokiu būdu buvo pervestos ECF, atitinkamos valstybės narės prašymu atitinkamos nepaskirtos sumos gali būti pervestos atgal į vieną ar daugiau atitinkamų plano skyrių arba juos pakeisiančių skyrių.
3. Visos pajamos, gautos iš veiklos ir komponentų pagal šio reglamento VII skyriaus 3 skirsnį, sudaro išorės asignuotąsias pajamas, kaip apibrėžta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 21 straipsnio 5 dalyje, skirtas ECF arba jį pakeisiančiai įstaigai.
4. [Nuo 2028 m. sausio 1 d. / programos pradžios data], nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 212 straipsnio 3 dalies pirmos, antros ir ketvirtos pastraipų, iš finansinių priemonių, finansuojamų pagal šį reglamentą, ankstesnį reglamentą, ir Reglamento (ES) 2021/523 IV priede nurodytos gautinos pajamos, grąžintos ir susigrąžintinos sumos naudojamos Sąjungos paramai pagal ECF fondą teikti. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 21 straipsnio 3 dalies f punkto ir vadovaujantis 21 straipsnio 5 dalimi, šie ištekliai sudaro ECF išorės asignuotąsias pajamas.
5. [Nuo 2028 m. sausio 1 d. / programos pradžios data], nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 216 straipsnio 4 dalies a punkto, bet koks Reglamentuose (ES) 2015/1017[2] ir (ES) 2021/523[3] nustatytų biudžeto garantijų atidėjinių perteklius gali būti naudojamas Sąjungos paramai pagal ECF teikti. Šie ištekliai sudaro ECF išorės asignuotąsias pajamas, kaip tai suprantama pagal Reglamento 2024/2509 21 straipsnio 5 dalį.

6 straipsnis

Alternatyvusis, mišrusis bei sudėtinis finansavimas

1. ECF parama įgyvendinama užtikrinant sinergiją su kitomis Sąjungos programomis. Veiksmui, kuriam skirtas Sąjungos įnašas pagal kitą programą, įnašas gali būti skiriamas ir pagal ECF. Atitinkamam įnašui taikomos atitinkamos Sąjungos programos taisyklės arba visiems įnašams gali būti taikomas bendras taisyklių rinkinys ir gali būti prisiimamas vienas teisinis įsipareigojimas. Jei Sąjungos įnašas grindžiamas tinkamomis finansuoti išlaidomis, sudėtinė parama iš Sąjungos biudžeto negali viršyti visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų ir gali būti apskaičiuojama proporcingai pagal dokumentus, kuriuose nustatytos paramos sąlygos.
2. ECF skyrimo procedūros gali būti vykdomos kartu su valstybėmis narėmis, Sąjungos institucijomis, jų padaliniais, įstaigomis ir agentūromis, trečiosiomis valstybėmis, tarptautinėmis organizacijomis, tarptautinėmis finansų įstaigomis ar kitomis trečiosiomis šalimis taikant tiesioginį arba netiesioginį valdymą, jei užtikrinama Sąjungos finansinių interesų, taip pat Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesų apsauga. Tokioms procedūroms taikomas bendras taisyklių rinkinys ir dėl jų prisiimami bendri teisiniai įsipareigojimai. Tuo tikslu partneriai gali suteikti ECF išteklių pagal šio reglamento 5 straipsnį arba įgyvendinti skyrimo procedūrą tiems partneriams gali būti pavesta, kai taikytina, pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies c punktą. Vykdamas bendras skyrimo procedūras, bendros skyrimo procedūros partnerių atstovai taip pat gali būti Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 153 straipsnio 3 dalyje nurodyto vertinimo komiteto nariai.

7 straipsnis

Koordinavimas

1. Komisija užtikrina nuoseklų Europos konkurencingumo fondo, bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos ir Inovacijų fondo įgyvendinimą.
2. Komisija ir valstybės narės, atsižvelgdamos į savo atitinkamą atsakomybę, palengvina Europos konkurencingumo fondo ir nacionalinių bei regioninių partnerystės planų, susijusių su bendrais konkurencingumo prioritetais atrinktose pagrindinėse srityse ir projektais, kurie laikomi strateginės svarbos ir bendriems Europos interesams svarbiais projektais, koordinavimą ir suderinamumą.
3. ECF bus įgyvendinamas užtikrinant sinergiją su kitais Sąjungos fondais, įskaitant priemonės „Globali Europa“ fondą, visų pirma siekiant remti pasaulinį konkurencingumą, užtikrinti įvairius tiekimo šaltinius ir stiprinti Europos įmonių eksporto potencialą ir galimybes.

8 straipsnis

Konkurencingumo ženklas

1. Konkurencingumo ženklas gali būti suteikiamas aukštos kokybės veiksmams, kurie atitinka bent šias sąlygas:
 - a) buvo įvertinti vykdamas ECF skyrimo procedūrą;
 - b) atitinka būtiniausias tos skyrimo procedūros kokybės reikalavimus.
2. Darbo programoje arba dokumentuose, susijusiuose su skyrimo procedūra, gali būti nustatytos papildomos sąlygos.

3. Valstybės narės gali remti projektus, kuriems buvo suteiktas ženklas, arba gali teikti paramą per ECF, suteikdamos papildomų išteklių ECF pagal 5 straipsnio 1 arba 2 dalį.
4. Strateginiams projektams pagal Ypatingos svarbos žaliavų aktą, Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktą, Ypatingos svarbos vaistų aktą ir kitiems Sąjungos teisės aktuose nustatytiems strateginiams projektams, atitinkantiems 1 dalies sąlygas, bus tiesiogiai suteiktas konkurencingumo ženklas.

9 straipsnis

Tinkamumas

1. Tinkamumo kriterijai nustatomi siekiant padėti siekti šio reglamento 3 straipsnyje nurodytų bendrųjų ir konkrečių tikslų pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 ir taikomi visoms ECF skyrimo procedūroms.
2. Jeigu tenkinama kuri nors konkreti kiekvienoje politikos linijoje ar komponente nustatyta sąlyga, vienos ar daugiau toliau nurodytų kategorijų teisės subjektai gali atitikti reikalavimus gauti Sąjungos paramą taikant skyrimo procedūras pagal tiesioginio ir netiesioginio valdymo principą:
 - a) subjektai, įsisteigę valstybėje narėje arba užjūrio šalyse ir teritorijose;
 - b) asocijuotojoje trečiojoje valstybėje įsisteigę subjektai;
 - c) tarptautinės organizacijos;
 - d) kiti subjektai, įsisteigę neasocijuotosiose trečiosiose valstybėse, jei tokių subjektų finansavimas yra labai svarbus veiksmui įgyvendinti ir prisideda prie 3 straipsnyje nustatytų tikslų.
3. Be to, kas numatyta Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 168 straipsnio 2 ir 3 dalyse, šio reglamento 11 straipsnio 1 dalyje nurodytos asocijuotosios trečiosios valstybės ir tarptautinės organizacijos atitinkamais atvejais gali dalyvauti Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 168 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytuose viešųjų pirkimų mechanizmuose ir gauti iš jų naudos. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 168 straipsnį valstybėms narėms taikomos taisyklės *mutatis mutandis* taikomos dalyvaujančioms asocijuotosioms trečiosioms valstybėms ir tarptautinėms organizacijoms.
4. Vykdamas skyrimo procedūras parama neskiriama šiai veiklai:
 - a) veiklai, kuri draudžiama pagal Sąjungos teisę, taikytiną tarptautinę teisę arba visų valstybių narių nacionalinę teisę;
 - b) veiklai, kuri jau visiškai finansuojama iš kitų viešųjų ar privačiųjų šaltinių;
 - c) pagal Finansinio reglamento 136 straipsnį, dėl saugumo priešasčių, laikantis ES teisės, didelės rizikos tiekėjams taikomi tinkamumo apribojimai.
5. Darbo programoje arba dokumentuose, susijusiuose su skyrimo procedūra, gali būti patikslinti šiame reglamente nustatyti tinkamumo kriterijai arba nustatyti papildomi konkrečių veiksmų tinkamumo kriterijai.
6. Trečiųjų valstybių arba tarptautinių organizacijų atstovai nedalyvauja svarstant tinkamumo ir (arba) dotacijų skyrimo kriterijus.

10 straipsnis

ES pirmenybė

1. ECF siekia paramą skirti strateginių technologijų ir sektorių plėtrai ir naudojimui Sąjungoje, laikantis Sąjungos teisės ir tarptautinių įsipareigojimų. Skyrimo procedūroms gali būti taikoma bet kuri iš 2 dalyje nustatytų sąlygų, kad būtų apsaugoti Sąjungos strateginiai ir ekonominio saugumo interesai, taip pat saugumas ir ypatingos svarbos įrenginiai bei jų teikiamos paslaugos.
2. Darbo programoje, investavimo gairėse arba dokumentuose, susijusiuose su skyrimo procedūra, gali būti nustatytos tinkamumo finansuoti sąlygos, kuriomis užtikrinamas Sąjungos konkurencingumas, įskaitant, kai būtina ir tinkama, Sąjungos ekonominių interesų ir savarankiškumo apsaugą, be kita ko, taikant lengvatines sąlygas, pavyzdžiui, apribojimus ar paskatas Sąjungos subjektams, kartu ribojant bendrosios rinkos iškraipymą. Tos tinkamumo sąlygos gali būti:
 - a) dalyvavimo ir veiklos apribojimai, pagal kuriuos reikalaujama, kad dalyvaujantys subjektai būtų įsisteigę, naudotų įrenginius arba vykdytų veiklą valstybėse narėse ir, kai tinkama, kitose reikalavimus atitinkančiose šalyse. Darbo programoje arba dokumentuose, susijusiuose su skyrimo procedūra, gali būti pateikta išsamesnė informacija apie šių dalyvavimo ir veiklos apribojimų taikymą;
 - b) perdavimo apribojimai, pagal kuriuos reikalaujama, kad ECF lėšų gavėjai per penkerius kalendorinius metus arba penkerius kalendorinius metus nuo veiksmo pabaigos tiesiogiai ar netiesiogiai neperkeltų visų arba tam tikrų operacijų, rezultatų ar susijusių priemonių ir naudojimo teisių iš reikalavimus atitinkančios valstybės narės ar asocijuotosios valstybės į reikalavimų neatitinkančią trečiąją valstybę, įskaitant licencijų suteikimą. Priešingu atveju Sąjungos finansavimas gali būti sumažintas ir gali būti visiškai arba iš dalies susigrąžintas. Darbo programoje arba dokumentuose, susijusiuose su skyrimo procedūra, gali būti pateikta išsamesnė informacija apie šių perdavimo apribojimų taikymą;
 - c) tiekimo ir turinio apribojimai, pagal kuriuos ECF finansavimo gavėjai turi užtikrinti tam tikrą minimalų įrangos, prekių ir medžiagų arba jų komponentų, naudojamų veiksmui įgyvendinti, naudojimą arba gavimą iš 2 dalies a ir b punktuose nurodytų reikalavimus atitinkančių subjektų, išskyrus atvejus, kai tų prekių ir medžiagų pagrindai negalima gauti iš tų reikalavimus atitinkančių subjektų. Darbo programoje arba dokumentuose, susijusiuose su skyrimo procedūra, gali būti pateikta išsamesnė informacija apie šių tiekimo ir turinio apribojimų taikymą;
 - d) kontrolės apribojimai, pagal kuriuos ECF lėšų gavėjai turi įsigyti ir (arba) turėti galimybę be reikalavimų neatitinkančių subjektų nustatytų apribojimų nuspręsti dėl rezultatų kūrimo ir naudojimo, įskaitant teisinius įgaliojimus ir praktinius gebėjimus modifikuoti, pakeisti arba pašalinti rezultatų komponentus, kuriems taikomi reikalavimų neatitinkančių subjektų ar trečiųjų valstybių nustatyti apribojimai. Darbo programoje arba dokumentuose, susijusiuose su skyrimo procedūra, gali būti pateikta išsamesnė informacija apie šių projektavimo įgaliojimų apribojimų taikymą.
3. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 136 straipsnį, skyrimo procedūroms, turinčioms įtakos saugumui, gynybai ar viešajai tvarkai, visų pirma susijusioms su Sąjungos ar jos valstybių narių strateginiu turtu ir interesais, taikomi apribojimai. Tie tinkamumo apribojimai visų pirma gali apimti:
 - a) dalyvaujančiųjų subjektų atžvilgiu – vykdomojo valdymo struktūrų apribojimus ir nuosavybės bei kontrolės apribojimus, kuriais visų ar tam tikrų subjektų dalyvavimas

apsiriboja tik vykdomojo valdymo struktūrą turinčiais subjektais, taip pat fizinių ar juridinių asmenų, įsisteigusių valstybėse narėse ir, kai tinkama, kitose reikalavimus atitinkančiose šalyse, nuosavybe ir kontrole;

- b) kiek tai susiję su įgyvendinta veikla, veiklos vykdymo vietos, įrenginių naudojimo arba įrangos apribojimus, pagal kuriuos naudojimas visai ar tam tikrai veiklai taikomas tik valstybėse narėse ir, kai tinkama, kitose reikalavimus atitinkančiose šalyse esančiam arba jų kilmės turtui;
- c) kiek tai susiję su kitais saugumo apribojimais, saugumo peržiūras ir rizikos vertinimus, patikimumo pažymėjimus, perdavimo ir prieigos teisių apribojimus, įskaitant licencijų išdavimą, kad būtų užtikrintos tinkamos visų arba tam tikrų rezultatų ir kitos vykdant veiksmą gautos ar panaudotos informacijos apsaugos priemonės.

11 straipsnis

Trečiųjų valstybių prisijungimas prie EFK vykdomos veiklos

1. Visapusiškai arba iš dalies dalyvauti ECF asocijuotųjų dalyvių teisėmis gali būti leidžiama toliau nurodytoms trečiosioms valstybėms, laikantis 3 straipsnyje nustatytų tikslų ir atitinkamų tarptautinių susitarimų ar sprendimų, priimtų pagal tuos susitarimus ir taikomų:
 - a) Europos laisvosios prekybos asociacijos narėms, kurios yra Europos ekonominės erdvės narės, taip pat Andorai, Monakui ir San Marinui;
 - b) stojančiosioms valstybėms, šalims kandidatėms ir potencialiems kandidatams;
 - c) Europos kaimynystės politikos šalims;
 - d) kitoms trečiosioms valstybėms.
2. Jei suinteresuotoji trečioji šalis įvykdo visas galimas konkrečias kiekvienoje politikos linijoje ar komponente nustatytas sąlygas, asociacijos susitarimuose dėl dalyvavimo ECF programoje:
 - a) užtikrinama tinkama ECF dalyvaujančios trečiosios valstybės įnašų ir gaunamos naudos pusiausvyra;
 - b) nustatomos dalyvavimo programose sąlygos, įskaitant finansinių įnašų į ECF ir bendro pobūdžio administracines išlaidas, kuriuos sudaro veiklos įnašas ir dalyvavimo mokestis, apskaičiavimą;
 - c) trečiajai valstybei nesuteikiami jokie su programa susijusių sprendimų priėmimo įgaliojimai;
 - d) garantuojamos Sąjungos teisės užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti savo finansinius interesus;
 - e) užtikrinama Sąjungos ir jos valstybių narių strateginių, saugumo, gynybos ir viešosios tvarkos interesų apsauga.
3. Taikant d punktą, trečioji valstybė suteikia būtinas teises ir prieigą, kurių reikalaujama pagal reglamentus (ES, Euratomas) 2024/2509 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, ir užtikrina, kad būtų įgyvendinami vykdymo užtikrinimo sprendimai, kuriais pagal SESV 299 straipsnį nustatoma pinigine prievole, taip pat Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimai ir nutartys, taip pat užtikrina, kad jos kompetentingos institucijos bendradarbiautų su Europos prokuratūra tiriant Sąjungos

finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas ir vykdant baudžiamąjį persekiojimą už jas pagal taikytinus tarptautinius susitarimus ar kitas taikytinas taisykles.

4. Pagal SESV 218 straipsnį gali būti sudaryti atskiri konkretūs susitarimai dėl ECF vykdomos veiklos, susijusios su saugumu, užtikrintų paslaugų teikimu ir ypatingos svarbos įrenginiais ES.

12 straipsnis

Sąjungos paramos įgyvendinimas ir formos

1. ECF parama įgyvendinama vykdant darbo programas pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 110 straipsnį.
2. ECF parama įgyvendinama pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 taikant tiesioginį valdymą arba taikant netiesioginį valdymą kartu su to reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytais subjektais.
3. Įgyvendinamos ECF lėšų skyrimo procedūros turi atitikti bendrąsias ECF nuostatas, išdėstytas šio reglamento I ir II skyriuose, kurios kolizijos atveju yra viršesnės už bet kurias kitas su veikla susijusias taisykles arba vėlesnius įgyvendinimo aktus.
4. Kai skyrimo procedūros yra susijusios su daugiau nei vienu konkrečiu tikslu, nustatytu 3 straipsnio 2 dalyje, darbo programoje gali būti nurodyta, kad skyrimo procedūra įgyvendinama pagal vieną taisyklių rinkinį, tiesiogiai taikant Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509, kuris papildomas I ir II skyriuose nustatytomis bendrosiomis taisyklėmis, arba taikant vieno iš atitinkamų konkrečių tikslų taisykles.
5. Tam tikromis tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis Sąjungos finansavimas gali būti skiriamas neskelbiant kvietimo teikti pasiūlymus pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 198 straipsnį, įskaitant e punktą.
6. Sąjungos parama gali būti teikiama bet kokia pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2024/2509 numatyta forma, visų pirma dotacijų, apdovanojimų, viešųjų pirkimų, nepiniginio dovanojamo turto, biudžeto garantijų ir finansinių priemonių.
7. Kai Sąjungos parama teikiama biudžeto garantijos ir finansinių priemonių forma, be kita ko, atliekant derinimo operaciją ir taip ją derinant su kitomis negražintinos paramos formomis, ji įgyvendinama pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 X antraštinę dalį.
8. Kai Sąjungos finansavimas teikiamas dotacijos forma, be kita ko, atliekant derinimo operaciją ir taip ją derinant su kitų formų gražintina parama, kuri neremiama Sąjungos biudžeto lėšomis, finansavimas teikiamas pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 VIII antraštinę dalį ir su išlaidomis nesusijusio finansavimo forma pagal to Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 125 straipsnio 1 dalies a punktą arba prireikus taikant supaprastintą išlaidų apmokėjimą. Finansavimas taip pat gali būti teikiamas kaip faktinis reikalavimus atitinkančių išlaidų kompensavimas, kai veiksmo tikslų negalima pasiekti kitaip arba kai ši forma yra būtina, kad būtų galima pasinaudoti kitais finansavimo šaltiniais, įskaitant finansavimą iš valstybių narių.
9. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 153 straipsnio 3 dalį veiksmų, kuriais įgyvendinama mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, atveju vertinimo komitetą iš dalies arba visiškai gali sudaryti nepriklausomi išorės ekspertai.

10. Įnašais į bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos 30 straipsnyje nustatytą Savidraudos mechanizmą gali būti padengiama rizika, susijusi su gavėjų mokėtinų sumų susigrąžinimu, ir jie gali būti laikomi pakankama garantija pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 155 straipsnį. Iš gavėjų nėra priimama jokia papildoma garantija ar užstatas ar nereikalaujama juos pateikti.
11. Kai to reikia 3 straipsnyje nustatytiems tikslams pasiekti, tam tikros ECF dalys gali būti įgyvendinamos pasitelkiant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes arba viešojo sektoriaus subjektų tarpusavio partnerystes, sukurtas pagal bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, visų pirma biudžeto vykdymo užduotis pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies c punktą pavedant pagal SESV 187 straipsnį įsteigtoms bendrosioms įmonėms. ECF parama teikiama su sąlyga, kad bus veiksmingai naudojamas Sąjungos finansavimas, proporcingas kitų partnerių finansinis įnašas, bent jau atitinkantis Sąjungos įnašą ir balsavimo teises valdymo organuose, kuriais užtikrinama Sąjungos interesų apsauga partnerystėje. Tuo tikslu bendrosios įmonės įsteigiamos vienu steigiamuoju aktu, kuriuo užtikrinamos centralizuotos administracinės funkcijos.
12. Be Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 132 straipsnyje nustatytų priešasčių, per skyrimo procedūras ir taikant su jomis susijusius teisinius išpareigojimus turi būti leidžiama nutraukti veiksmą, jei mažai tikėtina, kad veiksmo tikslai bus pasiekti apskritai arba iki nustatytų terminų, arba jei veiksmas prarado savo politinę svarbą.

13 straipsnis

Įslaptintos informacijos ir neskelbtinos informacijos apsaugos taisyklių taikymas

1. Komisija saugo įslaptintą informaciją laikydamasi Komisijos sprendime (ES, Euratomas) 2015/444⁴² nustatytų saugumo taisyklių.
2. Kiekviena valstybė narė ir asocijuotoji valstybė užtikrina tokį ES įslaptintos informacijos apsaugos lygį, kuris būtų lygiavertis Tarybos sprendime 2013/488/ES nustatytoms saugumo taisyklėms⁴³. Apsaugos trečiojoje valstybėse lygiavertiškumas nustatomas susitarimu dėl informacijos saugumo, priimtu pagal SESV 218 straipsnį.
3. Siekiant palengvinti keitimąsi įslaptinta informacija ir neskelbtina informacija su valstybėmis narėmis ir, kai tinkama, kitais gavėjais, naudojama saugi keitimosi informacija sistema.
4. Sąjungos institucijoms, įstaigoms ir agentūroms, dalyvaujančioms vykdant Sąjungos biudžetą, suteikiama galimybė susipažinti su informacija, įskaitant įslaptintą informaciją, būtina vykdant skyrimo procedūras, įgyvendinimo veiksmus, įskaitant ataskaitų teikimą ir mokėjimus, taip pat patikras, peržiūras, auditą ir tyrimus.
5. Siekiant užtikrinti, kad visais skyrimo procedūrų, susijusių su įslaptinta informacija, etapais būtų laikomasi Reglamente (ES, Euratomas) 2024/2509 nustatytų reikalavimų, įskaitant skaidrumo ir vienodo požiūrio principus, administraciniai

⁴² 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53–88).

⁴³ 2013 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių, OL [sr] L 274, [sr] 2013 10 15, p. 1–50.

duomenys, būtini Sąjungos paramai įvertinti, skirti ir audituoti, apima tik teisinę, finansinę ir procedūrinę informaciją, laikomi neskelbtina neįslaptinta informacija.

14 straipsnis

Valdymas ir patariamąsios tarybos

1. Įsteigiama Strateginių suinteresuotųjų asmenų kolegija.
2. ECF strateginių suinteresuotųjų asmenų kolegijos narius skiria Komisija, paskelbusi atvirą kvietimą teikti kandidatūras arba pareikšti susidomėjimą, arba ir viena, ir kita, priklausomai nuo to, kas, Komisijos nuomone, yra tinkamiau, taip pat atsižvelgdama į poreikį užtikrinti pusiausvyrą pagal sektorių, organizacijų tipą, įskaitant privačius investuotojus, ir pagal dydį, ekspertines žinias, lytį, amžių ir geografinį pasiskirstymą. Tarybos narių kadencija yra ne daugiau kaip keturi metai ir gali būti pratęsta vieną kartą. Tarybos nariai turėtų veikti nepažeisdami sąžiningumo ir etikos principų.
3. Komisija nustato išsamias ECF suinteresuotųjų subjektų tarybos atrankos ir sudėties, atlyginimų, darbo tvarkos taisyklių, interesų konfliktų ir konfidencialumo taisykles. Tarybos nariams šios sąlygos yra privalomos.
4. ECF strateginių suinteresuotųjų subjektų taryba, kuriai informaciją teikia Besiformuojančių technologijų stebėjimo centras, konsultuoja bendros ECF veiklos krypties, ilgalaikių konkurencingumo tendencijų, rinkos nepakankamumo ir neoptimalios investavimo aplinkos klausimais, kurie galėtų būti sprendžiami įgyvendinant ECF paramą, ir pataria dėl strateginių projektų portfelių nustatymo ECF veikloje ir pagal atskiras jo veiklos kryptis, dėl kurių tarybos sudėtis gali būti orientuota į skirtingas politikos sritis.
5. Pagal ECF programą „InvestEU“ įsteigiamas nepriklausomas Investicijų komitetas (toliau – Investicijų komitetas).
6. Investicijų komiteto sudėtimi užtikrinama, kad jis turėtų daug žinių apie sektorius, kuriems taikoma ECF parama, taip pat gerai išmanytų geografines Sąjungos rinkas, ir kad visame Investicijų komitete vyrautų lyčių pusiausvyrą.
7. Investicijų komitetas nagrinėja įgyvendinančiųjų partnerių pateiktus pasiūlymus dėl finansavimo ir investavimo operacijų, kurioms taikoma Sąjungos garantija, ir patikrina, ar laikomasi taikytinų finansavimo pagal ECF programą „InvestEU“ pasiūlymų taisyklių.
8. Patariamąją tarybą ECF programos „InvestEU“ klausimams sudaro po vieną kiekvieno įgyvendinančiojo partnerio atstovą ir po vieną kiekvienos valstybės narės atstovą. Patariamąji taryba ECF programos „InvestEU“ klausimams teikia konsultacijas dėl finansinių produktų kūrimo ir strateginės bei veiklos krypties savo kompetencijos srityje. Ji taip pat teikia konsultacijas dėl koordinavimo su Europos inovacijų taryba, kad būtų užtikrintas papildomumas su kitu Sąjungos finansavimu ar privačiosiomis investicijomis. Patariamajai tarybai pirmininkauja Komisijos atstovas.
9. Komisija nustato išsamias Investicijų komiteto ir Patariamąsios tarybos ECF programos „InvestEU“ klausimams suinteresuotųjų subjektų tarybos atrankos ir sudėties, atlyginimų, darbo tvarkos taisyklių, interesų konfliktų ir konfidencialumo taisykles.

10. Komisija ir įgyvendinantieji partneriai rengia reguliarius politikos peržiūros dialogus, kad aptartų finansinių produktų įgyvendinimo pažangą ir įtrauktų atitinkamus politikos pokyčius.
11. Komisija užtikrina, kad rengiant darbo programas būtų konsultuojamasi su suinteresuotaisiais subjektais, kiekvienoje linijoje sukuriant vieną ar kelias temines platformas.

II skyrius

ECF PRIEMONIŲ RINKINYS

1 SKIRSNIS

DOTACIJOS, VIEŠIEJI PIRKIMAI IR PRAMONĖS POLITIKOS KOORDINAVIMO PRIEMONĖS

15 straipsnis

Darbo programos

1. Darbo programose gali būti nustatyta:
 - a) veiksmai ir susijęs ECF biudžetas, taip pat veiksmai, nurodyti 2 dalyje nurodytų darbo programų specialiojoje dalyje;
 - b) finansavimo priemonės ir forma;
 - c) tinkamumo ir dotacijų skyrimo kriterijai;
 - d) vienam veiksmui nustatyta bendra faktinių išlaidų dotacijų bendro finansavimo norma;
 - e) veiksmai, kuriems pagal Reglamentą (ES) [XXX] [programa „Europos horizontas“] taikomas Savidraudos mechanizmas;
 - f) taisyklės, taikomos veiksmams, susijusiems su daugiau nei vienu konkrečiu tikslu;
 - g) veiksmai, kuriems taikomos specialios taisyklės, visų pirma dėl nuosavybės, naudojimo ir sklaidos, perdavimo ir licencijavimo, taip pat dėl teisių naudotis rezultatais;
 - h) veiksmai, kuriems taikomi 20 straipsnyje nustatyti mechanizmai.
2. Darbo programose pagal šį reglamentą į specialiąją dalį įtraukiama bendradarbiavimu grindžiama mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla ir jai skirtas biudžetas.
3. Komisija įgyvendinimo aktais priima darbo programas, kuriomis įgyvendinami 3 straipsnio 2 dalies a, b, c ir d punktuose nurodyti konkretūs tikslai ir III skyriuje nurodyta horizontalioji veikla. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 83 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.
4. Komisija įgyvendinimo aktais priima darbo programas, kuriomis įgyvendinami 3 straipsnio 2 dalies d punkto 2, 3 ir 4 papunkčiuose nurodyti konkretūs tikslai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 83 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. Jei yra tinkamai pagrįstų priežasčių, dėl kurių privaloma imtis veiksmų skubos tvarka ir kurios susijusios su tuo, kad darbo programa nebuvo priimta iki metų, einančių prieš biudžeto vykdymo metus, spalio 1 d., Komisija patvirtina darbo programą, priimdama nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus, laikydamosi 83 straipsnio 4 dalyje nurodytos procedūros ir ne vėliau kaip iki metų, einančių prieš biudžeto vykdymo metus, spalio 15 d. Tie įgyvendinimo aktai galioja visą biudžeto vykdymo laikotarpį.
6. Jei yra tinkamai pagrįstų priežasčių, dėl kurių privaloma imtis veiksmų skubos tvarka ir kurios susijusios su būtinybe nedelsiant reaguoti į krizę ar kitas panašias išskirtines ir tinkamai pagrįstas ekstremaliąsias situacijas, Komisija gali patvirtinti darbo programą, priimdama nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus, laikydamosi 83 straipsnio 4 dalyje nurodytos procedūros.

16 straipsnis

Bendrosios rinkos vertės grandinių kūrimo priemonė

1. Siekiant skatinti atsparias Sąjungos vertės grandines, į darbo programas gali būti įtraukti specialių vertės grandinių plėtros kvietimai teikti pasiūlymus, kuriais remiamas tiek projektų rengimas, tiek papildomo viešojo ir privačiojo kapitalo pritraukimas siekiant integruoti tiekėjus, gamintojus ir novatorius iš skirtingų valstybių narių ir įvairinti tiekimo šaltinius.

17 straipsnis

ES technologijų lyderiai

1. Į darbo programas gali būti įtrauktos specialios dvietaپės sutarčių sudarymo „iš apačios į viršų“ procedūros, kuriomis siekiama nustatyti ir remti ES technologijų lyderius pasitelkiant pramonės vadovaujamus konsorciumus, pasinaudojant jų, kaip inovacijų ir eksporto skatinamųjų jėgų, vaidmeniu, kad būtų sustiprinta jų ir Europos MVĮ konkurencinė padėtis pasaulyje, investuojant į naujus sprendimus ir nustatant atitinkamus partnerius. Gali būti remiamas projektų rengimas ir papildomo viešojo ir privačiojo kapitalo pritraukimas.
2. Pirmuoju etapu gali būti skelbiamas atviras kvietimas pareikšti susidomėjimą prekėmis, darbais ar paslaugomis, kuriais galėtų būti prisidėta prie Sąjungos konkurencingumo apskritai arba konkrečiame sektoriuje, nenurodant naudotinos veiklos rūšies ar biudžeto vykdymo priemonės.
3. Antruoju etapu remiama analizė ir papildomo viešojo ir privačiojo kapitalo pritraukimas.
4. Pasiūlymai vertinami ir klasifikuojami pagal bendrus skyrimo kriterijus, pavyzdžiui, lyginamąjį jų indėlį į Sąjungos konkurencingumą.
5. Vertinimo komitetas nustato tinkamiausią biudžeto vykdymo priemonę, taip pat pasiūlo didžiausią Sąjungos įnašo sumą ir formą.

18 straipsnis

Gamybos didinimo veiksmai

1. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 196 straipsnio 2 dalies, finansiniai įnašai, kai tai būtina 3 straipsnio 1 dalyje nurodytam bendrajam atsparumo tikslui remti

būtiniais gamybos projektams arba veiklai, kurios reikia saugumui, atsparumui ar paslaugų tęstinumui užtikrinti, siekiant padėti pasiekti 3 straipsnio 2 dalies d punkte nurodytą tikslą, įgyvendinti, gali apimti veiksmus, kurie buvo pradėti iki pasiūlymo dėl tų veiksmų pateikimo dienos.

2. Darbo programoje arba dokumentuose, susijusiuose su skyrimo procedūra, nustatomos papildomos sąlygos, kuriomis užtikrinama, kad parama būtų būtina ir proporcinga, išskyrus kompensacijos permoką ir dvigubą finansavimą, būtų laikina ir ilgainiui mažinama.

19 straipsnis

BEISP papildomos normos

1. ECF lėšomis gali būti remiami:
 - a) projektai, tiesiogiai susiję su bendriems Europos interesams svarbiu projektu (BEISP), kurį Komisija patvirtino pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą;
 - b) tolesni projektai, grindžiami BEISP rezultatais, su sąlyga, kad bus naudojama daug privačiųjų investicijų.
2. Bet kokia 1 dalyje nurodyta ECF parama BEISP teikiama su sąlyga, kad bus bendrai finansuojama nacionaliniu lygmeniu.

20 straipsnis

Spartesni ir tiksliniai veiksmai konkurencingumui skatinti

1. Siekiant suteikti arba palengvinti galimybę skirti Sąjungos paramą veiksams, kurie yra svarbūs imperatyvaus viešojo intereso arba itin svarbūs laiko atžvilgiu ir kurių kitu atveju nebūtų galima veiksmingai įgyvendinti pagal įprastas Sąjungos biudžetui ar sektorių politikai taikomas taisykles, darbo programose gali būti nustatytos tam tikros tiesioginiu ar netiesioginiu valdymu grindžiamos skyrimo procedūros, kurioms gali būti taikomi tam tikri papildymai, išimtys ir nukrypti nuo taikytinos teisės leidžiančios nuostatos vykdant skyrimo procedūrą arba įgyvendinant remiamą veiklą, laikantis visų šių sąlygų:
 - a) veiksmas yra būtinas ir tinkamas to veiksmo tikslams pasiekti, atsižvelgiant į bendruosius arba konkrečius programos tikslus;
 - b) veiksmas yra tinkamai pagrįstas imperatyviu viešuoju interesu ir (arba) yra svarbus laiko atžvilgiu, arba ir viena, ir kita;
 - c) kitaip veiksmas negali būti veiksmingai įgyvendintas pagal įprastas skyrimo procedūroms taikomas taisykles.
2. Pagal 1 dalį skyrimo procedūrai gali būti taikoma viena ar daugiau iš šių priemonių:
 - a) Kalbant apie dotacijas, nedarant poveikio konkurso procedūrų taikymui, kai tinkama pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 192 straipsnio 1 dalį ir kartu taikant 198 straipsnį, darbo programoje gali būti nurodyta, kad skyrimo procedūra vykdoma kaip tikslinė intervencija, kuria siekiama:
 - 1) nustatyti veiksmą, kuris atitinka imperatyvius Sąjungos viešuosius interesus, ir paramos gavėjus arba paramos gavėjų kategorijas, kurie gali būti kviečiami pateikti pasiūlymą neskelbiant kvietimo; arba

- 2) nustatyti sumą, iki kurios galima nustatyti ir pateikti pasiūlymus, kuriems buvo suteiktas šio reglamento 8 straipsnyje nurodytas ženklas, tačiau kuriems nebuvo skirtas Sąjungos finansavimas dėl biudžeto trūkumo. Pareiškėjai gali būti kviečiami iš naujo pateikti savo pasiūlymą neskelbiant kvietimo; jei pasiūlymas pateikiamas iš naujo be esminių pakeitimų, dotaciją teikianti institucija gali nuspręsti visapusiškai pasikliauti išankstiniu teigiamu vertinimu ir bet kokia anksčiau atlikta kontrole bei pateiktais patvirtinamaisiais dokumentais; sutarties dėl atskiro veiksmo skyrimo priežastys tinkamai pagrindžiamos sprendime dėl sutarties skyrimo, o veiksmų sąrašas skelbiamas Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 74 straipsnio 9 dalyje nurodytoje metinėje veiklos ataskaitoje, arba
 - 3) nurodyti veiksmą ir paramos gavėjus arba politikos sritį bei paramos gavėjų kategorijas ir nustatyti sumą, iki kurios gali būti kviečiama pratęsti veiksmus pagal ECF paramą ar kitas Sąjungos programas, kad būtų galima tęsti arba pridėti papildomą veiklą ar subjektus ir (arba) toliau plėtoti rezultatus; jei darbo programoje veiksmai ir paramos gavėjai nėra atskirai nurodyti, sutarties dėl atskiro veiksmo skyrimo priežastys tinkamai pagrindžiamos sprendime dėl sutarties skyrimo, o veiksmų sąrašas skelbiamas Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 74 straipsnio 9 dalyje nurodytoje metinėje veiklos ataskaitoje. Sutartis gali būti skiriama iš dalies keičiant pradinį veiksmą, įtraukiant naują veiklą ir padidinant didžiausią Sąjungos įnašą.
- b) Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 199, 201, 203 straipsnių dėl dotacijų arba 170 straipsnio 1 dalies b ir c punktų ir 2 dalies dėl viešųjų pirkimų, darbo programoje gali būti nurodyta, kad skyrimo procedūra vykdoma kaip paspartinta intervencija siekiant:
- 1) apriboti reikalavimus, taikomus sprendimui dėl sutarties skyrimo ir teisinių įsipareigojimų pasirašymui, iki preliminaraus skyrimo ir atmetimo kriterijų vertinimo; sprendimas dėl sutarties skyrimo priimamas remiantis tik pareiškėjų ir konkurso dalyvių savideklaracija, susijusia su atrankos ir tinkamumo kriterijais, nereikalaujant pateikti atitinkamų patvirtinamųjų dokumentų išankstinio vertinimo metu; galutinis vertinimas, įskaitant atrankos ir tinkamumo kriterijus, ir prašymai pateikti atitinkamus patvirtinamuosius dokumentus atliekami per tris mėnesius nuo teisinio įsipareigojimo pasirašymo; taip pat
 - 2) reikalauti, kad apie preliminaraus vertinimo rezultatus pareiškėjams arba konkurso dalyviams būtų pranešta per 30 kalendorinių dienų nuo pasiūlymų ar konkurso dokumentų pateikimo termino; sprendimas dėl sutarties skyrimo priimamas per 60 kalendorinių dienų nuo pasiūlymų arba konkurso dokumentų pateikimo termino ir, kai taikytina, jam netaikomos 83 straipsnyje nustatytos procedūros; iki galutinio vertinimo pabaigos išankstinio finansavimo lėšos neišmokamos.

- c) Nukrypstant nuo šio reglamento 9 straipsnio, darbo programoje gali būti nurodyta, kad skyrimo procedūra vykdoma kaip akstinamieji veiksmai, kad būtų galima laikinai ir sąlygiškai atsisakyti laikytis tam tikrų tinkamumo kriterijų per skyrimo procedūrą ir tam tikrų veiklos įgyvendinimo reikalavimų, visų pirma susijusių su įsisteigimo vieta; vietoj to atitiktis laikinai netaikytiems tinkamumo kriterijams užtikrinama ir vertinama įgyvendinant veiksmą per teisiniame išipareigojime nurodytą laikotarpį. Jei nurodytą dieną nesilaikoma tinkamumo kriterijų, kurie laikinai netaikomi, laikoma, kad visas veiksmas neatitinka reikalavimų, ir visas Sąjungos finansavimas susigražinamas; akstinamųjų veiksmų atveju išankstinio finansavimo lėšos neišmokamos.
- d) Darbo programoje gali būti nustatytos specialios dvietaapės sutarčių sudarymo „iš apačios į viršų“ procedūros pagal šias taisykles:
- 1) pirmuoju etapu gali būti skelbiamas kvietimas pareikšti susidomėjimą nenurodant, kokios rūšies veikla ar kokia biudžeto vykdymo priemonė bus naudojama, kad pareiškėjai, konkurso dalyviai ir pagal ramsčius įvertinti subjektai galėtų pateikti projektų pasiūlymus arba pasiūlymus dėl prekių, darbų ar paslaugų, kuriais būtų galima prisidėti prie Sąjungos konkurencingumo apskritai arba konkrečiame sektoriuje;
 - 2) pasiūlymai vertinami ir klasifikuojami pagal bendrus skyrimo kriterijus, pavyzdžiui, lyginamąjį jų indėlį į Sąjungos konkurencingumą. Vertinimo komitetas nustato tinkamiausią biudžeto vykdymo priemonę taikant tiesioginį ar netiesioginį valdymą, visų pirma dotacijas, viešuosius pirkimus, nepiniginius dovanojimus turtu, susitarimus dėl įnašų ar kitą paramą, taip pat pasiūlo didžiausią Sąjungos įnašo sumą ir formą;
 - 3) antruoju etapu, neviršijant turimo biudžeto, pakviečiama pakoreguoti sėkmingai įvertintus projektus ar pasiūlymus ir papildyti savo pasiūlymą pagal vertinimo komiteto išvadas. Kitais atvejais skyrimo procedūra vykdoma pagal 12 straipsnyje nustatytas taisykles, taikytinas atitinkamai biudžeto vykdymo priemonei.
3. Pagal 1 dalį, jeigu vykdomi veiksmai, kuriems reikia planuoti, statyti ir eksploatuoti įrenginius, finansuojamus pagal dotacijų skyrimo procedūras, darbo programoje gali būti nustatyta, kad, atsižvelgiant į veiksmo pobūdį, jis yra viešojo intereso ir gali būti susijęs su imperatyviajia viršesnio viešojo intereso priežastimi, kaip apibrėžta Tarybos direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalyje ir 16 straipsnio 1 dalies c punkte ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 dalyje, siekiant apsaugoti gynybos interesus, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 2 straipsnio 3 dalyje, ir visuomenės sveikatos ir saugos interesus, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB 9 straipsnio 1 dalies a punkte, pagal taikytinus teisės aktus, pavyzdžiui, Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktą (Reglamentas 2024/1735), AIED III (Direktyva 2023/2413) arba Gynybos parengties bendrąjį rinkinį (COM(2022) 349), ir juose nustatytomis sąlygomis, jei tenkinamos likusios kitos šiose nuostatose nustatytos sąlygos.

2 SKIRSNIS

ECF PROGRAMA „INVESTEU“

21 straipsnis

Bendra informacija

1. Kaip horizontaliąją Sąjungos vidaus politikos įgyvendinimo priemonę, ECF programą „InvestEU“ sudaro biudžeto garantija ir finansinės priemonės, įskaitant atvejus, kai, atliekant derinimo operacijas, jos derinamos su negražintina parama, siekiant prisidėti prie 3 straipsnyje nustatytų bendrųjų ir konkrečių tikslų įgyvendinimo, ir ji gali būti įgyvendinama užtikrinant sinergiją su kita Sąjungos ar nacionaline veikla, be kita ko, pasitelkiant valstybėms narėms skirtus skyrius.
2. ECF programa „InvestEU“ sprendžiamos rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemos. Pagal ECF programą „InvestEU“ visų pirma gali būti teikiamos paskolos, garantijos, priešpriešinės garantijos, kapitalo rinkos priemonės, bet kokios kitos formos finansavimas ar kredito vertės didinimas, įskaitant subordinuotąją skolą, arba investicijos į nuosavą ar kvazinuosavą kapitalą, teikiamos tiesiogiai arba netiesiogiai per finansų tarpininkus, fondus, investavimo platformas ar kitas priemones, kurios turi būti nukreiptos galutiniams gavėjams.
3. Didžiausia biudžeto garantijos suma pagal ECF programos „InvestEU“ ES skyrių yra 70 000 000 000 EUR dabartinėmis kainomis. Jos atidėjinių norma – 50 proc.
4. Minimali Sąjungos paramos iš ECF, teikiamos pagal ECF programą „InvestEU“, suma yra 17 000 000 000 EUR ir turi būti naudojama 3 straipsnyje nustatytiems bendriesiems ir konkrečioms tikslams remti. Ši mažiausia suma padidinama įnašais pagal 15 straipsnyje nustatytas darbo programas. Įnašai yra privilegijuota ECF paramos įgyvendinimo priemonė ir naudojami biudžeto garantijos atidėjiniams sudaryti arba finansinėms priemonėms finansuoti.
5. Komisijos nustatytoje investavimo gairėse išsamiau apibrėžiama intervencijos, kuria remiami 3 straipsnyje nustatyti bendrieji ir konkretūs tikslai, taikymo sritis. Investavimo gairės rengiamos glaudžiai bendradarbiaujant su potencialiais įgyvendinančiais partneriais.
6. 3 dalyje nurodytiems atidėjiniams taikomos šios taisyklės:
 - a) atidėjinių norma vertinama kasmet, remiantis Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 41 straipsnio 5 dalyje nurodytu vertinimu;
 - b) paramos pagal kitas 23 straipsnio 2 dalyje nurodytas Sąjungos programas tikslais atidėjiniai skiriami iš tos kitos Sąjungos programos;
 - c) atidėjiniai skiriami iki 2034 m. gruodžio 31 d. ir jais atsižvelgiama į pažangą, padarytą teikiant biudžeto garantiją pagal ECF programą „InvestEU“;
 - d) pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 214 straipsnio 2 dalį atidėjiniai skiriami iki 2037 m. gruodžio 31 d. ir jais atsižvelgiama į finansavimo ir investavimo operacijų patvirtinimo ir pasirašymo pažangą.
7. Komisijai pagal 84 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiama 3 dalis, siekiant patikslinti atidėjinių normą ir didžiausią biudžeto garantijos sumą iki 20 proc. tos sumos.

22 straipsnis

Parama veiklą plečiančioms įmonėms ir startuoliams

1. ECF programa „InvestEU“ yra integruota Sąjungos platforma, skirta teikti tikslingą finansinę paramą įmonėms visais plėtros etapais, startuoliams, veiklą plečiančioms įmonėms, įskaitant tas, kurios aktyviai siekia gamybos, pramonės ir diegimo rinkoje. Ja užtikrinama, kad novatoriškus sprendimus kuriančios arba diegiančios didelį potencialą turinčios Europos įmonės galėtų naudotis kapitalu ir ištekliais, kad galėtų augti Sąjungoje, taip stiprinant bendrosios rinkos ir santaupų bei investicijų sąjungos integraciją.
2. Komisija, bendradarbiaudama su EIB grupe, kitomis tarptautinėmis finansų įstaigomis ir nacionaliniais skatinamojo finansavimo bankais, visų pirma parengia veiklos masto didinimo priemonę. Pagal šią priemonę koordinuotai ir nuosekliai pateikiamas išsamus finansavimo priemonių rinkinys, pritaikytas prie unikalų veiklą plečiančių įmonių poreikių, įskaitant netiesioginį ir tiesioginį nuosavą kapitalą ir kvazinuosavą kapitalą, įmonių skolą, paskolas, garantijas ir mišrų finansavimą, siekiant pritraukti privačių investuotojų, kad jie remtų finansavimo didinimą ir palengvintų pasitraukimo galimybes. Priemonė skirta MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms bei vidutinės kapitalizacijos įmonėms.
3. Priemonė taikoma tais atvejais, kai rinkos investuotojai negali suteikti pakankamo finansavimo Europos sparčiai augančioms, novatoriškoms ir strateginėms įmonėms, be kita ko, jei to reikia Sąjungos strateginiam turtui, interesams, savarankiškumui ar ekonominiam saugumui apsaugoti.
4. Ja bus pritraukiamos viešosios investicijos, kad būtų paskatinti dideli privataus ir institucinio kapitalo srautai, pavyzdžiui, iš privataus kapitalo fondų, įmonių, pensijų fondų, draudimo bendrovių ir kitų ilgalaikių investuotojų, taip stiprinant Europos kapitalo rinkas ir skatinant tvarų veiklą plečiančių įmonių augimą.

23 straipsnis

Išimtinumo sąlyga

1. 2028–2034 m. DFP laikotarpiu pagal šį skirsnį nustatomos tik biudžeto garantijos, finansinės priemonės arba finansinės priemonės, kurias Komisija tiesiogiai įgyvendina pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 219 straipsnį, kad paremtų politikos tikslus Sąjungos teritorijoje.
2. Biudžeto garantija, neviršijanti 21 straipsnio 3 dalyje nurodytos didžiausios sumos, ir finansinės priemonės, įskaitant atvejus, kai, atliekant derinimo operacijas, jos derinamos su negrąžintina parama, gali būti naudojamos paramai teikti pagal kitas Sąjungos programas, įskaitant ES ATLPS inovacijų fondą ir kitas Sąjungos programas, finansuojamas iš kitų šaltinių nei Sąjungos biudžetas, laikantis tose programose nustatytų tikslų.

24 straipsnis

ES skyrius ir valstybių narių skyrius

1. ECF programą „InvestEU“ sudaro ES skyrius ir valstybių narių skyrius.
2. Konkretūs įnašai į ECF programą „InvestEU“ pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 211 straipsnio 2 dalį ir 221 straipsnio 2 dalį gali būti skiriami pagal 5

straipsnio 1 dalį. Konkretūs įnašai į biudžeto garantiją pagal ECF programą „InvestEU“ sudaro 21 straipsnio 3 dalyje nurodytos biudžeto garantijos papildoma suma.

25 straipsnis

Įgyvendinančiųjų partnerių bendrija

1. ECF programą „InvestEU“ įgyvendins partneriai pagal atviros struktūros modelį, įskaitant Europos investicijų banko (EIB) grupę, tarptautines finansų įstaigas, nacionalinius skatinamojo finansavimo bankus ir įstaigas.
2. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 211 straipsnio 5 dalies ir laikantis šio reglamento 12 straipsnio, biudžeto garantijos arba finansinės priemonės įgyvendinimas, įskaitant atvejus, kai, atliekant derinimo operacijas, jis derinamas su negrąžintina parama, gali būti patikėtas bet kuriam Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytam subjektui.
3. Be Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2029 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte ir 211 straipsnio 5 dalyje nurodytų subjektų, valstybėje narėje įsteigtoms įstaigoms, kurių veikla reglamentuojama valstybės narės private teise arba Sąjungos teise, išimties tvarka, atlikus teigiamą ramsčių vertinimą, taip pat gali būti pavesta įgyvendinti biudžeto garantiją arba finansinę priemonę, be kita ko, kai, atliekant derinimo operacijas, ji derinama su negrąžintina parama, tiek, kiek tokioms įstaigoms suteikiamos pakankamos finansinės garantijos, kurios kiekvieno veiksmo atveju gali neviršyti didžiausios Sąjungos paramos sumos. Tie subjektai, kurių veikla reglamentuojama privatinės teisės normomis, atrenkami tinkamai atsižvelgiant į įgyvendintinos finansinės priemonės arba biudžeto garantijos pobūdį, patirtį ir finansinius bei veiklos pajėgumus, taip pat į jų taisykles ir procedūras, pagal kurias tikrinamas galutinių gavėjų projektų ekonominis gyvybingumas. Pasirinkimas turi būti skaidrus, pagrįstas objektyviomis priežastimis ir dėl jo neturi kilti interesų konflikto.

III skyrius

Konsultavimas projektų klausimais, MVĮ bendradarbiavimas, įgūdžių ugdymas ir galimybės gauti finansavimą

1 SKIRSNIS

KONSULTAVIMAS PROJEKTŲ KLAUSIMAIS

26 straipsnis

Konsultavimas projektų klausimais

1. Konsultavimas projektų klausimais teikiamas grąžintinoms ir negrąžintinoms priemonėms. Pagal šį skyrių remiamais veiksmais ir veikla padedama siekti 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų bendrųjų tikslų ir, kai aktualu, remiama ir papildoma veikla pagal kitus skyrius.

2. Suteikiama centralizuota prieiga prie konsultavimo ir verslo spartinimo paslaugų, kurios gali apimti:
 - a) konsultavimo investavimo klausimais paslaugas, įskaitant rinkos plėtros veiklą ir konsultacinę paramą investicinių projektų nustatymo, rengimo, plėtojimo, struktūrizavimo, pirkimo ir įgyvendinimo klausimais, taip pat projektų rengėjų ir finansų tarpininkų gebėjimų vykdyti finansavimo ir investavimo operacijas stiprinimo ir finansinių priemonių supratimo bei naudojimo gerinimo, kad būtų išnaudotas visas jų potencialas, klausimais. Tokia parama gali apimti bet kuri projektų gyvavimo ciklo etapą arba remiamo subjekto finansavimą;
 - b) verslo konsultuojamojo ugdymo ir spartinimo paslaugas, skirtas galimiems ECF paramos gavėjams ir kitiems projektų rengėjams, įskaitant MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmones, startuolius ir veiklą plečiančias įmones, remiant ir palengvinant jų galimybes gauti ECF finansavimą ir kitą finansavimą, sudarant palankesnes sąlygas užmegzti ryšius su privačiais investuotojais ir skatinant verslininkų finansinį raštingumą, įskaitant supratimą apie kapitalo rinka grindžiamo finansavimo teikiamas galimybes.
3. Konsultuojant projektų klausimais, be kita ko, remiamas projektų bazės kūrimas ir galimų investicinių projektų pagal ECF programą „InvestEU“ plėtra ir prisidedama prie tolesnio jų plėtojimo. Konsultantai projektų klausimais taip pat bendradarbiauja su pramonės aljansais ir Europos klasteriais. Projektų klausimais konsultuojama pagal kiekvieną nurodytą politikos liniją, apimančią tos linijos sektorius. Be to, konsultacinė parama gali apimti bendruosius tikslus ir kompleksinius veiksmus.
4. Komisija gali sudaryti konsultavimo susitarimus su patariamaisiais partneriais ir paslaugų teikėjais, atsižvelgdama į kiekvienos politikos linijos poreikius. Komisija ir patariamieji partneriai, įskaitant EIB grupę, glaudžiai bendradarbiauja siekdami užtikrinti veiksmingumą, sinergiją ir veiksmingą geografinę aprėptį visoje Sąjungoje, kartu atsižvelgdami į esamas struktūras ir darbą.
5. Nepriklausomai nuo biudžeto vykdymo priemonės, skirtos konsultavimo paslaugoms įsigyti ar teikti, paslaugų teikėjai ir gavėjai atrenkami laikantis skaidrumo ir vienodo požiūrio, interesų konflikto vengimo, įskaitant profesinių interesų konfliktą, principų.
6. Įgyvendindami projekto patariamąją programą, Komisija, jos patariamieji partneriai ir kiti paslaugų teikėjai, kai tinkama, bendradarbiauja su kitais Sąjungos ar nacionaliniais viešaisiais ar privačiais konsultavimo ir paramos paslaugų teikėjais, įskaitant tinklą „ES – verslui“.

2 SKIRSNIS

MVĮ BENDRADARBIAVIMAS

27 straipsnis

Tinklas „ES – verslui“

1. Siekiant padėti Sąjungos įmonėms tapti konkurencingesnėms ir diegti inovacijas, augti ir plėstis bendrojoje rinkoje ir už jos ribų, įsteigiamas tinklas „ES – verslui“, ypač daug dėmesio skiriant MVĮ, startuoliams, veiklą plečiančioms įmonėms ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms. Tinklas apima visą Sąjungą ir yra geografiškai subalansuotas, atsižvelgiant į visų tipų Sąjungos regionų, įskaitant mažiau išsivysčiusius ir atokiausius Sąjungos regionus, ypatumus.

28 straipsnis

Parama verslui

1. ECF vykdo kompleksinę veiklą, kuria siekiama stiprinti MVĮ konkurencingumą ir užtikrinti papildomumą Sąjungos lygmeniu, be kita ko, taikant šias priemones:
 - a) integruotų verslo konsultacijų ir paramos įmonėms teikimą, be kita ko, teikiant finansinę paramą trečiosioms šalims;
 - b) partnerystės galimybių suteikimą ir gebėjimų stiprinimą;
 - c) paramą ir pagalbą, kad būtų sudarytos galimybės naudotis technologijomis, technologine infrastruktūra ir įrenginiais, inovacijų įsisavinimo rėmimą rinkoje ir verslo organizacijų, MVĮ ir mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių, įskaitant pradedančiąsias įmones ir veiklą plečiančias įmones, dalyvavimo bendradarbiavimu grindžiamose platformose ir sektoriuose rėmimą;
 - d) verslo supratimo apie Sąjungos politiką skatinimą, grįžtamojo ryšio apie jos veiksmingumą gavimą;
 - e) MVĮ galimybių gauti finansavimą didinimą, įskaitant mikrofinansavimą ir paramą socialinėms įmonėms, taip pat mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms;
 - f) palankesnių sąlygų patekti į rinkas sudarymą, be kita ko, remiant MVĮ tarptautinimą ir rinkos tyrimų teikimą, be kita ko, mažiau išsivysčiusiuose ir atokiausiuose regionuose;
 - g) MVĮ verslo aplinkos gerinimą ir naujų verslo galimybių MVĮ skatinimą, be kita ko, remiant intelektinės nuosavybės valorizaciją, standartų nustatymą ir viešuosius pirkimus;
 - h) verslumo, įskaitant moterų ir jaunimo verslumą, taip pat verslumo bei verslo įgūdžių įgijimo skatinimą.

29 straipsnis

MVĮ skirti veiksmai, kuriais didinamas MVĮ dalyvavimas

1. Pagal kiekvieną liniją remiami specialūs konkreitiems sektoriams skirti veiksmai, skirti startuoliams, MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms, arba kvietimai teikti pasiūlymus dėl MVĮ strateginiuose sektoriuose, siekiant skatinti inovacijas, verslo spartinimą, komercializaciją ir plėtrą.

30 straipsnis

Parama įgūdžių ugdymui

1. ECF finansuoja veiklą, kuria remiamas įgūdžių ugdymas, visų pirma strateginiuose sektoriuose, stiprinant tvirtus aukštojo mokslo, profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjų, taikomųjų mokslinių tyrimų ir verslo ryšius siekiant lanksčios, novatoriškos ir konkurencingos ekonomikos. Tai apima paramą Europos įgūdžių garantijai, kuria siekiama remti vertės grandinės pokyčius, palankius strateginiams augimo sektoriams ar profesijoms visoje darbo rinkoje, darbo jėgos kvalifikacijos kėlimui ir perkvalifikavimui ir profesinio rengimo ir mokymo (PRM) partnerystėms, kuriomis siekiama stiprinti profesinio rengimo ir mokymo paslaugų teikėjų ir įmonių, ypač MVĮ, bendradarbiavimą ir susieti juos su regioninėmis pramonės ekosistemomis.

3 SKIRSNIS

PAGALBA PARAMOS GAVĖJAMS

31 straipsnis

Galimybė gauti Sąjungos finansavimą

1. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 150 straipsnį, ECF padeda išlaikyti ir išplėsti dalyvių bendrą keitimosi elektroniniais duomenimis erdvę, kad būtų užtikrinta supaprastinta prieiga prie Sąjungos finansavimo. Tas įnašas nepriklauso nuo biudžeto vykdymo būdo ar priemonės ir apima konsultavimo bei verslo spartinimo paslaugas ir paramą bendriesiems vartams, kuriais suteikiama prieiga prie Sąjungos paramos pagal Reglamentą (ES) [XXX] [Veiklos rezultatų reglamentas].
2. ECF gali remti bet kokią papildomą veiklą, kuria siekiama palengvinti ir paspartinti prieigą prie Sąjungos ir kito finansavimo, finansavimo ir investicijų, taip pat užtikrinti rezultatų valorizaciją ir įsisavinimą taikant tokias priemones kaip koncepcijos įrodymas, diegimo dotacijos, konsultavimo ir paramos verslui paslaugos ir bet kokia speciali platforma.

IV skyrius

Parama perėjimui prie švarios energijos ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui

32 straipsnis

Dalykas

1. Pagal šį skyrių remiamais veiksmais padedama siekti 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų bendrųjų tikslų ir 3 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytų konkrečių tikslų.
2. Parama veiksams pagal šį skyrių finansuojama iš 4 straipsnyje nustatyto biudžeto ir visų papildomų įnašų, skirtų pagal 5 straipsnį.

33 straipsnis

Konkrety veikla, kuria remiama perėjimo prie švarios energijos ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo politika

1. Paramos perėjimui prie švarios energijos ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo linija įgyvendinama visų pirma vykdant šią veiklą:
 - a) „Programos LIFE veikla: paramos teikimas pagal principą „iš apačios į viršų“ vykdomiems novatoriškų sprendimų ir geriausios patirties demonstravimo, bandymo ir įsisavinimo rinkoje projektams, susijusiems su perėjimu prie švarios energijos ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimu, ir informuotumo apie klimatą didinimu iki atitinkamų valdymo lygmenų;
 - b) energijos vartojimo efektyvumas, energijos kaupimas, reagavimas į paklausą, namų ūkių perdavimo ir skirstymo tinklai, energetikos sistemų skaitmenizacija, integruota atsinaujinančiųjų išteklių energija, energinė renovacija ir šildymo bei vėsinimo sprendimai, sistemos ir paslaugos;

- c) švarios energijos ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo sprendimai pramonėje, įskaitant energijai imlių pramonės šakų elektrifikavimą, ir miestuose, visų pirma energetikos, transporto ir pastatų sektoriuose;
 - d) tvarių degalų gavimas, gamyba, sandėliavimas, platinimas ir naudojimas, sudarant palankesnes sąlygas mažinti judumo priklausomybę nuo iškastinio kuro;
 - e) ekologiški, daugiarūšiai ir skaitmeniniai, saugūs transporto ir judumo sprendimai, įskaitant mobilųjį turtą (pvz., transporto priemonės, laivai, įskaitant žvejybos laivus, orlaivius, riedmenis) ir infrastruktūrą (be kita ko, įkrovimo infrastruktūrą, uostus ar greituosius geležinkelius), sistemas ir operacijas;
 - f) pažangaus judumo, įskaitant transporto priemones, infrastruktūrą, susietą ir automatizuotą judumą, išmaniąsias eismo valdymo sistemas ir susijusias paslaugas, kūrimo ir diegimo rėmimas;
 - g) švarių technologijų gamyba ir jos tiekimo grandinė, be kita ko, teikiant finansinę paramą strateginiams projektams pagal Reglamentą (ES) 2024/1735, didinant poveikio klimatui neutralizavimo technologijų ir jų tiekimo grandinių gamybos pajėgumus ir plečiant esamas gamybos linijas;
 - h) Sąjungos pajėgumų inovacijų ir pažangiųjų medžiagų diegimo pramonėje srityje stiprinimas;
 - i) žiedinė ekonomika, vandens naudojimo efektyvumas, vandenynų gyvybingumas ir aplinkos politika, įskaitant sprendimus, kuriais siekiama apsaugoti, atkurti ir gerinti aplinkos, įskaitant orą, vandenį, jūrą ir dirvožemį, kokybę, sustabdyti biologinės įvairovės nykimą ir jį apgręžti, spręsti ekosistemų būklės blogėjimo problemą, tvarius klimato politikos veiksmų sprendimus žemės ūkio maisto produktų ir miškininkystės tiekimo grandinėse;
 - j) atsparumas klimato kaitai ir hidrologinis atsparumas;
 - k) taršos prevencija, kontrolė ir poveikio šalinimas;
 - l) investicijos, inovacijos ir modernizavimas tvariuose mėlynosios ekonomikos sektoriuose, pavyzdžiui, laivų statybos ir laivybos, jūros energijos, vandenynų stebėjimo technologijų, mėlynųjų technologijų ir ekosistemų išsaugojimo sektoriuose;
 - m) MVĮ tvarumas ir perėjimas prie švarios energijos, be kita ko, turizmo, statybos ir kituose ekonomikos sektoriuose;
 - n) įsisavinimas rinkoje, gebėjimų stiprinimas ir įgūdžių ugdymas siekiant pereiti prie švarios energijos, įskaitant perėjimą prie švarios energijos ir su energijos paklausa susijusią veiklą (pavyzdžiui, poveikio klimatui neutralizavimo pramonės akademijas), ir perėjimą prie tvaraus ir saugaus judumo ir tvaraus turizmo miestuose, kaimo vietovėse, bendruomenėse ir pastatuose;
 - o) atitinkamų Sąjungos teisės aktų ir politikos rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vykdymo užtikrinimo veiksmų rėmimą. Tai apima paramą atitinkamoms institucijoms, nacionalinių valdžios institucijų bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su suinteresuotaisiais subjektais, tyrimus, priemonių ir infrastruktūros, įskaitant IT infrastruktūrą ir priemones, kūrimą ir diegimą.
2. Parama, teikiama vykdant 1 dalyje nurodytą veiklą, gali būti teikiama bet kokia forma, įskaitant bendradarbiavimu grindžiamą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą,

nustatytą Reglamente (ES) [XXX] [Bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa] ir nurodytą konkrečioje specialioje darbo programos dalyje.

34 straipsnis

Papildomumo taisyklės

1. Veiklos, kuria remiami koordinavimo ir paramos veiksmai energijos vartojimo efektyvumo ir perėjimo prie švarios energijos srityje, atveju Sąjungos parama gali padengti iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, nedarant poveikio bendro finansavimo principui.
2. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 184 straipsnio 6 dalies, vykdam veiklą, kuria remiami koordinavimo ir paramos veiksmai energijos vartojimo efektyvumo ir perėjimo prie švarios energijos srityje, ir 34 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą programos LIFE veiklą, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gali leisti arba nurodyti fiksuotąją norma padengti gavėjo netiesiogines išlaidas, sudarančias iki 25 proc. visų tinkamų finansuoti tiesioginių išlaidų, išskyrus tiesiogines tinkamas finansuoti subrangos išlaidas, finansinę paramą trečiosioms šalims ir bet kokias vieneto išlaidas arba fiksuotąsias sumas, į kurias įtrauktos netiesioginės išlaidos.
3. Darbo programomis užtikrinamas suderinamumas su veiksmy, kuriuos planuojama įgyvendinti Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 8 dalyje nurodyto Fondo lėšomis, rūšimis ir suderinamumas bei papildomumas su Reglamentu (ES) [XXX] [Europos infrastruktūros tinklų priemonė].
4. Į darbo programas, priimtas remiantis šio reglamento taisyklėmis pagal šį skyrių, įtraukiama konkreti specialioji dalis ir užtikrinamas suderinamumas su konkurencingumo ir visuomenės veikla, remiama pagal Reglamentą (ES) [XXX] [bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“].

35 straipsnis

Konkurencinio konkurso mechanizmai

1. Šiame skyriuje numatytos skyrimo procedūros gali būti vykdomos konkurencinio konkurso forma. Tai apima sandorius dėl kainų skirtumo, sutartis dėl anglies dioksido kainų skirtumo arba fiksuotas priemokų sutartis, kuriomis remiamos investicijos į priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, su sąlyga, kad būtų apsaugoti Sąjungos finansiniai interesai ir biudžeto pozicija neviršytų didžiausio įnašo. Konkurencinio konkurso procedūros gali būti vykdomos taikant bet kurią iš 12 straipsnyje nustatytų biudžeto vykdymo priemonių ir pagal jas.

V SKYRIUS

PARAMA SVEIKATAI, BIOTECHNOLOGIJOMS, ŽEMĖS ŪKIUI IR BIOEKONOMIKAI

36 straipsnis

Specialios nuostatos dėl paramos sveikatos, biotechnologijų, žemės ūkio ir bioekonomikos sričių politikai

1. Pagal šį skyrių remiamais veiksmais padedama siekti 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų bendrųjų tikslų ir 3 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytų konkrečių tikslų.
2. Parama veiksams pagal šį skyrių finansuojama iš 4 straipsnio 2 dalyje nustatyto biudžeto ir visų papildomų įnašų, skirtų pagal 5 straipsnį.

37 straipsnis

Konkreti veikla

1. Parama sveikatos, biotechnologijų, žemės ūkio ir bioekonomikos sričių politikai įgyvendinama visų pirma vykdant veiklą, kuria siekiama:
 - a) gerinti ir apsaugoti sveikatą, įskaitant tarpvalstybinę sveikatą, pirmenybę teikiant sveikatingumo skatinimui ir ligų prevencijai visą gyvenimą, taikant sveikatos aspektų integravimo į visų sričių politiką požiūrį ir bendros sveikatos koncepciją, ypač daug dėmesio skiriant užkrečiamosioms ir neužkrečiamosioms ligoms, įskaitant psichikos sveikatą, degeneracinę sveikatą, autizmą, širdies ir kraujagyslių ligas, vėžį ir kitas neužkrečiamąsias ligas, įskaitant susijusias su tarša, lytine ir reprodukcinė sveikata, ir stiprinant tarptautines sveikatos iniciatyvas ir bendradarbiavimą;
 - b) didinti sveikatos sistemų veiksmingumą ir atsparumą stiprinant prieigą prie sveikatos duomenų ir skaitmeninių priemonių, infrastruktūros ir paslaugų, jų naudojimą ir pakartotinį naudojimą, be kita ko, siekiant remti Europos sveikatos duomenų erdvę, dirbtinio intelekto ir robotika grindžiamų sprendimų sveikatos priežiūros srityje diegimą, sveikatos priežiūros skaitmeninės transformacijos spartinimą, galimybių naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis didinimą, ypač daug dėmesio skiriant visuomenės sveikatai ir sveikatos priežiūros darbuotojams, rengiant ir įgyvendinant Sąjungos sveikatos srities teisės aktus, be kita ko, naudojant skaitmenines technologijas, skatinant įrodymais grindžiamą sprendimų priėmimą (be kita ko, remiant sveikatos technologijų vertinimą), teikiant skaitmeninius sprendimus, skirtus stebėti ir koordinuoti integruotą nacionalinių sveikatos sistemų darbą, kad būtų užtikrintas nuoseklumas ir veiksmingumas visoje Sąjungoje;
 - c) skatinti sveikatos ir bioekonomikos technologijų kūrimą, gamybos pajėgumus, gamybą ir pramoninį diegimą, didinti sektoriaus konkurencingumą ir užtikrinti Sąjungos vaistų, medicinos priemonių, skaitmeninių sprendimų ir medicininių atsako priemonių, susijusių su pasirengimu tarpvalstybinėms grėsmėms sveikatai ir reagavimu į jas, prieinamumą, taip pat sektorių konkurencingumą ir atsparumą, užtikrinant, kad tokie produktai būtų novatoriški, saugūs, prieinami ir įperkami, taip skatinant lygiateises galimybes jų gauti visoje Sąjungoje;
 - d) remti biotechnologijų inovacijų atradimą, plėtojimą, rizikos mažinimą, demonstravimą, bandomuosius projektus ir naudojimą bei plėtrą, spartinti

biotechnologijų sprendimų pateikimą rinkai ir įsisavinimą rinkoje, stiprinti besiformuojančias vertės grandines ir suteikti MVI, startuoliams, veiklą plečiančioms įmonėms ir novatoriams galimybių gauti finansavimą bei kitą paramą;

- e) apsaugoti žmones remiant sveikatos saugumo politikos rengimą, įgyvendinimą ir stebėseną, bendradarbiaujant su valstybių narių valdžios institucijomis ir suinteresuotaisiais subjektais, taip pat koordinuojant Sąjungos ir nacionalinius prevencijos, parengties ir atsako veiksmų planus;
 - f) skatinti novatorišką ir konkurencingą bioekonomikos sektorių Sąjungoje, be kita ko, sveikatos biotechnologijų, biologinių medžiagų ir produktų, ūkių ir miškų liekanų, anglies dioksido kiekį atmosferoje mažinančių produktų, biogamybos ir biocheminių medžiagų srityse, visų pirma remiant bioekonomikos inovacijų atradimą, kūrimą, rizikos mažinimą, demonstravimą, bandomuosius projektus ir plėtrą, spartinant žemės ūkio ir miškininkystės bei bioekonomikos sprendimų biologinių medžiagų pateikimą rinkai ir įsisavinimą rinkoje, stiprinant besiformuojančias vertės grandines; kuriant kvalifikuotą darbo jėgą, suteikiant MVI, startuoliams, veiklą plečiančioms įmonėms ir novatoriams galimybes gauti finansavimą ir kitokią paramą;
 - g) skatinti žemės ūkio, žuvininkystės, akvakultūros, miškininkystės sektorių ir kaimo bei pakrančių vietovių konkurencingumą, tvarumą, atsparumą ir teisingumą ir prisidėti prie ilgalaikio apsirūpinimo maistu saugumo Sąjungoje;
 - h) remti atitinkamų Sąjungos teisės aktų ir politikos rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vykdymo užtikrinimo veiksmus. Tai apima paramą atitinkamoms institucijoms, nacionalinių valdžios institucijų bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su suinteresuotaisiais subjektais, tyrimus, priemonių ir infrastruktūros, įskaitant IT infrastruktūrą ir priemones, kūrimą ir diegimą.
2. Į darbo programas, priimtas remiantis šio reglamento taisyklėmis pagal šį skyrių, įtraukiama konkreti specialioji dalis ir užtikrinamas suderinamumas su konkurencingumo ir visuomenės veikla, remiama pagal Reglamentą (ES) [XXX] [bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“].

VI SKYRIUS

PARAMA SKAITMENINEI LYDERYSTEI

38 straipsnis

Konkrečios nuostatos dėl paramos skaitmeninės lyderystės politikai

- 1. Pagal šį skyrių remiamais veiksmais padedama siekti 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų bendrųjų tikslų ir 3 straipsnio 2 dalies c punkte nustatytų konkrečių tikslų.
- 2. Parama veiksams pagal šį skyrių finansuojama iš 4 straipsnio 2 dalies d punkte nustatyto biudžeto ir visų papildomų įnašų, skirtų pagal 5 straipsnį.

39 straipsnis

Konkreči veikla, kuria remiama skaitmeninės lyderystės politika

- 1. Remiant skaitmeninę lyderystę visapusiškai ir nuosekliai atsižvelgiama į visą skaitmeninio sektoriaus aprėptį, pavyzdžiui, į dirbtinį intelektą (įskaitant DI gamyklas ir gigafabrikus), našiąją kompiuteriją, kvantines technologijas,

puslaidininkius ir fotoniką, robotiką, didelių duomenų technologijas, telekomunikacijų tinklo paribio kompiuterijos ir debesijos technologijas, 6G ir kitas belaides technologijas, ryšių tinklus, pažangų junglumą, įskaitant 6G ir kitas belaides technologijas, jutiklių technologijas, kibernetinį saugumą ir tinklo atsparumą, programinės įrangos inžineriją, išplėstinę realybę ir virtualiuosius pasaulius, skaitmeninius dvynius, Sąjungos skaitmeninę tapatybę ir verslo dėkles, patikimumo užtikrinimo technologijas, naujas ir besiformuojančias skaitmenines technologijas, taip pat tarpsektorines skaitmenines technologijas ir taikomąsias programas, be kita ko, turinčias dvejojimo naudojimo potencialą, paramą duomenų technologijoms ir duomenų erdvėms.

2. Parama skaitmeninei lyderystei įgyvendinama visų pirma vykdant veiklą, kuria siekiama:
 - a) lyderystės skaitmeninių ir DI technologijų srityje pasitelkiant mokslinius tyrimus ir inovacijas, taikomuosius mokslinius tyrimus, technologijų perdavimą, diegimą pramonėje ir įsisavinimą rinkoje. Įgyvendinimas apima, be kita ko, tvarių pagrindinių skaitmeninių technologijų, kurios atspindi Sąjungos vertybes, užtikrina Sąjungos saugumą ir skatina jos konkurencingumą visame pasaulyje, plėtojimą ir formavimą;
 - b) technologinio suverenumo užtikrinimo srityje kurti atsparias skaitmenines ekosistemas, įskaitant pažangius skaitmeninius įgūdžius, ir užtikrinti aukšto lygio kibernetinį saugumą Sąjungoje. Įgyvendinimas apima, be kita ko, patrauklios ekosistemos, skirtos perversminėms novatoriškoms įmonėms, MVI, startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms, taip pat naujiems pramonės lyderiams skaitmeniniame sektoriuje, kad jie išliktų, augtų ir klestėtų Sąjungoje, kūrimą, remiant jų plėtrą, plečiant jų rinkas, be kita ko, vykdant viešuosius pirkimus, ir prisidedant prie Sąjungos skaitmeninio suverenumo, daugiausia dėmesio skiriant technologinių vertės grandinių sudėtingumo problemos sprendimui, standartizavimui, pažangiųjų skaitmeninių technologijų, infrastruktūros ir paslaugų, reikalingų pajėgumų, įskaitant gamybą, gamybos pajėgumus ir aukšto lygio skaitmeninius įgūdžius tiek privačiame, tiek viešajame sektoriuose, tiekimo saugumui;
 - c) įmonių ir piliečių skaitmeninio įgalėjimo srityje diegti pažangias skaitmenines taikomąsias programas ir paslaugas, infrastruktūrą ir paslaugas visoje Sąjungoje. Įgyvendinimas apima, be kita ko, veiksmus, kuriais siekiama vykdyti mokslinius tyrimus ir diegti inovacijas, plėtoti, gaminti arba diegti didelio masto pažangią skaitmeninę infrastruktūrą visoje Sąjungoje (pvz., našiąją kompiuteriją, telekomunikacijų tinklo paribio kompiuterijos ir debesijos technologijas, DI gamyklas ir gigafabrikus, duomenų erdves, bandymų ir eksperimentavimo įrenginius, puslaidininkius, fotonikos ir kvantinių lustų bandomąsias linijas, kvantinę kompiuteriją, komunikacijos ir stebėjimo infrastruktūros, kibernetinio saugumo centrus, ES verslo tinklą, Europos skaitmeninių inovacijų centrus, pažangią junglumo infrastruktūrą, įskaitant povandeninius kabelius ir neantžeminius tinklus), ES skaitmeninės tapatybės dėkles ir patikimumo užtikrinimo paslaugas, taip pat Europos verslo dėkles ir paslaugas, saugią ir sąveikią skaitmeninę viešąją infrastruktūrą, kad jos veiktų kaip vienas iš pagrindinių skaitmeninės pertvarkos veiksnių ir padėtų didinti visuomenės atsparumą ir pasirengimą, suteikiant aiškios pridėtinės vertės įmonėms, viešosioms paslaugoms ir piliečiams. Kai aktualu, šie veiksmai koordinuojami su nacionalinėmis investicijomis ir kitais būdais panaudojamas neišnaudotas potencialas sukurti pažangiųjų skaitmeninių technologijų su ženklu „pagaminta Europoje“ vidaus rinką. Tokie veiksmai gali būti įgyvendinami vykdant daugiašalius projektus, nustatytus pagal Sprendimą (ES) 2022/2481,

įskaitant visų pirma tuos, kurie įgyvendinami per Europos skaitmeninės infrastruktūros konsorciumus arba bendrąsias įmones;

- d) remti Sąjungos viešojo ir privačiojo sektorių skaitmeninę pertvarką, be kita ko, remiant skaitmeninių įgūdžių ugdymą ir sklaidą. Įgyvendinimas apima, be kita ko, reikiamos paramos teikimą skaitmeninių sprendimų įsisavinimui ir diegimui visuose ekonomikos sektoriuose spartinti ir gilinti, pasitelkiant mokslinius tyrimus, inovacijas ir diegimą, siekiant didinti jų našumą ir konkurencingumą, daugiausia dėmesio skiriant sudėtingesnėms technologijoms, taip pat siekiant naudoti visuomenei. Parama viešojo sektoriaus taikomosioms programoms ir platesnei viešojo sektoriaus skaitmenizacijai siekiama užtikrinti darnią Sąjungos masto sąveikią skaitmeninių viešųjų paslaugų aplinką, remti technologinį suverenumą, kuo labiau padidinant jų veiksmingumą įmonėms ir piliečiams. Ekonomikos ir viešojo sektorių skaitmeninė pertvarka taip pat remiama pagal kitas ECF sektorių linijas;
 - e) atitinkamų Sąjungos teisės aktų ir politikos rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vykdymo užtikrinimo veiksmų rėmimą. Tai apima paramą atitinkamoms institucijoms, nacionalinių valdžios institucijų bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su suinteresuotaisiais subjektais, tyrimus, priemonių ir infrastruktūros, įskaitant IT infrastruktūrą ir priemones, kūrimą ir diegimą.
3. Pagal šį skirsnį vykdoma veikla remiamas pažangiųjų kibernetinio saugumo pajėgumų, infrastruktūros, technologijų ir pajėgumų plėtojimas, diegimas ir viešieji pirkimai, siekiant užtikrinti ypatingos svarbos infrastruktūros objektų ir skaitmeninių tiekimo grandinių saugumą, sukurti Sąjungos grėsmių padėties vaizdo sistemą, taip pat gerinti aptikimo pajėgumus ir reagavimo į incidentus pajėgumus, remti Sąjungos kibernetinio saugumo pramoninės bazės konkurencingumą, kibernetinio saugumo įgūdžių ugdymą ir Europos pramonės, įskaitant MVL, kibernetinę brandą.
 4. Į darbo programas, priimtas remiantis šio reglamento taisyklėmis pagal šį skyrių, įtraukiama konkreiti specialioji dalis ir užtikrinamas suderinamumas su konkurencingumo ir visuomenės veikla pagal Reglamentą (ES) [XXX] [bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“].

VII SKYRIUS

PARAMA ATSPARUMUI IR SAUGUMUI, GYNYBOS PRAMONEI IR KOSMOSUI

40 straipsnis

Dalykas

1. Pagal šį skyrių remiamais veiksmais padedama siekti 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų bendrųjų tikslų ir 3 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytų konkrečių tikslų.
2. Parama veiksams pagal šį skyrių finansuojama iš 4 straipsnio 2 dalies e punkte nustatyto biudžeto ir visų papildomų įnašų, skirtų pagal 5 straipsnį.

41 straipsnis

Kosmoso ir gynybos sričių sinergija

1. Įsteigiama Kosmoso ir gynybos patariamoji taryba, kuri gali patarti Komisijai dėl kosmoso ir gynybos veiklos koordinavimo ir papildomumo, kaip nustatyta 3 straipsnio 2 dalies d punkto 1 ir 2 papunkčiuose, ir susijusių finansinių priemonių, skirtų investicijų veiksmingumui ir rezultatų efektyvumui didinti. 1 dalyje nurodytus Patariamąsios tarybos narius skiria valstybės narės.

1 SKIRSNIS

ATSPARUMO POLITIKOS RĖMIMAS

42 straipsnis

Konkretni veikla, kuria remiama atsparumo politika

1. Remiant atsparumo politiką stiprinamas Sąjungos pramonės strateginis savarankiškumas, ekonominis saugumas ir atsparumas sustiprinant įvairius žaliavų vertės grandinės etapus, be kita ko, įvairinant ypatingos svarbos žaliavų tiekimą iš trečiųjų valstybių.
2. Parama atsparumo politikai įgyvendinama visų pirma vykdant veiklą, kuria siekiama:
 - a) remti ES pajėgumų žaliavų žvalgymo, gavybos, apdirbimo ir perdirbimo srityse stiprinimą;
 - b) pirkti žaliavas, atsižvelgiant į ekonominio saugumo poreikius ir žaliosios bei skaitmeninės pertvarkos tikslus, siekiant sumažinti tiekimo sutrikimų riziką ES įmonėms, be kita ko, siekiant nustatyti ir valdyti ypatingos svarbos žaliavų atsargas, koordinuojant veiksmus su valstybėmis narėmis ir pramone;
 - c) teikti finansinę paramą strateginiams projektams pagal Ypatingos svarbos žaliavų aktą, atsižvelgiant į ekonominio saugumo poreikius ir žaliosios bei skaitmeninės pertvarkos tikslus.
3. Parama, teikiama vykdant 2 dalyje nurodytą veiklą, gali būti teikiama bet kokia forma, įskaitant bendradarbiavimu grindžiamą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, nustatytą Bendrojoje mokslinių tyrimų ir inovacijų programoje ir nurodytą konkrečioje specialioje darbo programos dalyje.
4. Į darbo programas, priimtas remiantis šio reglamento taisyklėmis pagal šį skyrių, įtraukiama konkretni specialioji dalis ir užtikrinamas suderinamumas su konkurencingumo ir visuomenės veikla pagal Reglamentą (ES) [XXX] [bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“].

43 straipsnis

Papildomumo taisyklės

1. Strateginiuose projektuose pagal Ypatingos svarbos žaliavų aktą ir strateginiuose projektuose, numatytuose atitinkamuose sektorių teisės aktuose, gali būti taikomos 20 straipsnyje nustatytos taisyklės.

2 SKIRSNIS

PARAMA GYNYBOS PRAMONĖS POLITIKAI

44 straipsnis

Konkrety veikla, kuria remiama gynybos pramonės politika

1. Parama gynybos pramonės politikai įgyvendinama visų pirma vykdant šiuos komponentus:
 - a) paramą Europos gynybos srities bendrų interesų projektų diegimui, kaip nurodyta šio reglamento 45 straipsnyje;
 - b) paramą gynybos srities MTP, inovacijoms ir technologiniam pranašumui, kaip nurodyta 46 straipsnyje;
 - c) paramą gynybos pramonės atsakui, gamybos plėtojimui ir atsparumui, kaip nurodyta 47 straipsnyje;
 - d) paramą bendradarbiavimui gynybos srities viešųjų pirkimų, priežiūros ir prieinamumo srityje, kaip nurodyta 48 straipsnyje;
 - e) karinės logistikos įgyvendinimo sąlygas ir paramą, kaip nurodyta 49 straipsnyje.
2. Siekiant užtikrinti spartumą, lankstumą ir koordinaciją, parama naujiems rinkos dalyviams, novatoriškiems startuoliams, MVI ir veiklą plečiančioms įmonėms bus specialiai pritaikyta pirmoje pastraipoje išvardyti veiklai. Tai bus speciali ES gynybos inovacijų sistema (EUDIS), įgyvendinama kaip programa, kuri apims novatorišką ir įvairaus masto veiklą, be kita ko, remiant perversmines technologijas ir pavienius subjektus. Tokia veikla gali būti: ryšių užmezgimo renginiai ir novatorių verslo instruktavimas, lankstūs finansavimo mechanizmai, iššūkiai, hakatonai, parama novatoriškiems viešiesiems pirkimams, kartotiniai ikiprekybinių viešųjų pirkimų modeliai, skirti sparčiai kintančioms sistemoms, ir bet kokie kiti spartesnių inovacijų ciklų ir technologijų integravimo, patvirtinimo ir eksperimentavimo veiksmai.
3. Parama, teikiama vykdant 1 ir 2 dalyse nurodytą veiklą, gali būti teikiama bet kokia forma, be kita ko, vykdant bendradarbiavimu grindžiamus mokslinius tyrimus ir remiant inovacijų veiklą pavieniams subjektams ir finansinėms priemonėms.

45 straipsnis

Europos gynybos srities bendrų interesų projektai

1. Europos gynybos srities bendrų interesų projektus sudaro bendradarbiaujamieji pramonės projektai, kuriais siekiama stiprinti EGTPB konkurencingumą visoje Sąjungoje, kartu prisidedant prie valstybių kariuomenių pajėgumų ir bendro intereso ir (arba) naudojimo sistemos, įskaitant tuos, kuriais užtikrinama prieiga prie visų operacinių sričių, visų pirma sausumos, jūrų, oro, kosmoso ir kibernetinės erdvės, plėtojimo.
2. Komisija gali nustatyti Europos gynybos srities bendrų interesų projektus įgyvendinimo akte, priimtame laikantis 83 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
3. Nustatydama 2 dalyje nurodytus projektus, Komisija:

- a) tinkamai atsižvelgia į Gynybos pramonės patariamąsios tarybos pateiktas gaires, kaip nurodyta 56 straipsnyje, visų pirma į projekto indėlį siekiant pajėgumų prioritetų, nustatytų vykdant BUSP, visų pirma Pajėgumų plėtojimo planą, ir ES saugumo ir gynybos strateginio kelrodžio tikslų;
 - b) nustato bendrus finansavimo poreikius ir galimą poveikį Sąjungos biudžetui;
 - c) atsižvelgia į visas valstybių narių nuomones.
4. Europos gynybos srities bendrų interesų projektai turi atitikti šiuos bendruosius kriterijus:
 - a) projekte dalyvauja bent keturios valstybės narės;
 - b) projektu siekiama plėtoti pajėgumus, įskaitant pajėgumus, kuriais užtikrinama prieiga prie strateginių sričių ir konkurencijai atvirų erdvių, strateginių įgalinančių priemonių ir, kai tinkama, sistemų, veikiančių kaip bendro intereso ir naudojimo Europos gynybos infrastruktūra;
 - c) projektas naudingas platesnei Sąjungos daliai ir užtikrina platų geografinį dalyvavimą;
 - d) projektai turi būti ypač didelio masto ar apimties ir jais turi būti siekiama sumažinti didelę technologinę ar finansinę riziką;
 - e) galima bendra projekto nauda nusveria jo sąnaudas, taip pat ir ilguoju laikotarpiu.
 5. Europos gynybos srities bendrų interesų projekte dalyvauja bent keturios valstybės narės. Prireikus projekte gali dalyvauti Europos Komisija.
 6. Laikoma, kad Europos gynybos srities bendrų interesų projektu prisidedama prie gynybos pajėgumų, kurie yra itin svarbūs Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams užtikrinti, todėl atitinka viešąjį interesą. Jie gali būti kuriami pagal Europos ginkluotės programų struktūras, įsteigtas pagal Reglamentą (ES) [XXX] [Europos gynybos pramonės programa].
 7. Nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams, valstybės narės gali taikyti paramos schemas ir teikti administracinę paramą Europos gynybos srities bendrų interesų projektams.
 8. Europos gynybos srities bendrų interesų projektų įgyvendinimas gali būti laikomas imperatyviaja priežastimi neatsižvelgti į visuomenės interesus, kaip apibrėžta Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalyje ir 16 straipsnio 1 dalies c punkte, ir priežastimi neatsižvelgti į visuomenės interesus, kaip apibrėžta Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 dalyje. Todėl susijusių gamybos objektų planavimas, statyba ir eksploatavimas gali būti laikomi priežastimi neatsižvelgti į visuomenės interesus, jei tenkinamos kitos šiose nuostatose nustatytos sąlygos.
 9. Sąjunga remia bet kokią veiklą, būtiną Europos gynybos srities bendrų interesų projekto plėtojimui, industrializavimui, viešiesiems pirkimams ar įgyvendinimui, visų pirma vykdydama bet kurią pagal šį skirsnį remiamą veiklą.

46 straipsnis

Bendradarbiavimu grindžiami moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra gynybos srityje, inovacijos ir technologinis pranašumas

1. Veikla, kuria remiami gynybos srities MTP, inovacijos ir technologinis pranašumas, visų pirma gali apimti:
 - a) bendradarbiavimu grindžiamų gynybos srities mokslinių tyrimų – nuo fundamentinių iki taikomųjų mokslinių tyrimų – veiksmus, daugiausia dėmesio skiriant bendrai sutartiems pajėgumų prioritetams;
 - b) bendradarbiavimu grindžiamus naujų gynybos produktų ir technologijų kūrimo veiksmus, įskaitant bent sistemos prototipų kūrimą, bandymus, kvalifikavimą ar sertifikavimą;
 - c) veiksmus, kuriais remiamos perversminės gynybos technologijos;
 - d) veiksmus, kuriais remiami spartesni inovacijų ciklai ir technologijų integracija, įskaitant nuolatinis mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą bei technologinius iššūkius;
 - e) pagalbinius veiksmus, kuriais siekiama pritaikyti civilines technologijas gynybai.

47 straipsnis

Gynybos pramonės atsakas, veiklos plėtojimas ir atsparumas

1. Veikla, susijusi su atsako, gamybos plėtojimo ir atsparumo didinimu: Europos gynybos technologinės ir pramoninės bazės gebėjimo reaguoti ir atsparumo didinimas, kad ji galėtų plėtoti, gaminti ir išlaikyti ypatingos svarbos gynybos gamybos pajėgumus ir (arba) pajėgumus reikiamu mastu ir greičiu, be kita ko, remiant novatoriškų įmonių gamybos plėtojimą ir įgūdžių ugdymą. Ji visų pirma gali apimti:
 - a) esamų gamybos pajėgumų optimizavimą, plėtrą, modernizavimą, atnaujinimą ar paskirties keitimą arba naujų gamybos pajėgumų kūrimą, kai tokie komponentai ir žaliavos yra skirti naudoti arba naudojami tik gynybos produktams gaminti, visų pirma siekiant padidinti gamybos pajėgumus arba sutrumpinti užsakymo įvykdymo laiką, be kita ko, perkant ar įsigyjant reikiamas stakles ir bet kokius kitus būtinus išteklius;
 - b) tarpvalstybinės pramonės partnerystės (be kita ko, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės ar kitokio pramonės bendradarbiavimo) iniciatyvų kūrimą bendromis pramonės subjektų pastangomis, kaip antai per tarpvalstybines bendras įmones, įskaitant veiklą, kuria siekiama koordinuoti gynybos produktų, komponentų ir atitinkamų žaliavų tiekimą, rezervavimą ir atsargų kaupimą, kai tie komponentai ir atitinkamos žaliavos yra skirti naudoti arba naudojami tik gynybos produktams gaminti, taip pat koordinuoti gamybos pajėgumus ir gamybos planus;
 - c) gynybos produktų, jų komponentų ir atitinkamų žaliavų papildomų rezervinių gamybos pajėgumų (pakankamo kiekio pajėgumų) telkimą ir užtikrinimą, kai tie komponentai ir atitinkamos žaliavos yra skirti naudoti arba naudojami tik gynybos produktams gaminti, atsižvelgiant į užsąkytą arba planuojamą gamybos apimtį;

- d) gynybos produktų, kurie buvo sukurti vykdant Sąjungos finansuojamus veiksmus arba kitą bendradarbiavimo veiklą, vykdomą remiant bent dviem valstybėms narėms, industrializacijos ir komercializacijos skatinimą, be kita ko, užmezgant tarpvalstybines pramonės partnerystes, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes ar kitas pramoninio bendradarbiavimo formas, pradinės gamybos didinimą ir, kai tinkama, licencijų gamybai išdavimą;
 - e) tam tikrų gynybos produktų bandymai, įskaitant reikiamą infrastruktūrą, ir, kai tinkama, atnaujinimo sertifikavimą, siekiant spręsti jų nusidėvėjimo problemą ir užtikrinti, kad jais galėtų naudotis galutiniai naudotojai;
 - f) pramonės strateginės priklausomybės mažinimą, visų pirma komponentų, kuriems taikomi neasocijuotosios trečiosios valstybės arba trečiosios valstybės subjekto apribojimai, pakeitimą arba gebėjimo pakeisti arba pašalinti tokius komponentus plėtojimą.
2. Siekdama užtikrinti gynybos produktų prieinamumą laiku ir reikiamą jų kiekį, taip skatinant EGTPB ir, kai aktualu, Ukrainos GTPB konkurencingumą, Komisija remia šias priemones (Europos karinės prekybos mechanizmas):
- a) gynybos pramonės parengties rezervų kūrimą, valdymą ir priežiūrą;
 - b) bendro, centralizuoto, EGTPB ir Ukrainos GTPB parengto gynybos produktų katalogo sudarymą ir priežiūrą;
 - c) administracinių gebėjimų, susijusių su gynybos produktų viešaisiais pirkimais, stiprinimą.
3. 2 dalies a punkte nurodytas gynybos pramonės parengties rezervas sukuriamas, valdomas ir prižiūrimas tik pagal SEAP, kaip nustatyta Reglamente [EGPP], ir jis suteikia valstybėms narėms, asocijuotosioms valstybėms ir Ukrainai galimybę nedelsiant lengvatinėmis sąlygomis pirkti arba naudoti ir (arba) išnuomoti rezervo gynybos produktus.
4. Komisija, pasikonsultavusi su EGA, sudaro ir nuolat atnaujina 2 dalies b punkte nurodytą katalogą. Komisija konsultuojasi su EGA ir atsižvelgia į jos nuomonę rengdama to katalogo technines specifikacijas ir, kai tinkama, įsigyja jam sudaryti reikalingą organizacijos IT platformą. Valstybės narės, Ukraina ir ekonominės veiklos vykdytojai kviečiami savanoriškai pildyti tą katalogą.

48 straipsnis

Bendradarbiaujamieji viešieji pirkimai gynybos srityje, jų priežiūra ir prieinamumas

1. Pagal Programą remiama veikla, kuria siekiama stiprinti valstybių narių ir asocijuotųjų valstybių bendradarbiavimą bendro sertifikavimo pajėgumų plėtojimo, viešųjų pirkimų, priežiūros ir gynybos pajėgumų prieinamumo srityse, taip mažinant susiskaidymą ir didinant sąveikumą, siekiant masto ekonomijos, užtikrinant spartesnę prieigą prie reikiamos įrangos ir stiprinant kolektyvinę gynybos parengtį.
2. Valstybės narės ir asocijuotosios valstybės, vykdančios veiksmus, susijusius su bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais gynybos srityje, priežiūra ir prieinamumu, vieningai paskiria reikalavimus atitinkantį juridinį asmenį, kuris veikia jų vardu to veiksmo tikslais. Atstovas visų pirma vykdo viešųjų pirkimų procedūras ir dalyvaujančių valstybių vardu sudaro sutartis su rangovais. Viešųjų pirkimų atstovas gali dalyvauti veiksmo kaip paramos gavėjas ir veikti kaip konsorciūmo

koordinatorius, todėl gali valdyti ir derinti Programos lėšas ir dalyvaujančių valstybių narių bei asocijuotųjų valstybių lėšas.

3. Atstovas savo viešųjų pirkimų procedūrose ir sutartyse taiko kriterijus, lygiaverčius nustatytiems 51 straipsnyje savo viešųjų pirkimų procedūroms ir sutartims su rangovais, ir kvietime dalyvauti konkurse reikalauja, kad šie kriterijai būtų taikomi subrangovams.
4. Atstovai praneša Komisijai apie 51 straipsnyje nurodytas garantijas ir rizikos mažinimo priemones. Komisijos prašymu jai pateikiama daugiau informacijos apie tas garantijas ir rizikos mažinimo priemones. Komisija informuoja 83 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytą komitetą apie visus pagal šią dalį pateiktus pranešimus.
5. Į bet kokią sutartį, sudarytą vykdant veiksmą, susijusį su bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais gynybos srityje, jų priežiūra ir prieinamumu, įtraukiamos nuostatos, kuriomis reglamentuojamas papildomų gynybos produktų kiekių pirkimas kitoms valstybėms narėms, asocijuotosioms valstybėms arba Ukrainai.
6. Šiame straipsnyje atstovas – perkančioji organizacija, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/24/ES 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte ir Direktyvos 2014/25/ES 3 straipsnio 1 dalyje, įsteigta valstybėje narėje arba asocijuotojoje valstybėje, Europos gynybos agentūra, Europos ginkluotės programos struktūra arba tarptautinė organizacija, kurią valstybės narės, asocijuotosios valstybės arba Ukraina paskyrė vykdyti bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus jų vardu.

49 straipsnis

Karinės logistikos įgyvendinimo sąlygos ir parama

1. Veikla, susijusi su karinio mobilumo Sąjungoje stiprinimu, remiant dvejopą civilinių ir karinių išteklių, įskaitant įrangą, infrastruktūrą ir antstatus, naudojimą, sudarant palankesnes sąlygas kariniam judėjimui ir galimybei naudotis karinio mobilumo pajėgumais, sudarant jiems sąlygas ir juos remiant, be kita ko, telkiant karinio mobilumo išteklius ir jais dalijantis; tai taip pat apima paramą karinėms bazėms, įskaitant karinio personalo būstą ir socialinę infrastruktūrą, siekiant sudaryti sąlygas didesniajam karinio personalo dislokavimui valstybėse narėse ir jį išlaikyti. Ji gali apimti:
 - a) produktų, kuriais sudaromos arba didinamos sąlygos karinio personalo, įrangos ar reikmenų judėjimui, transportavimui ar dislokavimui ir gerinamos galimybės naudotis karinio mobilumo pajėgumais, viešojo pirkimo skatinimą;
 - b) pagalbą valstybėms narėms nustatant transporto ir logistikos išteklius bei įrangą, kurie gali būti prieinami iš komercinės rinkos ar kitų šaltinių kariniam mobilumui remti, ir jais naudojantis;
 - c) paramą su kariniu mobilumu susijusių procesų skaitmenizacijai, siekiant užtikrinti ir palengvinti tiesioginį ir saugų keitimąsi informacija tarp valstybių narių, prašančių ir patvirtinančių karinį judėjimą ir kitas atitinkamas procedūras;
 - d) pramonės pajėgumų, skirtų produktų, kuriais tiesiogiai prisidedama prie karinio mobilumo Sąjungoje ir jis gerinamas, gamybai ir techninei priežiūrai, stiprinimui, modernizavimui, plėtrai ir paskirties keitimui;
 - e) darbuotojų mokymą, perkvalifikavimą ir kvalifikacijos kėlimą, siekiant padidinti kvalifikuotų darbuotojų, reikalingų gynybos produktams, komponentams ir

reikmenims vežti, visų pirma saugiam ir veiksmingam pernelyg didelių matmenų, pernelyg didelio svorio ir pavojingų prekių judėjimui, prieinamumą;

- f) infrastruktūros, kuri yra strategiškai svarbi kariniam mobilumui, visų pirma karinio mobilumo koridoriuje esančių ir Europai poveikį darančių infrastruktūrų apsaugos ir atsparumo didinimą;
 - g) atitinkamų Sąjungos teisės aktų ir politikos rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vykdymo užtikrinimo veiksmų rėmimą. Tai apima paramą atitinkamoms institucijoms, nacionalinių valdžios institucijų bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su suinteresuotaisiais subjektais, tyrimus, priemonių ir infrastruktūros, įskaitant IT infrastruktūrą ir priemones, kūrimą ir diegimą.
2. Veikla bus įgyvendinama papildant Reglamentą (ES) [XXX] [EITP].

50 straipsnis

Papildomos taisyklės dėl trečiųjų valstybių asociacijos

- 1. Be 11 straipsnyje nustatytų taisyklių, veiksmuose pagal 3 straipsnio 2 dalies d punkto 2 papunktyje nurodytą konkretų tikslą gali dalyvauti:
 - a) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, EEE susitarime nustatytais sąlygomis;
 - b) Ukraina.
- 2. Be 11 straipsnyje reikalaujamų nuostatų, asociacijos susitarime su trečiosiomis valstybėmis, išskyrus 1 dalyje nurodytas šalis:
 - a) nurodoma, kaip turi būti pritaikytos tinkamumo sąlygos, visų pirma siekiant sudaryti sąlygas dalyvauti asocijuotojoje valstybėje įsisteigusiems, bet kitos trečiosios valstybės arba kitos trečiosios valstybės subjekto kontroliuojamiems subjektams;
 - b) nustatomos tinkamos priemonės tiekimo saugumui užtikrinti, taip pat visos kitos priemonės, reikalingos Europos Sąjungos ir valstybių narių saugumo ir gynybos interesams apsaugoti;
 - c) prisidedama prie didesnio gynybos sistemų standartizavimo ir didesnio valstybių narių ir tų kitų trečiųjų valstybių pajėgumų sąveikumo.

51 straipsnis

Papildomos dotacijų tinkamumo finansuoti taisyklės

- 1. Sąjungos paramos gavėjai laikosi ne tik visų šio reglamento 9 straipsnyje nustatytų tinkamumo sąlygų, bet ir 2–6 dalyse nustatytų pareigų.
- 2. Paramos gavėjų vykdomosios valdymo struktūros turi būti Sąjungoje arba asocijuotojoje valstybėje ir jų nekontroliuoja neasocijuotoji trečioji valstybė arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektas.
- 3. Nukrypstant nuo 2 dalies, Sąjungoje arba asocijuotojoje valstybėje įsisteigęs ir neasocijuotosios trečiosios valstybės arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjekto kontroliuojamas teisės subjektas atitinka reikalavimus būti Sąjungos finansavimo gavėju, jei garantijos patvirtintos pagal valstybės narės arba asocijuotosios valstybės, kurioje jis yra įsisteigęs, nacionalines procedūras; Komisijai

suteikiama galimybė susipažinti su tinkamomis priemonėmis pagal tikrinimus, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2019/452 2 straipsnio 3 punkte.

4. Šiomis garantijų priemonėmis užtikrinama, kad toje pastraipoje nurodyto juridinio asmens dalyvavimas veiksme neprieštarautų Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams, nustatytiems BUSP srityje pagal SESV V antraštinę dalį.
5. Pirmoje pastraipoje nurodytomis garantijomis visų pirma pagrindžiama, kad veiksmo tikslu yra nustatytos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad:
 - a) teisės subjekto kontrolė nebūtų vykdoma tokiu būdu, kuriuo suvaržomas arba apriojamas jo gebėjimas vykdyti veiksmą ir užtikrinti rezultatus, kuriuo nustatomi apriojimai, susiję su jo infrastruktūra, patalpomis, turtu, ištekliais, intelektine nuosavybe ar praktine patirtimi, reikalingais veiksmo vykdymo tikslais, arba kuriuo kenkiama jo pajėgumams ir standartams, reikalingiems veiksmui vykdyti;
 - b) neasocijuotajai trečiajai valstybei arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektui nebūtų leidžiama susipažinti su neskelbtina informacija, susijusia su veiksmu, o veiksme dalyvaujantys darbuotojai arba kiti asmenys turėtų valstybės narės arba, kai tinkama, asocijuotosios valstybės išduotą nacionalinį patikimumo pažymėjimą;
 - c) dėl veiksmo atsiradusi intelektinė nuosavybė ir veiksmo rezultatai lieka gavėjo nuosavybė atliekant veiksmą ir jį užbaigus, jiems netaikoma neasocijuotosios trečiosios valstybės arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjekto vykdoma kontrolė ar apriojimai, ir jie neeksportuojami už Sąjungos ar asocijuotųjų valstybių teritorijos ribų ir nesuteikiama prieiga prie jų už Sąjungos ar asocijuotųjų valstybių teritorijos ribų negavus valstybės narės ar asocijuotosios valstybės, kurioje yra įsteigtas teisės subjektas, patvirtinimo ir vadovaujantis 3 straipsnyje nustatytais tikslais.
6. Jei valstybė narė arba asocijuotoji valstybė, kurioje yra įsisteigęs teisės subjektas, mano, kad tai tikslinga, gali būti suteiktos papildomos garantijos.
7. Komisija informuoja 83 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytą komitetą apie visus teisės subjektus, kurie laikomi atitinkančiais reikalavimus pagal šią dalį.
8. Išskyrus atvejus, kai tam tikromis tinkamai pagrįstomis ir išimtinėmis aplinkybėmis, kurios turi būti apibrėžtos darbo programoje arba su skyrimo procedūra susijusiuose dokumentuose, veiksme dalyvaujančių Sąjungos lėšų gavėjų infrastruktūra, patalpos, turtas ir ištekliai, naudojami to veiksmo tikslais, turi būti valstybės narės arba asocijuotosios valstybės teritorijoje. Prireikus darbo programose gali būti nustatytos sąlyginės šios taisyklės išimtys.
9. Jeigu vykdomi 44 straipsnio 1 dalies a, b ir e punktuose ir 45 straipsnio 2 dalyje nurodyti veiksmai, veiksme dalyvaujantiems subrangovams taikomos 2–6 dalyse nurodytos sąlygos. Veiksme dalyvaujantys subrangovai – subrangovai, turintys tiesioginius sutartinius ryšius su paramos gavėju, kiti subrangovai, kuriems skiriama bent 10 proc. visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų, ir subrangovai, kuriems gali reikėti susipažinti su įslaptinta informacija, kad jie galėtų atlikti veiksmą. Veiksme dalyvaujantys subrangovai negali būti konsorciumo nariai.
10. 44 straipsnio 1 dalies a ir d punktuose nurodytų veiksmų atveju 2–6 dalyse nurodytos sąlygos taikomos subrangovams, dalyvaujantiems veiksme arba bendradarbiaujamame viešajame pirkime. Bendradarbiaujamajame viešajame pirkime dalyvaujantys subrangovai – teisės subjektai, teikiantys ypatingos svarbos išteklius, turinčius unikalių savybių, būtinų produkto veikimui, kuriems skiriama

bent 15 proc. sutarties vertės ir kuriems sutarčiai vykdyti reikalinga galimybė susipažinti su įslaptinta informacija.

11. 44 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose ir 44 straipsnio 2 dalyje nurodytų veiksmų rezultatų, taip pat produktų ar technologijų, gautų vykdant šiuos veiksmus, neasocijuotoji trečioji valstybė arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektas tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną ar daugiau tarpinių juridinių asmenų nekontroliuoja ir neriboja, įskaitant technologijų perdavimo atveju.
12. Jeigu vykdomi 44 straipsnio 1 dalies a, c ir d punktuose nurodyti veiksmai, numatomos Sąjungos kilmės komponentų išlaidos negali būti mažesnės nei 65 proc. numatomų galutinio produkto išlaidų. Negali būti naudojami jokie trečiųjų valstybių, kurios pažeidžia Sąjungos bei valstybių narių saugumo ir gynybos interesus, įskaitant gerų kaimyninių santykių principo laikymąsi, kilmės komponentai.
13. Jeigu vykdomi 44 straipsnio 1 dalies a, c ir d punktuose nurodyti veiksmai, gavėjai ir rangovai turi turėti galimybę be trečiųjų valstybių arba trečiųjų valstybių subjektų nustatytų apribojimų nuspręsti dėl perkamo gynybos produkto arba produkto, kurio gamybos pajėgumų didinimas yra remiamas, konstrukcijos apibrėžties, pritaikymo ir raidos, įskaitant teisinius įgaliojimus pakeisti ar pašalinti komponentus, kuriems taikomi trečiųjų valstybių ar trečiųjų valstybių subjektų nustatyti apribojimai.
14. Jeigu vykdomi 44 straipsnio 1 dalies c ir d punktuose nurodyti veiksmai, darbo programoje gali būti numatyta, kad šio straipsnio 10 ir 11 dalyse nustatyti tinkamumo reikalavimai bus vertinami veiksmo pabaigoje.
15. Išskyrus 44 straipsnio 2 dalyje nurodytus veiksmus arba tuo atveju, jei darbo programose nenurodyta kitaip, Sąjungos parama skiriama tik veiksmams, kuriuos vykdo:
 - a) teisės subjektai, bendradarbiaujantys konsorciame, kurį sudaro bent trys reikalavimus atitinkantys teisės subjektai, įsisteigę bent trijose skirtingose valstybėse narėse arba asocijuotosiose valstybėse. Bent trys iš tų reikalavimus atitinkančių teisės subjektų, įsisteigusių bent dviejose skirtingose valstybėse narėse arba asocijuotosiose valstybėse, per visą veiksmo vykdymo laikotarpį neturi būti tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojami to paties teisės subjekto ir neturi vieni kitų kontroliuoti;
 - b) arba subjektai, priklausantys Europos ginkluotės programos struktūrai, nustatyta pagal Reglamentą (ES) [XXX][EGPP].
16. Jei Sąjungos lygmeniu sukuriamas registras, kuriuo siekiama padidinti produktų, sudarančių sąlygas karinio personalo, įrangos ar atsargų mobilumui, transportavimui ar dislokavimui arba didinančių jų prieinamumą, registras, pagal 45a straipsnį remiami produktai registruojami tame registre, kad tas produktas būtų prieinamas Sąjungai ar jos valstybėms narėms.
17. Su bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais gynybos srityje, jų priežiūra ir prieinamumu susijusius veiksmus, kaip nurodyta 48 straipsnyje, atitinka tik šie teisės subjektai:
 - a) valstybių narių arba asocijuotųjų šalių perkančiosios organizacijos;
 - b) tarptautinės organizacijos;
 - c) Europos ginkluotės programos struktūros, nustatytos pagal Reglamentą (ES) [XXX] [EGPP];
 - d) Europos gynybos agentūra.

18. Nepaisant Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 201 straipsnio, tikrinamas tik konsorciumo koordinatoriaus finansinis pajėgumas.
19. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 153 straipsnio 3 dalį vertinimo komitetui gali padėti nepriklausomi išorės ekspertai, turintys galiojančią asmens patikimumo pažymėjimą, jei to reikalaujama darbo programoje. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 242 straipsnio, nepriklausomų ekspertų sąrašas neskelbiamas viešai.

52 straipsnis

Finansavimo normos

1. Jeigu vykdomi 44 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyti veiksmai, Sąjungos parama gali padengti iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų.
2. Jeigu vykdomi 44 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyti veiksmai, kuriais remiami gynybos srities moksliniai tyrimai ir inovacijos, Sąjungos parama gali padengti iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų.
3. Jeigu vykdomi 44 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyti veiksmai, kuriais remiamas gynybos technologijų ir pajėgumų plėtojimas, Sąjungos parama gali padengti iki 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, o MTP paslaugų viešųjų pirkimų atveju – iki 50 proc. numatomos sutarties vertės.
4. Jeigu vykdomi 44 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyti veiksmai, Sąjungos parama gali padengti iki 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų.
5. Jeigu vykdomi 44 straipsnio 1 dalies d punkte nurodyti veiksmai, Sąjungos parama gali padengti iki 25 proc. numatomos bendradarbiaujamojo viešojo pirkimo vertės.
6. Jeigu vykdomi 44 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyti veiksmai, Sąjungos parama gali padengti:
 - a) kai veiksmu remiamas valstybių narių vykdomas viešasis pirkimas – iki 25 proc. numatomos viešųjų pirkimų vertės;
 - b) kai veiksmais siekiama padėti valstybėms narėms naudotis transporto ir logistikos ištekliais – iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų.
7. Siekiant tinkamai atsižvelgti į konkrečią atitinkamo strateginio partnerio padėtį, Sąjungos parama gali būti padengta iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, susijusių su 44 straipsnio 1 dalies f punkte nurodytais veiksmais.
8. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 184 straipsnio 6 dalies, 44 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytų veiksmų atveju atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gali leisti arba nurodyti fiksuotąją norma padengti gavėjo netiesiogines išlaidas, sudarančias iki 25 proc. visų tinkamų finansuoti tiesioginių išlaidų, išskyrus tiesiogines tinkamas finansuoti subrangos išlaidas, finansinę paramą trečiosioms šalims ir bet kokius vieneto įkainius arba fiksuotąsias sumas, į kurias įtrauktos netiesioginės išlaidos.

53 straipsnis

Dotacijų skyrimo kriterijai

1. Kaip nurodyta darbo programose, pasiūlymai dėl veiksmų vertinami pagal į kompetenciją orientuotus skyrimo kriterijus:

- a) veiksmo įgyvendinimo kokybę ir veiksmingumą;
- b) atitinkamam veiksmui nustatytus tikslus, prioritetus ir tikėtinus rezultatus, visų pirma vertinant vieną ar kelis iš šių kriterijų, kaip nurodyta darbo programose: i) indėlį į kompetenciją gynybos srityje; ii) inovacijų pajėgumus, iii) tarpvalstybinį bendradarbiavimą, visų pirma su MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonėmis, kurios teikia didelę pridėtinę vertę veiksmui; iv) konkurencingumą; v) gamybos pajėgumų ir prieinamumo didinimą; vi) užsakymo įvykdymo laikotarpio sutrumpinimą; vii) sąveikumo didinimą; viii) pakeičiamumo didinimą ir ix) tiekimo saugumą visoje Sąjungoje reaguojant į nustatytą riziką, įskaitant visų pirma didelę konvencinių karinių grėsmių realizavimo riziką.

54 straipsnis

Rezultatų nuosavybė

1. Kai Sąjungos parama teikiama dotacijos forma, Sąjungos institucijos, įstaigos, organai ar agentūros, taip pat dotaciją teikiančios institucijos, gavusios prašymą, naudojami teisėmis nemokamai susipažinti su rezultatais, kad plėtotų, įgyvendintų ir stebėtų esamą Sąjungos politiką ar programas savo kompetencijos srityse, ir teise trečiosioms šalims išduoti neišimtinės licencijas naudoti rezultatais sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis, nustatytais suinteresuotųjų šalių sutartiniuose santykiuose, be teisės išduoti sublicenciją, arba reikalauti, kad gavėjai išduotų tokias neišimtinės licencijas trečiosioms šalims, nebent kitaip numatyta dotacijos sutartyje.
2. Nedarant poveikio taikytinoms eksporto kontrolės taisyklėms pagal valstybių narių ir asocijuotųjų šalių atsakomybę:
 - a) valstybių narių ir asocijuotųjų šalių nacionalinės institucijos turi teisę susipažinti su specialiosiomis ataskaitomis apie veiklą, finansuojamą pagal 44 straipsnio 1 dalies b punktą. Tokia teisė susipažinti suteikiama nemokamai ir Komisijos perduodama valstybėms narėms ir asocijuotosioms valstybėms po to, kai Komisija užtikrina atitinkamų pareigų dėl konfidencialumo taikymą;
 - b) valstybių narių ir asocijuotųjų šalių nacionalinės valdžios institucijos specialiąją ataskaitą naudoja tik tikslais, susijusiais su ginkluotosiomis pajėgomis arba saugumo ar žvalgybos pajėgomis arba jų naudai, taip pat tuo atveju, kai įgyvendinamos bendradarbiavimo programos. Toks naudojimas apima tyrimą, vertinimą, mokslinius tyrimus, projektavimą, produktų pripažinimą ir sertifikavimą, eksploatavimą, mokymus ir šalinimą, taip pat viešųjų pirkimų techninių reikalavimų vertinimą ir rengimą;
 - c) jeigu dvi ar daugiau valstybių narių arba asocijuotųjų šalių daugiašaliu pagrindu arba Sąjungos sistemoje yra sudariusios vieną ar kelias sutartis su vienu ar keliais gavėjais, kad toliau kartu plėtotų Fondo pagal 45 straipsnio 1 dalies b punktą remiamos veiklos rezultatus, jos naudojasi priegios prie tų rezultatų teisėmis, jei jos priklauso tokiems gavėjams ir yra būtinos sutarčiai ar sutartims vykdyti. Tokios priegios teisės suteikiamos nemokamai ir taikant konkrečias sąlygas, kuriomis siekiama užtikrinti, kad tomis teisėmis būtų naudojamosi tik sutarties (-čių) tikslais ir kad būtų taikomi atitinkami konfidencialumo įsipareigojimai;
 - d) vykdant veiksmus, kuriais remiamas gynybos technologijų ir pajėgumų plėtojimas, teisės naudoti plėtos veiksmų rezultatais suteikiamos nacionalinėms valdžios institucijoms, bendrai finansuojančioms veiksmus sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis, dėl kurių turi būti susitarta su tuos rezultatus generuojančiais gavėjais.

Naudojimosi tokiomis priegos teisėmis sąlygos apibrėžiamos gavėjų ir veiksmą bendrai finansuojančių nacionalinių institucijų sutartiniais santykiais;

- e) veiksmų, kuriais remiamas gynybos pramonės stiprinimas, plėtra arba strateginių gamybos pajėgumų kūrimas, atveju Komisijai leidžiama paprašius pateikti valstybėms narėms ir asocijuotosioms valstybėms atitinkamus veiksmų dokumentus, kad būtų išvengta dvigubo tų pačių išlaidų finansavimo;
 - f) tuo atveju, kai Sąjunga remia bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus gynybos srityje, dalyvaujančios valstybės narės ir asocijuotosios valstybės pateikia atitinkamą informacijos rinkinį, pavyzdžiui, pagrindines charakteristikas, veiklos rezultatus, vieneto įkainius ir pristatymo laiką, kitoms valstybėms narėms ir asocijuotosioms valstybėms paprašius, kad jos galėtų prisijungti prie viešųjų pirkimų vėlesniu etapu sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis;
 - g) tokios priegos teisės apima teisę įgalioti kitus Sąjungoje ar asocijuotosiose valstybėse įsisteigusius teisės subjektus naudoti rezultatus jų vardu, kai tinkama, laikantis konfidencialumo sąlygų.
3. apie bet kokį rezultatų, sukurtų padedant neasocijuotosiose trečiosiose valstybėse įsisteigusiems teisės subjektams arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektams, nuosavybės teisės perdavimą arba išimtinių licencijų gauti rezultatus suteikimą reikia iš anksto pranešti Komisijai arba atitinkamos valstybės narės ar asocijuotosios valstybės valdžios institucijoms bei gauti jų patvirtinimą, ir tai įvykdoma per trejus metus nuo galutinio veiksmo apmokėjimo, laikantis sąlygų, kuriomis užtikrinama Sąjungos saugumo ir gynybos interesų apsauga.

55 straipsnis

Papildomai taikomos taisyklės dėl išlaptintos informacijos

1. Trečiojoje valstybėje gyvenantys fiziniai asmenys ir joje įsisteigę juridiniai asmenys gali tvarkyti su Programa susijusią Sąjungos išlaptintą informaciją tik tuo atveju, jeigu jiems tose šalyse taikomi saugumo nuostatai, kuriais užtikrinamas apsaugos lygis, bent lygiavertis apsaugos lygiui, kuris užtikrinamas Komisijos ir Tarybos saugumo taisyklėse, nustatytose atitinkamai Sprendime (ES, Euratomas) 2015/444 ir Sprendime 2013/488/ES.
2. Nedarant poveikio Sprendimo 2013/488/ES 13 straipsniui ir taisyklėms, kuriomis reglamentuojama pramoninio saugumo sritis, nustatytoms Sprendime (ES, Euratomas) 2015/444, fiziniam ar juridiniam asmeniui, trečiajai valstybei ar tarptautinei organizacijai gali būti suteikta galimybė susipažinti su Sąjungos išlaptinta informacija, kai tai laikoma būtina kiekvienu konkrečiu atveju, atsižvelgiant į tokios informacijos pobūdį ir turinį, gavėjo poreikį žinoti ir pranašumo Sąjungai laipsnį.
3. Kai veiksmai yra susiję su išlaptinta informacija, jos reikia arba ji apima išlaptintą informaciją, atitinkama finansavimo įstaiga dokumentuose, susijusiuose su kvietimu teikti pasiūlymus arba konkursais, nurodo priemones ir reikalavimus, būtinus tokios informacijos saugumui užtikrinti reikiamu lygiu.
4. Trečiojoje valstybėje arba tarptautinėje organizacijoje taikomų saugumo nuostatų lygiavertiškumas nustatomas susitarime dėl informacijos saugumo, įskaitant, jei reikia, pramoninio saugumo klausimus, kurį Sąjunga ir ta trečioji valstybė arba

tarptautinė organizacija sudaro arba turi sudaryti SESV 218 straipsnyje numatyta tvarka ir atsižvelgiant į Sprendimo 2013/488/ES 13 straipsnį.

5. Saugumo sistema, kuria užtikrinama tinkama įslaptintos informacijos, įgytos vykdant pagal šį skirsnį finansuojamą veiksmą, apsauga, nustatoma pagal Sprendimą (ES, Euratomas) 2015/444 ir įgyvendinimo taisykles, padedant valstybių narių ir asocijuotųjų valstybių, kurių teritorijoje paramos gavėjai yra įsisteigę, paskirtiems saugumo ekspertams. Valstybės narės ir asocijuotosios valstybės, vykdydamos Komisijos saugumo ekspertų grupės (*ComSEG*) darbą, pateikia Komisijai bendrai sutartą slaptumo žymų vadovą. Jei valstybės narės ir asocijuotosios valstybės neparengia tokio konkretaus bendrai sutarto slaptumo žymų vadovo, Komisija, laikydamasi taikytinų Komisijos saugumo nuostatų, sukuria veiksmų saugumo sistemą. Įslaptinta informacija, įgyta vykdant pagal šį skirsnį finansuojamą veiksmą, negali būti toliau skleidžiama be patvirtintos būtinybės žinoti, dėl kurios susitarė dalyvaujančios valstybės narės ir asocijuotosios valstybės. Bet kuriuo atveju prieš pasirašant finansavimo susitarimą nustatoma veiksmui taikytina saugumo sistema.

56 straipsnis

Gynybos pramonės patariamoji taryba

1. Įsteigiama Gynybos pramonės patariamoji taryba.
2. Bendroji tarybos užduotis – padėti Komisijai ir teikti jai konsultacijas bei rekomendacijas pagal šį reglamentą. Ji visų pirma teikia konsultacijas dėl gynybos politikos linijos ilgalaikių investicijų strategijos.
3. Gynybos pramonės tarybą sudaro valstybių narių, Komisijos ir vyriausiojo įgaliotinio / Agentūros vadovo atstovai. Kiekviena valstybė narė paskiria po vieną atstovą ir vieną pakaitinį atstovą.

3 SKIRSNIS

KOSMOSO SISTEMOS IR KOSMOSO POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS

57 straipsnis

Konkrečios nuostatos

1. Pagal šį skirsnį remiama veikla padedama siekti 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų bendrųjų tikslų ir 3 straipsnio 2 dalies e punkte nustatytų konkrečių tikslų.
2. Parama veiklai pagal šį skirsnį finansuojama iš 4 straipsnio 2 dalies e punkte nustatyto biudžeto ir visų papildomų įnašų, skirtų pagal 6 straipsnį.

58 straipsnis

Komponentai

1. Sąjungos kosmoso sistemos ir kosmoso politika įgyvendinamos visų pirma pasitelkiant šiuos komponentus:
 - a) padėties nustatymą, navigaciją ir laiko nustatymą, įskaitant GALILEO ir EGNOS subkomponentus;

- b) Žemės stebėjimą, įskaitant programos „Copernicus“ ir Žemės stebėjimo vyriausybės paslaugos (EOGS) subkomponentus;
- c) saugų junglumą, įskaitant Atsparumo, junglumo ir saugumo naudojant palydovus infrastruktūrą (IRIS²) ir vyriausybinių palydovinio ryšio (GOVSATCOM) subkomponentus;
- d) informuotumą apie padėtį kosmose (SSA), įskaitant kosmoso stebėjimo ir sekimo (SST), kosminių meteorologinių įvykių ir arti Žemės praskriejančių objektų (NEO) subkomponentus;
- e) prieigą prie kosmoso;
- f) kosmoso komercializaciją ir kosmoso ekonomiką;
- g) technologinį suverenumą, mokslinius tyrimus ir inovacijas.

Į darbo programas, priimtas remiantis šio reglamento taisyklėmis pagal šį skirsnį, įtraukiama konkreči specialioji dalis ir užtikrinamas suderinamumas su konkurencingumo ir visuomenės veikla, remiama pagal Reglamentą (ES) [XXX] [*bendroji programa „Europos horizontas“*], taip pat atsižvelgiant į konkrečias šiame skirsnyje nustatytas taisykles.

59 straipsnis

Padėties nustatymas, navigacija ir laiko nustatymas

1. Šiame skirsnyje nurodytu padėties nustatymo, navigacijos ir laiko nustatymo (PNT) komponentu (GALILEO ir EGNOS subkomponentai) nepertraukiamai remiamos ilgalaikės, pažangiausios ir saugios padėties nustatymo, navigacijos ir laiko nustatymo paslaugos, be kita ko, nepalankiomis sąlygomis ir, kai įmanoma, pasauliniu lygmeniu, ir juo turi būti įmanoma remti Sąjungos politinius prioritetus.
2. Reikalavimus atitinkanti padėties nustatymo, navigacijos ir laiko nustatymo komponento veikla apima:
 - a) bent kosmoso ir antžeminės infrastruktūros ir teikiamų paslaugų valdymą, eksploatavimą, techninę priežiūrą, nuolatinį tobulinimą ir apsaugą;
 - b) padėties nustatymo, navigacijos ir laiko nustatymo paslaugų raidą ir būsimų kartų sistemų kūrimą ir diegimą, įskaitant žemosios Žemės orbitos (LEO-PNT) veiklą;
 - c) mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklą, kuria remiamas infrastruktūros modernizavimas (pradinės grandies MTP) ir taikomųjų programų kūrimas, naudojo technologijos, standartizavimas ir sertifikavimas (galutinės grandies MTP);
 - d) bendradarbiavimą su kitomis regioninėmis ar pasaulinėmis palydovinės navigacijos sistemomis, be kita ko, siekiant palengvinti suderinamumą ir sąveikumą ir skatinti Sąjungos, kaip pasaulinio masto veikėjos kosmoso sektoriuje, vaidmenį, tarptautinį bendradarbiavimą ir remti Europos kosmoso diplomatiją.
3. Sąjungos padėties nustatymo, navigacijos ir laiko nustatymo komponento teikiamos paslaugos visų pirma apima:
 - a) atvirąją paslaugą, skirtą vartotojams (OS);
 - b) didelio tikslumo paslaugą, skirtą profesionaliam ar komerciniam naudojimui (HAS);
 - c) atvirąją navigacijos pranešimų autentiškumo nustatymo paslaugą (OSNMA), skirtą „Galileo“ atvirosios paslaugos autentiškumui nustatyti;

- d) paslaugą valstybinėms institucijoms, skirtą tik valdžios sektoriaus įgaliotiems naudotojams (PRS);
 - e) įspėjimo apie įvairius pavojus keliančias ekstremalias situacijas paslaugą (EWSS);
 - f) laiko nustatymo paslaugą (TS);
 - g) kosminės navigacijos paslaugą, skirtą kosminių įrenginių operatoriams;
 - h) pasaulinę atskirą paieškos ir gelbėjimo (SAR) paslaugą, be kita ko, skirtą vyriausybiniam naudotojams, integruojančią atgalinio ryšio pajėgumą gelbėjimo operacijai remti;
 - i) gyvybės apsaugos paslaugą naudotojams, kuriems sauga yra labai svarbi, įskaitant civilinę aviaciją, jūrų ir kitas transporto prietaikas;
 - j) duomenų sklaidos paslaugą (EDAS);
 - k) radijo dažnių trukdžių stebėsenos paslaugas, skirtas įvairioms įgaliotoms visų kosmoso komponentų naudotojų bendruomenėms;
 - l) indėlį į papildomas padėties nustatymo, navigacijos ir laiko nustatymo paslaugas, kurios didina atsparumą sutrikus PNT komponento teikiamoms paslaugoms.
4. PRS teikiama nemokamai valstybėms narėms, Tarybai, Komisijai, EIVT ir, kai tinkama, tinkamai įgaliotoms Sąjungos agentūroms. PNT komponento paslaugos teikiamos pirmumo tvarka visų valstybių narių geografinėse teritorijose Europoje ir trečiojoje valstybėje, dalyvaujančiose PNT subkomponentuose.
 5. Komisija įgyvendinimo aktais gali priimti priemones, reikalingas PNT duomenų ir paslaugų prieigos politikai nustatyti ir reguliuoti. Šie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 83 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

60 straipsnis

Žemės stebėjimas

1. Žemės stebėjimo sistemą sudaro programa „Copernicus“ ir Žemės stebėjimo vyriausybė paslauga (EOGS). „Copernicus“ – operatyvinė, savarankiška, į naudotojus orientuota civilinė Žemės stebėjimo sistema, kurią kontroliuoja civiliai ir kuri grindžiama esamais nacionaliniais ir Europos pajėgumais. Joje teikiami geografiniu atžvilgiu koduojamos informacijos duomenys ir paslaugos, įskaitant palydovus, antžeminę infrastruktūrą, duomenų ir informacijos apdorojimo įrenginius ir platinimo infrastruktūrą, laikantis nemokamų, išsamių ir atvirųjų duomenų politikos ir, kai tinkama, integruojant saugumo poreikius ir reikalavimus.
2. Pagal programą „Copernicus“ taip pat remiamas Sąjungos ir jos valstybių narių politikos formavimas, įgyvendinimas ir stebėsenos, visų pirma aplinkos, klimato kaitos, jūrų, jūrininkystės, atmosferos, žemės ūkio ir kaimo plėtros, kultūros paveldo išsaugojimo, civilinės saugos, infrastruktūros stebėsenos, saugos ir saugumo, taip pat skaitmeninės ekonomikos srityse pagal skaitmeninės lyderystės liniją, kuri turi būti suderinta su programos „Copernicus“ tikslu.
3. Programa „Copernicus“ skatina tarptautinį Žemės stebėjimo sistemų koordinavimą ir susijusių duomenų mainus, kad būtų sustiprintas jos pasaulinis aspektas ir papildomumas, atsižvelgiant į tarptautinius susitarimus ir koordinavimo procesus.
4. Pagrindiniai programos „Copernicus“ naudotojai – Sąjungos institucijos ir įstaigos ir Europos, nacionalinės ar regioninės viešosios įstaigos Sąjungoje arba asocijuotosiose

trečiojoje valstybėje, kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas civilinės viešosios politikos, pavyzdžiui, aplinkos, civilinės saugos, saugos, įskaitant infrastruktūros saugą, arba saugumo politikos nustatymo, įgyvendinimo, vykdymo užtikrinimo ar stebėsenos tikslais, kuriems naudingi programos „Copernicus“ duomenys ir programos „Copernicus“ informacija ir kurie atlieka papildomą vaidmenį skatinant programos „Copernicus“ raidą.

5. Siekiant užtikrinti programos tęstinumą ir raidą ir patenkinti kintančius naudotojų, visų pirma Sąjungos institucijų bei įstaigų ir Europos, nacionalinių ar regioninių viešųjų įstaigų Sąjungoje ar asocijuotose trečiojoje valstybėje, poreikius, programą „Copernicus“ visų pirma sudaro:
 - a) programos „Copernicus“ infrastruktūra, įskaitant „Copernicus“ palydovų „Sentinel“ kūrimą, diegimą ir operacijas, prieigą prie trečiųjų šalių Žemės stebėjimo iš kosmoso duomenų ir nuolatinę prieigą prie *in situ* ir kitų papildomų duomenų, įskaitant galimą indėlį į tarptautinius *in situ* tinklus;
 - b) „Copernicus“ paslaugos, įskaitant žemės, klimato kaitos, atmosferos ir jūrų aplinkos stebėseną pasauliniu lygmeniu; ekstremaliųjų situacijų valdymo paslaugos; prevencijos ir parengties paslaugos; saugumo paslaugos Sąjungoje, įskaitant jūrų stebėjimą ir sienų stebėjimą; parama Sąjungos išorės veiksams ir bendrai užsienio ir saugumo politikai;
 - c) prieiga prie programos „Copernicus“ duomenų ir jų platinimas, įskaitant infrastruktūrą ir paslaugas, kuriomis užtikrinamas programos „Copernicus“ duomenų ir „Copernicus“ informacijos atradimas, peržiūra, prieiga prie jų, platinimas, naudojimas ir ilgalaikis išsaugojimas naudotojui patogiu būdu, visų pirma užtikrinant sinergiją su kitomis duomenų erdvėmis, pavyzdžiui, Europos žaliojo kurso duomenų erdve arba skaitmeniniais dvyniais;
 - d) Komisija įgyvendinimo aktais gali priimti technines specifikacijas, kuriose nurodomi 4 dalyje išvardyti tinkami finansuoti veiksmai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 83 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.
6. Komisija pagal 84 straipsnį taip pat gali priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildoma programos „Copernicus“ duomenų ir informacijos politika, kiek tai susiję su saugumo apribojimais, taip pat prieigos prie programos „Copernicus“ duomenų ir „Copernicus“ informacijos ir jų naudojimo specifikacijomis, sąlygomis ir procedūromis.
7. EOGS užtikrina geresnį informuotumą apie padėtį, remdama parengtį, sprendimų priėmimą ir Sąjungos bei valstybių narių veiksmus saugumo ir gynybos srityse. EOGS visų pirma apima palydovus, antžeminę infrastruktūrą, duomenų ir informacijos apdorojimo įrenginius ir paskirstymo infrastruktūrą. Ji teikia saugius, patikimus, savalaikius, nuolatinus ir tikslinius Žemės stebėjimo iš kosmoso duomenis, kuriais stiprinami esami ir planuojami pajėgumai. Ji papildo esamus Europos Sąjungos palydovų centro teikiamus pajėgumus, įskaitant valstybių narių pajėgumus, ir yra jais grindžiama. EOGS taip pat gali papildyti programos „Copernicus“ paslaugas, visų pirma civilinės saugos ir saugumo srityse.
8. EOGS visų pirma sudaro:
 - a) EOGS infrastruktūra, įskaitant naujų Žemės stebėjimo kosmoso misijų, skirtų pažeidžiamoms vyriausybinėms prietaikoms, kūrimą ir eksploatavimą; prieiga prie papildomų trečiųjų šalių Žemės stebėjimo iš kosmoso duomenų; prieiga prie *in situ* ir kitų papildomų duomenų;

- b) EOGS paslaugos, įskaitant veiklą, skirtą pridėtinės vertės geoerdvinei informacijai, skirtai tik vyriausybės įgaliotiems naudotojams, naudojančioms pažeidžiamas informuotumo apie padėtį programėles, remiant parengtą ir sprendimų priėmimą saugumo ir gynybos srityse;
 - c) prieiga prie EOGS duomenų ir jų platinimas, įskaitant infrastruktūrą ir paslaugas, kuriomis siekiama saugiai užtikrinti prieigą prie EOGS duomenų ir informacijos, jų platinimą, naudojimą ir ilgalaikį išsaugojimą.
9. Komisija įgyvendinimo aktais gali priimti technines specifikacijas, kuriose nurodomi 8 dalyje išvardyti EOGS tinkami finansuoti veiksmai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 83 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.
10. EOGS naudotojai turi būti tinkamai įgalioti Komisijos arba valstybių narių ir turi atitikti 69 straipsnyje nurodytus bendruosius saugumo reikalavimus. Kaip EOGS naudotojams, gali būti suteiktas leidimas šiems subjektams:
- a) Sąjungos arba valstybės narės valdžios institucijai arba įstaigai, kuriai pavesta vykdyti viešosios valdžios funkcijas;
 - a) fiziniam arba juridiniam asmeniui, veikiančiam a punkte nurodyto subjekto vardu ir jo kontroliuojamam.
11. Valstybės narės gali prisidėti prie EOGS palydoviniais pajėgumais, antžeminio segmento stotimis arba antžeminių segmentų įrenginių dalimi.
12. Sąjungos agentūros gali naudotis EOGS tik tiek, kiek tai būtina jų užduotims vykdyti, ir laikydamosi išsamių taisyklių, nustatytų atitinkamos agentūros ir ją prižiūrinčios Sąjungos institucijos sudarytame administraciniame susitarime.
13. Vykdam mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklą bus remiama programos „Copernicus“ ir EOGS plėtra, įskaitant jų paslaugas, ir galutinės grandies MTP, skirti prietaikoms ir naudotojų technologijoms, susijusioms su Žemės stebėjimo paslaugų naudojimu.

61 straipsnis

Saugus junglumas

1. Saugaus junglumo komponento taikymo sritis visų pirma yra tokia:
- a) užtikrinti ilgalaikį patikimą, saugių ir ekonomiškai efektyvių vyriausybinių paslaugų ir GOVSATCOM paslaugų prieinamumą;
 - b) sudaryti sąlygas IRIS² komercinėms paslaugoms;
 - c) sudarant sąlygas, kai įmanoma, plėtoti ryšių ir papildomas ne ryšių paslaugas, visų pirma gerinant veiklą ir komponentus pagal šį skirsnį, kuriant jų sinergiją ir plečiant jų pajėgumus bei paslaugas, taip pat plėtojant valstybėms narėms teiktinas ne ryšių paslaugas, teikiant prieglobą papildomiems palydovų posistemiams, įskaitant naudinguosius krovinius;
 - d) gerinti saugų junglumą strateginės svarbos geografinėse teritorijose, pavyzdžiui, Afrikoje ir Arktijoje, taip pat Baltijos jūros, Juodosios jūros, Viduržemio jūros regionuose ir Atlanto vandenyne.
2. Šis komponentas visų pirma apima šią tinkamą finansuoti veiklą:

- a) IRIS² vyriausybinėms paslaugoms teikti reikalingos kosmoso ir antžeminės infrastruktūros apibrėžties, projektavimo, kūrimo, patvirtinimo veiklą ir susijusią diegimo veiklą;
 - b) eksploataavimo veiklą, kuria teikiamos IRIS² vyriausybės paslaugos, apimančios kosmoso ir antžeminės infrastruktūros eksploatavimą, techninę priežiūrą, nuolatinį tobulinimą ir apsaugą, įskaitant papildymą ir nusidėvėjimo valdymą;
 - c) laipsnišką *EuroQCI* integravimą į saugaus junglumo sistemą;
 - d) veiklos, skirtos būsimoms kosmoso ir antžeminės infrastruktūros kartoms, mokslinius tyrimus ir plėtrą, IRIS² vyriausybinių paslaugų raidą, taip pat GOVSATCOM paslaugas, technologinę plėtrą, visų pirma siekiant užtikrinti Sąjungos technologinį suverenumą, ir saugaus junglumo paslaugų įsisavinimą, įskaitant veiklą, susijusią su naudotojų terminalų projektavimu, plėtojimu ir gamyba;
 - e) vyriausybinių ir komercinių palydovinio ryšio pajėgumų, paslaugų ir naudotojų įrangos, būtinos GOVSATCOM paslaugoms sutelkti ir dalytis jomis, viešąjį pirkimą ir teikimą; pajėgumus, paslaugas ir naudotojų įrangą, kurią teikia:
 - 1) 17 dalyje nurodyti GOVSATCOM dalyviai; arba
 - 2) juridiniai asmenys, tinkamai akredituoti teikti palydovinio ryšio pajėgumus ar paslaugas pagal 69 straipsnyje nurodytą saugumo akreditavimo procedūrą, kuri vykdoma laikantis 77 straipsnyje nurodytų bendrųjų saugumo reikalavimų.
3. IRIS² ir GOVSATCOM infrastruktūros apima šiuos reikalavimus:
- a) IRIS² infrastruktūra yra modulinė ir ją sudaro vyriausybė ir komercinė infrastruktūra. Ji apima visus atitinkamus žemės ir kosmoso segmentus, kurių reikia vyriausybinėms paslaugoms teikti, įskaitant atitinkamus valdymo centrus;
 - b) saugaus junglumo sistemos IRIS² komercinė infrastruktūra apima visus kosmoso ir antžeminius įrenginius, kurie nėra vyriausybės infrastruktūros dalis. Komercinė infrastruktūra neturi kenkti vyriausybės infrastruktūros veikimui ar saugumui. Komercinę infrastruktūrą ir bet kokią susijusią riziką visiškai finansuoja privatusis sektorius;
 - c) IRIS² vyriausybėje infrastruktūroje prireikus laikomi papildomi palydoviniai posistemiai, visų pirma naudingieji kroviniai, kurie gali būti naudojami kaip kitų ECF kosmoso komponentų kosmoso infrastruktūros dalis, taip pat palydoviniai posistemiai, naudojami ne ryšių paslaugoms valstybėms narėms teikti;
 - d) GOVSATCOM infrastruktūra apima infrastruktūrą, būtiną GOVSATCOM paslaugoms teikti, visų pirma GOVSATCOM centrą;
 - e) 3 ir 4 dalyse nurodyti žemės ir kosmoso segmentai ir jų eksploatavimas turi atitikti 77 straipsnio 3 dalyje nurodytus bendruosius saugumo reikalavimus.
4. Saugaus junglumo paslaugų teikimas užtikrinamas taip, kaip nustatyta paslaugų portfelyje, laikantis veiklos reikalavimų ir 77 straipsnyje nurodytų saugumo reikalavimų. Teikiant GOVSATCOM paslaugas taip pat laikomasi 9 dalyje nurodytų dalijimosi ir prioritetų nustatymo taisyklių.
5. Instituciniai ir vyriausybinių naudotojai gali nemokamai naudotis GOVSATCOM paslaugomis ir IRIS² vyriausybėmis paslaugomis, išskyrus atvejus, kai Komisija nustato kainodaros politiką pagal 11 dalį.

6. Komisija įgyvendinimo aktais patvirtina GOVSATCOM paslaugų ir IRIS² vyriausybinių paslaugų portfelį, įskaitant paslaugas vyriausybės įgaliotiems naudotojams, grindžiamas komercine infrastruktūra.
7. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtina GOVSATCOM paslaugų ir IRIS² vyriausybinių paslaugų veiklos reikalavimus.
8. Dalijantis GOVSATCOM paslaugomis ir nustatant jų prioritetus pirmenybė teikiama GOVSATCOM naudotojams, atsižvelgiant į jų aktualumą ir svarbą. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios dalijimosi GOVSATCOM pajėgumais, paslaugomis ir naudotojų įranga ir jų prioritetų nustatymo taisyklės. Komisija taip pat įgyvendinimo aktais patvirtina išsamias IRIS² vyriausybinių paslaugų teikimo taisykles. Rengdama tuos aktus, Komisija atsižvelgia į numatomą skirtingų naudojimo atvejų poreikį, tų naudojimo atvejų saugumo rizikos analizę ir, kai tinkama, išlaidų veiksmingumą.
9. Jei atlikus 11 dalyje nurodytą rizikos ir tikėtinos paklausos analizę padaroma išvada, kad trūksta pajėgumų arba kai paklausa viršija prieigos prie IRIS² vyriausybinių paslaugų pajėgumus ir tai gali iškraipyti rinką, Komisija įgyvendinimo aktais gali priimti kainodaros politiką. Priimdama kainodaros politiką Komisija užtikrina, kad GOVSATCOM paslaugų ir IRIS² vyriausybinių paslaugų teikimas neiškraipytų konkurencijos, kad nebūtų tų paslaugų trūkumo ir kad nustatyta kaina nelemtų kompensacijos už 20 dalyje nurodytas sutartis permokos.
10. 9–12 dalyse nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 83 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
11. Valstybės narės, Taryba, Komisija ir EIVT yra saugaus junglumo dalyvės, jei jos suteikia leidimą naudotojams arba teikia palydovinio ryšio pajėgumus, antžeminio segmento stotis ar antžeminių segmentų įrangos dalį.
12. Sąjungos agentūros gali veikti kaip saugaus junglumo dalyvės tik tiek, kiek tai būtina jų užduotims vykdyti, ir laikydamosi išsamių taisyklių, nustatytų atitinkamos agentūros ir ją prižiūrinčios Sąjungos institucijos sudarytame administraciniame susitarime.
13. Trečiosios valstybės ir tarptautinės organizacijos gali tapti saugaus junglumo dalyvėmis pagal specialų tam skirtą tarptautinį susitarimą, sudarytą pagal SESV 218 straipsnį ir šio reglamento 11 straipsnio 3 dalį.
14. Dalyvės tinkamai įgalioja vyriausybinių paslaugų naudotojus naudotis GOVSATCOM paslaugomis arba IRIS² vyriausybinių paslaugomis ir turi atitikti 77 straipsnio 3 dalyje nurodytus bendruosius saugumo reikalavimus. Kaip GOVSATCOM paslaugų arba IRIS² vyriausybinių paslaugų naudotojams, gali būti suteiktas leidimas šiems subjektams:
 - a) Sąjungos arba valstybės narės valdžios institucijai arba organui, kuriam pavesta vykdyti viešosios valdžios funkcijas;
 - b) fiziniam arba juridiniam asmeniui, veikiančiam a punkte nurodyto subjekto vardu ir jo kontroliuojamam.
15. IRIS² įgyvendinama sudarant koncesijos sutartį. Jei IRIS² koncesijos sutarties nepavyksta įvykdyti, Komisija užtikrina optimalų įgyvendinimą atitinkamai skirdama prekių, paslaugų ar darbų sutartį arba mišriąją sutartį viešojo konkurso būdu.

16. Komisija imasi būtinų priemonių IRIS² vyriausybinių paslaugų tęstinumui užtikrinti, jei šiame straipsnyje nurodyti rangovai negali vykdyti savo įsipareigojimų.
17. Šiame straipsnyje nurodytomis sutartimis visų pirma užtikrinama, kad teikiant paslaugas, grindžiamas IRIS² komercine infrastruktūra, būtų apsaugoti esminiai Sąjungos interesai ir subkomponento tikslai. Tose sutartyse taip pat numatomos tinkamos apsaugos priemonės, kad šiame straipsnyje nurodyti rangovai negautų perteklinės kompensacijos, nebūtų iškraipoma konkurencija, nekiltų interesų konfliktų, nebūtų nederamos diskriminacijos ar suteikta kitų paslėptų netiesioginių pranašumų. Tokios apsaugos priemonės gali apimti įpareigojimą atskirti IRIS² vyriausybinių paslaugų teikimo ir IRIS² komercinių paslaugų teikimo apskaitą, įskaitant struktūriškai ir teisiškai nuo vertikaliai integruoto operatoriaus atskirto subjekto įsteigimą vyriausybiniams paslaugoms teikti ir atviros, sąžiningos, pagrįstos ir nediskriminacinės prieigos prie komercinėms paslaugoms teikti būtinos infrastruktūros suteikimą. Sutartimis taip pat užtikrinama, kad visą jų galiojimo laikotarpį būtų laikomasi tinkamumo sąlygų.
18. Kai siekiant užtikrinti sinergiją IRIS² vyriausybinių ir komercinių paslaugų grindžiamos bendrais posistemiais ar sąsajomis, šiame straipsnyje nurodytose sutartyse taip pat nustatoma, kurios iš tų sąsajų ir bendrų posistemių turi būti vyriausybinių infrastruktūros dalis, siekiant užtikrinti Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo interesų apsaugą.
19. Šiame straipsnyje nurodyti rangovai finansuoja visą 3 dalyje nurodytą komercinę infrastruktūrą, kad būtų pasiektas 1 dalies b punkte nurodytas tikslas.

62 straipsnis

Kosmoso stebėjimas ir sekimas

1. Kosmoso stebėjimo ir sekimo (SST) SST subkomponentas visų pirma apima:
 - a) valstybių narių jutiklių tinklo, kurį sudaro antžeminiai ir kosminiai valstybių narių SST jutikliai, kurie bus atrinkti pagal architektūros tyrimus, įskaitant Europos kosmoso agentūros, Sąjungos komercinio sektoriaus sukurtus jutiklius ir Sąjungos jutiklius, kuriais siekiama tirti ir sekti kosminius objektus ir sudaryti autonominių Europos kosminių objektų katalogą, sukūrimą, plėtojimą ir eksploatavimą;
 - b) SST duomenų apdorojimą ir analizę SST informacijai rinkti ir SST paslaugoms teikti;
 - c) SST paslaugų teikimą SST naudotojams;
 - d) veiklą, kuria siekiama sinergijos su iniciatyvomis, kuriomis skatinamas erdvėlaivių šalinimo pasibaigus eksploatavimo laikui technologijų ir kosminių šiukšlių prevencijos ir šalinimo technologinių sistemų kūrimas ir diegimas, šios sinergijos skatinimą ir rėmimą;
 - e) bendradarbiavimą, be kita ko, operatyviniu lygmeniu, su tarptautinėmis kosmoso eismo koordinavimo iniciatyvomis;
 - f) Reglamentu (ES) [XXX] [Sąjungoje vykdomos veiklos kosminėje erdvėje sauga, atsparumas ir aplinkosauginis tvarumas] nustatytos veiklos vykdymą;
 - g) mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklą, kuria remiama SST raida, įskaitant jos paslaugas.

2. SST subkomponentas taip pat teikia techninę ir administracinę paramą, kad būtų užtikrintas perėjimas nuo SST veiklos, vykdomos pagal ECF, prie SST veiklos, vykdomos pagal Reglamentą (ES) 2021/696.
3. Pagal Reglamentą (ES) 2021/696 užmezgta SST partnerystė ir toliau plėtojama vykdam ECF veiklą. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios valstybės narės įtraukimo į SST partnerystę vėlesniu etapu taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 83 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
4. 5 dalyje nurodytos SST partnerystės užduotys išplečiamos, kad būtų remiamas SST įgyvendinimas. Komisijai pagal 84 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais ši dalis papildoma išsamiau užduočių, kurios pavedamos SST partnerystei, sąrašu.
5. SST paslaugos yra nemokamos, prieinamos bet kuriuo metu be pertrūkių, yra pritaikytos prie SST naudotojų poreikių ir apima:
 - a) susidūrimų tarp erdvėlaivių arba tarp erdvėlaivių ir kosminių šiukšlių rizikos vertinimą ir galimą susidūrimams išvengti skirtų įspėjimų generavimą erdvėlaivių paleidimo, ankstyvajame orbitos, iškėlimo į orbitą, eksploatavimo orbitoje ir erdvėlaivio pašalinimo iš eksploatacijos etapuose;
 - b) susiskaidymų, sudužimų ar susidūrimų orbitoje aptikimą ir apibūdinimą;
 - c) kosminių objektų ir kosminių šiukšlių nekontroliuojamo pakartotinio patekimo į Žemės atmosferą rizikos vertinimą ir susijusios informacijos rengimą, įskaitant galimo susidūrimo laiko ir galimos vietos įvertinimą;
 - d) veiklos, susijusios su kosminių šiukšlių mažinimu siekiant apriboti jų susidarymą, kosminių šiukšlių valymu, paleidimo stebėseną po injekcijos, plėtojimą, specialias konstrukcijoms skirtas paslaugas, SST paslaugų rinkos sukūrimą, sistemos parengimą *Cislunar* operacijoms, paramą operacijoms kosmose ir paslaugoms, taip pat tamsųjį ir tylųjį dangų.
6. SST paslaugos gali apimti paslaugas vyriausybiniam SST naudotojams, grindžiamas 1 dalies a punkte nurodytu katalogu.
7. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas nepagrindinių naudotojų sąrašas ir nurodomos paslaugos, kuriomis jie gali naudotis.
8. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi SST paslaugų veiklos ir prieigos reikalavimai, taip pat saugumo ir techninės specifikacijos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 83 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
9. SST naudotojams priskiriami:
 - a) pagrindiniai SST naudotojai, kurie turi prieigą prie visų SST paslaugų: valstybės narės, EIVT, Komisija, Taryba, Agentūra, taip pat Sąjungoje įsisteigę viešieji ir privatieji erdvėlaivių savininkai bei operatoriai;
 - b) nepagrindiniai SST naudotojai;
 - c) vyriausybiniai SST naudotojai, kuriems pavesta vyriausybinė paslauga: valstybių narių valdžios institucijos, EIVT, Taryba.
10. Komisija įgyvendinimo aktais gali priimti išsamias nuostatas dėl SST naudotojų prieigos prie SST paslaugų ir atitinkamų procedūrų. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 83 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

11. SST subkomponente negali dalyvauti trečiosios valstybės, išskyrus Norvegiją.

63 straipsnis

Arti Žemės praskriejantys objektai

1. SSA arti Žemės praskriejančių objektų (NEO) subkomponentu siekiama stebėti prie Žemės artėjančių natūralių Saulės sistemos objektų keliamą pavojų.
2. Reikalavimus atitinkanti veikla pagal NEO subkomponentą visų pirma apima atitinkamą veiklą, kuria siekiama 1 dalyje nustatyto tikslo, ypač pagalbinę veiklą, susijusią su arti Žemės praskriejančių objektų fizinių savybių Sąjungos katalogo priežiūra ir duomenų įvedimu.
3. Ji taip pat apima mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklą, kuria remiama NEO subkomponento raida, įskaitant jo paslaugas, ir galutinės grandies MTP, skirtas prietaikoms ir naudotojų technologijoms, susijusioms su NEO paslaugų naudojimu.

64 straipsnis

Kosmoso meteorologiniai reiškiniai

1. Teikiant paslaugas, susijusias su kosmoso meteorologiniais reiškiniais (SWE), siekiama stebėti ir vertinti natūralius pokyčius, susijusius su kosmoso meteorologiniais reiškiniais, pavyzdžiui, Saulės vėju ir Saulės blyksniais.
2. SWE paslaugų teikimo reikalavimus atitinkanti veikla apima visą veiklą, reikalingą kosmoso meteorologinėms paslaugoms teikti, įskaitant mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklą, kuria remiama SWE raida, taip pat jos paslaugas ir galutinės grandies MTP, skirtas prietaikoms ir naudotojų technologijoms, susijusioms su SWE paslaugų naudojimu.
3. SWE paslaugos turi būti teikiamos bet kuriuo metu be pertrūkių ir visų pirma apima:
 - a) kosmoso sritį;
 - b) padėties nustatymo, navigacijos ir laiko nustatymo sritį;
 - c) Žemės stebėjimo sritį;
 - d) telekomunikacijų / SATCOM sritį.
4. Komisija įgyvendinimo aktais gali priimti išsamias nuostatas dėl SWE paslaugų, įskaitant su tomis paslaugomis susijusius reikalavimus ir technines specifikacijas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 83 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

65 straipsnis

Prieiga prie kosmoso

1. Prieiga prie kosmoso – galimybė paleisti ir gabenti erdvėlaivius į kosmosą, į jį ir iš jo.
2. Sąjunga skatina savarankišką ir atsparią prieigą prie kosmoso, remdama Europos patikimas ir ekonomiškai efektyvias paleidimo paslaugas ir darnų europinį požiūrį, atsižvelgdama į esminius Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo interesus.

3. Užtikrinant sinergiją su kitomis Sąjungos programomis ir finansavimo schemomis, reikalavimus atitinkanti veikla visų pirma apima:
 - a) paleidimo paslaugų viešąjį pirkimą ir telkimą Sąjungos poreikiams tenkinti ir, esant prašymui, paleidimo paslaugų telkimą ir bendrąjį viešąjį pirkimą, skirtus valstybių narių, tarptautinių organizacijų ir kitų viešųjų subjektų poreikiams tenkinti;
 - b) prieigą prie kosmoso inovacijų, įskaitant naujų technologijų ir sistemų bei paslaugų atnaujinimą ir plėtojimą;
 - c) ypatingos svarbos Sąjungos antžeminės infrastruktūros plėtojimą, pritaikymą, objektų statybą, techninę priežiūrą ir eksploatavimą, įskaitant, be kita ko, įrenginius, būtinus galimybėms naudotis kosmoso technologijomis ir paslaugų pajėgumais išbandyti, pradėti jomis naudotis ir jas atkurti.
4. Komisija įsteigia Europos viešųjų subjektų, įskaitant valstybes nares, Agentūrą, įsteigtą pagal Reglamentą (ES) [XXX] [*būsimas EUSPA steigimo reglamentas*], kitų atitinkamų tarptautinių organizacijų ir viešųjų subjektų Valdančiąją tarybą, kad būtų koordinuojama Europos veikla prieigos prie kosmoso srityje.
5. Siekiant apsaugoti Sąjungos saugumo interesus, vyriausybės infrastruktūros kosminius įrenginius iš trečiosios valstybės teritorijos paleidžia paslaugų teikėjai, atitinkantys 69 straipsnyje nustatytas tinkamumo ir dalyvavimo sąlygas, ir tik pagrįstomis išimtinėmis aplinkybėmis arba pagal tarptautinį susitarimą, kuriame numatyta tokia veikla.

66 straipsnis

Kosmoso komercializacija ir kosmoso ekonomika

1. Programa CASSINI – Sąjungos kosmoso verslumo iniciatyva. Pagal programą CASSINI imamasi veiksmų, kuriais remiamas Sąjungos kosmoso pramonės ir paslaugų komercializavimas, visų pirma daugiausia dėmesio skiriant verslumui, ir pritraukiamos privačiosios investicijos, remiant verslo įmonių augimą ir mastą bendrojoje rinkoje.
2. Šis komponentas apima tinkamą finansuoti veiklą, kuria siekiama:
 - a) sukurti Sąjungos investicines priemones, skirtas parengiamosioms, ankstyvojo augimo ir augimo etapo privačiosioms investicijoms, ir sudaryti palankesnes sąlygas steigėjams ir investuotojams pasitraukti iš rinkos;
 - b) sukurti Sąjungos pramonės plėtros priemonę, pagal kurią būtų galima investuoti į naujus gamybos įrenginius ir sustiprinti Sąjungoje veikiančias tiekimo grandines;
 - c) remti Sąjungos įgūdžių, skirtų kosmoso sektoriui, ugdymą, įskaitant su įgūdžiais susijusios informacijos rinkimą, kosmoso mokymo programų rengimą, kvalifikacijos kėlimą, perkvalifikavimą, judumą ir mainų programas;
 - d) stiprinti vietos kosmoso ekosistemas, suburiančias įvairius subjektus, kad būtų skatinamos kosmoso inovacijos, teikiama parama, infrastruktūra ir paslaugos piliečiams ir įmonėms, siekiant skatinti verslumą, visų pirma perduodant technologijas, teikiant verslo spartinimo inkubacines paslaugas, ryšių užmezgimą ir investuotojų tinklaveiką, taip pat sudarant sąlygas geresnėms galimybėms patekti į rinką ir tarptautiniams verslo tinklams;
 - e) taikyti sistemas, kuriomis siekiama paspartinti komercinę plėtrą naudojant pamatines klientų sutartis ir schemas, skirtas klientams privačiajame ir viešajame sektoriuose,

įtraukiant kosmoso komponentus ir infrastruktūrą, taip pat produktus, kuriems naudojami kosmoso duomenys ir paslaugos;

- f) vykdyti bet kokius papildomus veiksmus, būtinus Sąjungos kosmoso ekonomikai remti ir bendrajai kosmoso rinkai sukurti.

67 straipsnis

Technologinis suverenumas, moksliniai tyrimai ir inovacijos

1. Technologinio suverenumo ir inovacijų komponentas sudaro sąlygas Sąjungai kurti konkurencingą, savarankišką ir novatorišką kosmoso pramonės ekosistemą, kuria siekiama didinti Sąjungos technologinį suverenumą, nepriklausomumą ir savarankiškumą kosmoso sektoriuje. Juo skatinamas pažangiausių kosmoso sprendimų kūrimas ir diegimas. Jame pirmenybė teikiama kritinės priklausomybės nuo ne Sąjungos technologijų mažinimui ir daugiausia dėmesio skiriama dvejopo naudojimo technologijoms, kurios gali būti naudingos tiek civilinėms, tiek gynybos reikmėms.
2. Į komponentą įtraukta ši tinkama finansuoti veikla:
 - a) veikla, susijusi su Sąjungos technologiniu suverenumu, pavyzdžiui, ypatingos svarbos kosmoso technologijų moksliniai tyrimai, plėtra ir naudojimas, įskaitant veiklą, kuria tiesiogiai reaguojama į ES ypatingos svarbos technologijų stebėjimo centro (angl. OCT) veiksmus, ir susijusių OCT veiksmų gairių, kuriomis mažinama Sąjungos priklausomybė ir didinamas Sąjungos kosmoso ekosistemos konkurencingumas, įgyvendinimą;
 - b) veikla, kuria siekiama pagerinti ypatingos svarbos žaliavų ir pažangiųjų medžiagų, komponentų ir technologijų prieinamumą sektoriui laiku, be kita ko, sutrumpinant jų pristatymo laiką, rezervuojant gamybos laiko tarpsnius arba kaupiant produktų, tarpinių produktų ar žaliavų atsargas;
 - c) naujų Sąjungos kosmoso pajėgumų ir susijusių didelio poveikio technologijų, skatinančių naują kosmoso ekonomiką, visų pirma brandinant, demonstruojant ir įgyvendinant kosmose vykdomas operacijas ir paslaugas, taip pat kvantinių jutiklių technologijas, moksliniai tyrimai ir plėtra;
 - d) Sąjungos pramonės konkurencingumo pasaulinėse komercinėse rinkose didinimas, be kita ko, vykdant parodomąsias misijas, kuriomis didinamas ištininių kosmoso sistemų skaitmenizacijos lygis;
 - e) sinergijos su papildomomis sritimis, pavyzdžiui, gynybos ir kitais svarbiais sektoriais tokiose svarbiose srityse kaip dirbtinis intelektas ir kibernetinis saugumas, tyrinėjimas ir panaudojimas;
 - f) standartizacijos ir sertifikavimo veiklos, susijusios su Sąjungos kosmoso sektoriumi, rėmimas;
 - g) palankesnių sąlygų naudotis bandymų ir duomenų tvarkymo įrenginiais sudarymas ir jų prieinamumo gerinimas;
 - h) programos „Copernicus“ pagrindinių naudotojų gausinimas, plečiant rinką ir stiprinant pajėgumus, įskaitant „Copernicus“ duomenų ir paslaugų, galutinės grandies prietaikų ir jų plėtojimo visais lygmenimis skatinimą, siekiant kuo didesnės socialinės ir ekonominės naudos, taip pat programos „Copernicus“ naudotojų poreikių rinkimas ir analizė.

68 straipsnis

Galimybė naudotis paslaugomis

1. Trečiosios valstybės ir tarptautinės organizacijos gali naudotis saugaus junglumo paslaugomis ir EOGS pagal susitarimą, sudarytą remiantis SESV 218 straipsniu ir 11 straipsnio 3 dalimi, kuriuo nustatomos galimybės naudotis tomis paslaugomis sąlygos, jeigu jos laikosi 78 straipsnio.
2. Trečiosios valstybės ir tarptautinės organizacijos, kurių būstinė nėra valstybėse narėse, gali naudotis saugiomis pažeidžiamomis SST paslaugomis pagal sudarytą susitarimą, jeigu jos pagal SESV 218 straipsnį sudaro susitarimą, kuriame nustatomos galimybės naudotis tomis paslaugomis sąlygos, ir jeigu jos laikosi 77 straipsnyje nurodytų saugumo reikalavimų.
3. Trečiųjų valstybių ir tarptautinių organizacijų galimybė naudotis valstybinėms institucijoms (PRS) GALILEO teikiamomis paslaugomis reglamentuojama Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 1104/2011/ES 3 straipsnio 5 dalyje.
4. Nukrypstant nuo 2 dalies, nereikalaujama jokio pagal SESV 218 straipsnį sudaryto susitarimo, kad būtų galima naudotis SST paslaugomis, susijusiomis su susidūrimo vengimu ir sugrįžimu.

69 straipsnis

Tinkamumo ir dalyvavimo sąlygos siekiant išsaugoti Sąjungos operacinių kosmoso sistemų saugumą, vientisumą ir atsparumą

1. Komisija viešiesiems pirkimams, dotacijoms ar apdovanojimams pagal šią antraštinę dalį taiko 2 dalyje nustatytas tinkamumo ir dalyvavimo sąlygas, jeigu ji mano, kad tai yra būtina ir tikslinga siekiant apsaugoti Sąjungos operacinių sistemų saugumą, vientisumą ir atsparumą, atsižvelgiant į tikslą skatinti Sąjungos strateginį savarankiškumą, visų pirma susijusių su daugeliu pagrindinių technologijų ir vertės grandinių, kartu išsaugant atvirą ekonomiką.
2. Prieš taikydama tinkamumo ir dalyvavimo sąlygas pagal 1 dalį, Komisija informuoja 83 straipsnio 1 dalies g punkte nurodytą komitetą ir kuo labiau atsižvelgia į valstybių narių nuomones dėl tų tinkamumo ir dalyvavimo sąlygų taikymo srities ir pagrindimo.
3. 1 dalyje nurodytos tinkamumo ir dalyvavimo sąlygos yra šios:
 - a) reikalavimus atitinkantis teisės subjektas yra įsisteigęs valstybėje narėje, taip pat toje valstybėje narėje yra įsteigtos jo vykdomojo valdymo struktūros;
 - b) reikalavimus atitinkantis teisės subjektas įsipareigoja vykdyti visą susijusią veiklą vienoje ar daugiau valstybių narių, ir
 - c) reikalavimus atitinkančiam teisės subjektui nebus taikoma trečiosios valstybės arba trečiosios valstybės subjekto kontrolė.
4. Komisija įgyvendinimo aktais gali nustatyti kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kuris gebėjimas tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną ar daugiau tarpinių teisės subjektų daryti lemiamą įtaką teisės subjektui gali daryti poveikį Sąjungos operacinių sistemų saugumui, vientisumui ir atsparumui, atsižvelgiant į tikslą skatinti Sąjungos strateginį savarankiškumą, visų pirma kiek tai susiję su visomis pagrindinėmis technologijomis ir vertės grandinėmis.

5. Komisija gali netaikyti 3 dalies a ir b punktuose nustatytų sąlygų konkrečiam teisės subjektui, remdamasi vertinimu, grindžiamu šiais kartu taikomais kriterijais:
 - a) valstybėse narėse nėra konkrečių technologijų, prekių ar paslaugų, kurių reikia 1 dalyje nurodytai veiklai vykdyti, iškart prieinamų pakaitalų;
 - b) teisės subjektas yra įsisteigęs šalyje, kuri yra EEE arba ELPA narė ir kuri su Sąjunga yra sudariusi tarptautinį susitarimą, kaip nurodyta 11 straipsnyje, jo vykdomojo valdymo struktūros yra įsteigtos toje šalyje, o veikla, susijusi su viešaisiais pirkimais, dotacija ar apdovanojimu, vykdoma toje šalyje arba vienoje ar keliuose tokiose šalyse, ir
 - c) įgyvendinamos pakankamos priemonės siekiant užtikrinti ES įslaptintos informacijos (ESI) apsaugą pagal 78 straipsnį ir Programos komponentų, jų veikimo ir paslaugų vientisumą, saugumą ir atsparumą.
6. Nukrypdama nuo šios dalies pirmos pastraipos b punkto, Komisija gali netaikyti 2 dalies pirmos pastraipos a arba b punktuose nustatytų sąlygų trečiojoje šalyje, kuri nėra EEE arba ELPA narė, įsisteigusiam teisės subjektui.
7. Komisija gali netaikyti 3 dalies c punkte nustatytos sąlygos, jei valstybėje narėje įsisteigęs teisės subjektas pateikia šias garantijas:
 - a) teisės subjekto kontrolė nėra vykdoma taip, kad būtų suvaržomas ar apribojamas jo gebėjimas:
 - 1) vykdyti viešąjį pirkimą, gauti dotaciją ar apdovanojimą; ir
 - 2) pasiekti rezultatų, visų pirma vykdant ataskaitų teikimo pareigas;
 - b) kontrolę vykdanči trečioji valstybė arba trečiosios valstybės subjektas įsipareigoja teisės subjekto atžvilgiu nesinaudoti jokiais kontrolės teisėmis ir nenustatyti teisės subjektui ataskaitų teikimo pareigų, kiek tai susiję su viešaisiais pirkimais, dotacijomis ar apdovanojimais, ir
 - c) teisės subjektas laikosi 69 straipsnio.
8. Valstybės narės, kurioje įsisteigęs teisės subjektas, kompetentingos institucijos įvertina, ar teisės subjektas atitinka 5 dalies c punkte nustatytus reikalavimų netaikymo kriterijus, susijusius su 3 sąlygos b punktu ir 7 dalyje nurodytomis garantijomis. Komisija vadovaujasi šiuo vertinimu.
9. Komisija 83 straipsnio 1 dalies g punkte nurodytam Programos komitetui pateikia:
 - a) tinkamumo ir dalyvavimo sąlygų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, taikymo sritį;
 - b) išsamią informaciją apie reikalavimų netaikymo pagal šį straipsnį atvejus ir jų pagrindimą; taip pat
 - c) vertinimą, kuris buvo reikalavimų netaikymo pagrindas, atsižvelgiant į šio straipsnio 3 ir 4 dalis, neatskleidžiant neskelbtinos komercinės informacijos.
10. Sąlygos, išdėstytos 3 dalyje, kriterijai, išdėstyti 4, 5 ir 6 dalyse, ir garantijos, išdėstytos 7 dalyje, atitinkamai įtraukiami į dokumentus, susijusius su atitinkamai viešaisiais pirkimais, dotacijomis ar apdovanojimais, o vykdant viešuosius pirkimus sąlygos taikomos visu sudarytos sutarties galiojimo laikotarpiu.
11. Šiuo straipsniu nedaromas poveikis Sprendimui Nr. 1104/2011/ES ir 2015 m. rugsėjo 15 d. Komisijos deleguotajam sprendimui (43), Reglamentui (ES) 2019/452, Sprendimui 2013/488/ES ir Sprendimui (ES, Euratomas) 2015/444 ir valstybių narių

atliekamam juridinių asmenų, dalyvaujančių veikloje, kuriai reikia susipažinti su ESII laikantis taikytinų nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų, saugumo patikrinimui.

12. Jei sutartys, sudarytos taikant šį straipsnį, yra įslaptintos, tinkamumo ir dalyvavimo sąlygomis, kurias pagal 1 dalį taiko Komisija, negali būti daromas poveikis nacionalinių saugumo institucijų kompetencijai.
13. Šiuo straipsniu neturi būti paveiktas valstybėje narėje taikomas įmonės patikimumą patvirtinantis pažymėjimas ir asmens patikimumą patvirtinantis pažymėjimas, jis neturi būti iš dalies keičiamas ar jam prieštaraujama.

70 straipsnis

Sjungos kosmoso įrenginių nuosavybė ir galimybė susipažinti su rezultatais

1. Išskyrus 2 dalyje numatytus atvejus, Sąjunga yra viso materialiojo ir nematerialiojo turto, sukurto, išplėto ar įsigyto taikant tiesioginį ar netiesioginį valdymą, vykdant pagal šį skirsnį remiamą veiklą, savininkė. Tuo tikslu Komisija užtikrina, kad atitinkamose sutartyse, susitarimuose ir kituose susitarimuose, susijusiuose su veikla, dėl kurios toks turtas gali būti sukurtas ar išplėtotas, būtų nuostatų, kuriomis užtikrinama Sąjungos nuosavybė.
2. 1 dalis netaikoma materialiajam ir nematerialiajam turtui, sukurtam arba išplėtotam taikant tiesioginį ar netiesioginį valdymą įgyvendinant pagal šį skirsnį remiamą veiklą:
 - a) kai Sąjungos parama teikiama dotacijų, apdovanojimų ar ikiprekybinių viešųjų pirkimų forma, arba
 - b) Sąjunga ne visiškai finansuoja veiklą, išskyrus atvejus, kai nurodyta kitaip, išskyrus IRIS², arba
 - c) veikla yra susijusi su valstybių narių sukurtais PRS imtuvais.
3. 2 dalyje nustatytais sąlygomis Sąjungos institucijos, įstaigos, organai ar agentūros neįgyja nuosavybės teisių, bet naudojasi teise nemokamai susipažinti su rezultatais savo reikmėms ir teise trečiosioms šalims išduoti neišimtinės licencijas naudotis rezultatais sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis be teisės išduoti sublicenciją arba reikalauti, kad gavėjai išduotų tokias neišimtinės licencijas trečiosioms šalims.
4. Sąjunga turi teisę sudaryti atitinkamus susitarimus, kad įgytų trečiųjų šalių išplėto turto nuosavybę, kai toks turtas yra būtinas 3 straipsnyje nustatytiems tikslams pasiekti.
5. Komisija užtikrina, kad Sąjunga turėtų šias teises:
 - a) teisę naudoti dažnius, reikalingus IRIS² vyriausybės infrastruktūros, PNT komponentų ir Žemės stebėjimo komponentų skleidžiamiems signalams perduoti, laikantis taikomų įstatymų ir kitų teisės aktų bei atitinkamų licencinių sutarčių, kurios sudaromos remiantis valstybių narių pateiktomis atitinkamomis paraiškomis dėl dažnių, už kuriuos ir toliau atsako valstybės narės;
 - b) teisę teikti pirmenybę IRIS² vyriausybinių paslaugų teikimui, o ne komercinėms paslaugoms, laikantis 61 straipsnyje nurodytose sutartyse nustatytinų sąlygų ir atsižvelgiant į vyriausybės įgaliotų naudotojų poreikius.

71 straipsnis

Garantija ir atsakomybė

1. Jei nenurodyta kitaip, pagal šiame skirsnyje nurodytus komponentus ir veiklą teikiamos paslaugos, duomenys ir informacija neturi jokių aiškių ar numanomų garantijų dėl jų kokybės, tikslumo, prieinamumo, patikimumo, spartos ir tinkamumo bet kokiam tikslui. Sąjunga, įskaitant Komisiją ir Agentūrą (EUSPA), nėra už tai atsakinga.
2. SST atveju SST subkomponente dalyvaujančios valstybės narės nėra laikomos atsakingomis už: žalą, atsiradusią dėl to, kad SST paslaugos neteikiamos arba jų teikimas nutraukiamas, vėluojant teikti SST paslaugas; informacijos, teikiamos naudojantis SST paslaugomis arba veiksmis, kurių imtasi reaguojant į SST paslaugų teikimą, netikslumą.

72 straipsnis

Papildomos viešųjų pirkimų taisyklės

1. Saugodama Sąjungos savarankiškumą, perkančioji organizacija gali prašyti, kad konkurso dalyvis sudarytų subrangos sutartį su kitomis įmonėmis, kurios nepriklauso konkurso dalyvio grupei, vykdant konkurso procedūrą atitinkamais subrangos lygmenimis. Sutarčių, kurių vertė viršija 10 mln. EUR, atveju perkančioji organizacija siekia užtikrinti, kad ne mažiau kaip 30 proc. sutarties vertės įvairiais lygmenimis subrangos būdu būtų perduota įmonėms, nepriklausančioms pagrindinio konkurso dalyvio grupei, visų pirma tam, kad MVĮ galėtų tarpvalstybiniu mastu dalyvauti kosmoso ekosistemoje. Konkurso dalyvis nurodo priežastis, dėl kurių netenkinamas prašymas sudaryti subrangos sutartį arba nukrypstama nuo 30 proc. tikslo. Perkančioji organizacija į sutarties sudarymo procedūros dokumentus gali įtraukti konkrečius reikalavimus, siekdama užtikrinti, kad pagrindiniai rangovai sutarties vykdymo metu laikytųsi šiame reglamente nustatytų viešojo pirkimo principų, visų pirma susijusių su MVĮ ir naujų rinkos dalyvių dalyvavimu, konkurencija, nuolatine lyginamąja analize pagal geriausias rinkos sąlygas.
2. Viešieji pirkimai, susiję su vyriausybinėmis paslaugomis, paslaugų tęstinumu arba 3 straipsnio 2 dalies d punkto 3 papunktyje nurodytų tikslų, visų pirma susijusių su saugumu, įgyvendinimu, laikomi atitinkančiais skubos sąlygą, nustatytą Finansinio reglamento I priedo 11.1 punkto c papunktyje.

73 straipsnis

Papildomos dotacijų taisyklės

1. Sąjunga gali padengti iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų nedarydama poveikio bendro finansavimo principui.
2. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 184 straipsnio 6 dalies, taikydamas fiksuotąsias normas, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gali leisti arba nurodyti padengti gavėjo netiesiogines išlaidas, sudarančias iki 25 proc. visų tinkamų finansuoti tiesioginių veiksmo išlaidų.
3. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 207 straipsnio, didžiausia finansinės paramos suma, kuri gali būti išmokėta trečiajai šaliai, neviršija 200 000 EUR.
4. SST partnerystė laikoma iš anksto nustatytu SST dotacijos gavėju.

Papildomos netiesioginio valdymo taisyklės

1. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 131 straipsnį sudaromas trišalis susitarimas su Agentūra, įsteigta pagal Reglamentą (ES) [XXX] [būsimas EUSPA steigimo reglamentas], ir su Europos kosmoso agentūra, pagal kurią [EUSPA] ir Europos kosmoso agentūrai gali būti pavestos biudžeto vykdymo užduotys.
2. Kai pagal trišalį susitarimą vykdomam viešajam pirkimui Agentūra arba Europos kosmoso agentūra (EKA) įsteigia Viešųjų pirkimų pasiūlymų vertinimo valdybą, Komisijos ir, kai aktualu, kito įgaliotojo subjekto ekspertai gali pasilikti teisę kaip nariai dalyvauti Viešųjų pirkimų pasiūlymų vertinimo valdybos posėdžiuose, susipažinti su visais rezultatais ir dalyvauti peržiūros posėdžiuose. Toks dalyvavimas nedaro poveikio Viešųjų pirkimų pasiūlymų vertinimo valdybos techniam nepriklausomumui.
3. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies ir Komisijai atlikus Sąjungos interesų apsaugos vertinimą, Agentūra gali toliau pavesti Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 62 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytoms įstaigoms pagal netiesioginį valdymą Agentūrai arba jos teisių perėmėjams pavestas užduotis pagal Komisijai taikomas netiesioginio valdymo sąlygas.
4. Kai viešųjų pirkimų ar su dotacijomis susijusių veiklą netiesiogiai įgyvendina įgaliotieji subjektai, vykdant komunikacijos, sklaidos veiklą ir naudojant bet kokią viešųjų pirkimų ar dotacijų lėšomis finansuojamą infrastruktūrą, įrangą, transporto priemones, atsargas ar pagrindinį rezultatą, turi būti nurodoma Sąjungos parama ir Europos vėliava (emblema) bei finansavimo pareiškimas (atitinkamais atvejais išverstas į vietos kalbas) pagal Komisijos standartines komunikacijos taisykles.

Funkcijos

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų sklandų pagal šį skirsnį remiamų veiksmų vykdymą, ir gali prisidėti savo technine kompetencija, praktine patirtimi ir pagalba, visų pirma saugos, saugumo ir dažnių paskirstymo srityse. Šis įnašas apima, be kita ko, jų turimų arba jų teritorijoje esančių duomenų, informacijos, paslaugų ir infrastruktūros, kurie yra būtini geram veiksmų veikimui, teikimą Sąjungai. Valstybės narės yra atsakingos vietos lygmeniu už jų teritorijoje esančių stočių, kurios yra komponentų saugumo akreditavimo erdvės dalis, saugumo akreditavimą, ir visų pirma SST partnerystėje dalyvaujančios valstybės narės atlieka saugumo akreditavimą remdamosi 77 straipsnyje nurodytais bendraisiais saugumo reikalavimais.
2. Komisija, nepažeisdama valstybių narių prerogatyvų nacionalinio saugumo srityje, prisiima bendrą atsakomybę už šiame skirsnyje nurodytų komponentų, įskaitant saugumo sritį, įgyvendinimą, ir prižiūri, kaip jie įgyvendinami.
3. Komisija:
 - a) valdo visus komponentus ar subkomponentus, kurie nėra patikėti kitam subjektui;
 - b) nustato tų komponentų prioritetus ir ilgalaikę raidą pagal naudotojų reikalavimus ir prižiūri jų įgyvendinimą;

- c) nustato ir koordinuoja komponentų tarptautinį aspektą, kad būtų užtikrintas suderinamumas su Sąjungos išorės veiksmų politika ir nuoseklus požiūris į ją.
4. Kai būtina išsamiau apibrėžti ir patikslinti valdymą, saugumą ir paslaugų teikimą pagal šį skyrių, Komisija, pasikonsultavusi su naudotojais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, įgyvendinimo aktais gali papildyti teikiamų paslaugų katalogą ir, pasikonsultavusi su naudotojais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, nustato techninius ir eksploatacinius reikalavimus, reikalingus šio skyriaus komponentams ir jų teikiamoms paslaugoms įgyvendinti ir plėtoti. Nustatydamą tuos techninius ir eksploatacinius reikalavimus, Komisija vengia mažinti bendrąjį saugumo lygį ir laikosi atgalinio suderinamumo reikalavimų. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 83 straipsnio 2 dalį.
5. Prireikus Komisija įgyvendinimo aktais patvirtina priemones, reikalingas antžeminės infrastruktūros vietai nustatyti, taikydama atvirą ir skaidrų procesą, užtikrindama patikimą finansų valdymą ir Sąjungos bei jos valstybių narių saugumo ir viešosios tvarkos apsaugą. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 83 straipsnio 2 dalį.
6. Agentūra vykdo savo užduotis, o Komisija jai gali pavesti kitas užduotis pagal Reglamentą (ES) [XXX] [*EUSPA steigimo reglamentas*].
7. Su sąlyga, kad bus apsaugoti Sąjungos interesai, EKA gali būti pavestos šios užduotys:
- a) PNT atžvilgiu: pagrindinė sistemų raida, antžeminio segmento dalių ir palydovų projektavimas ir plėtojimas, įskaitant bandymus ir patvirtinimą;
- b) programos „Copernicus“ atžvilgiu: i) kosmoso komponento koordinavimas ir įgyvendinimas bei jo raida; ii) „Copernicus“ kosmoso infrastruktūros projektavimas, plėtojimas ir statyba, įskaitant tos infrastruktūros operacijas ir susijusius viešuosius pirkimus, išskyrus atvejus, kai tas operacijas vykdo kiti subjektai; iii) kai tinkama, galimybės susipažinti su trečiųjų šalių duomenimis suteikimas;
- c) EOGS atžvilgiu: naujų Žemės stebėjimo kosmoso misijų ir susijusių antžeminių segmentų dalių projektavimas ir plėtojimas;
- d) IRIS² atžvilgiu: i) plėtojimo, patvirtinimo ir susijusios diegimo veiklos, susijusios su vyriausybinių paslaugų apibrėžties, projektavimo, kūrimo, patvirtinimo ir diegimo etapais, bei vyriausybiniams paslaugoms teikti būtinos plėtos ir raidos priežiūra, užtikrinant EKA pavestų užduočių ir biudžeto bei galimo EKA įnašo koordinavimą, išskyrus 47 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytus sutelkimo ir dalijimosi veiksmus; ii) techninių ekspertinių žinių teikimas, be kita ko, komponentų įgyvendinimo metu.
4. Remiantis Komisijos atliktu vertinimu, EKA gali būti pavedamos kitos užduotys, grindžiamos šiame skirsnyje nurodytos veiklos poreikiais, jei tos užduotys nesidubliuoja su kito įgaliotojo subjekto vykdoma veikla ir jei jomis siekiama padidinti kosmoso linijos veiklos įgyvendinimo veiksmingumą.
5. Jei apsaugomi Sąjungos interesai, Komisija taip pat gali visa apimtimi arba iš dalies pavesti užduotis įgyvendinti pagal šį skirsnį remiamus komponentus atitinkamiems subjektams, pavyzdžiui, Europos meteorologinių palydovų eksploatacijos organizacijai, Europos aplinkos agentūrai, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai, Europos jūrų saugumo agentūrai, Europos Sąjungos palydovų centrui, Europos vidutinės trukmės orų prognozių centrui ir [*Tarptautiniam vandenynų stebėsenos centrui*].

76 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Jei būtina saugumo požiūriu pažeidžiamiems komponentams, pvz., padėties nustatymo, navigacijos ir laiko nustatymo, Žemės stebėjimui ir saugiam junglumui, kiekvienas to komponento dalyvis, kuriam pavesta prižiūrėti galimybę naudotis paslaugomis, dėl kiekvieno komponento paskiria kompetentingą instituciją. Kompetentinga institucija užtikrina, kad:
 - a) naudojimasis atitinkamomis paslaugomis atitiktų 77 straipsnyje nurodytus bendruosius saugumo reikalavimus;
 - b) būtų nustatytos ir valdomos priegios prie atitinkamų paslaugų teisės;
 - c) naudotojų įranga, būtina atitinkamoms paslaugoms naudoti, ir susijusios elektroninių ryšių jungtys ir informacija būtų naudojama ir tvarkoma laikantis 77 straipsnyje nurodytų bendrųjų saugumo reikalavimų;
 - d) būtų paskirtas pagrindinis kontaktinis punktas, kuris reikiamu mastu padėtų teikti pranešimus apie saugumo riziką ir grėsmes, ypač apie nustatytus elektromagnetinius trukdžius, kurie gali pakenkti pagal kosmoso politikos liniją teikiamoms paslaugoms.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies, PRS kompetentingų institucijų veiksmai, užduotys ir funkcijos nurodyti Sprendimo Nr. 1104/2011/ES 5 straipsnyje.

77 straipsnis

Valdymo ir saugumo principai

1. Šiame skirsnyje konkrečios veiklos ir komponentų valdymo principai grindžiami:
 - a) aiškų užduočių ir atsakomybės paskirstymu tarp įgyvendinime dalyvaujančių subjektų, remiantis atitinkama jų kompetencija ir vengiant užduočių ir atsakomybės sutapimo ar dubliavimosi, taip užtikrinant aiškią atskaitomybę;
 - b) valdymo struktūros aktualumu konkrečioms kiekvieno komponento ir priemonės poreikiams;
 - c) griežta veiklos ir komponentų kontrole, įskaitant griežtą visų subjektų išlaidų, tvarkaraščio ir veiklos laikymąsi, atsižvelgiant į jų atitinkamas funkcijas ir užduotis;
 - d) skaidriu ir ekonomiškai efektyviu valdymu;
 - e) paslaugų tęstinumu ir būtinos infrastruktūros tęstinumu, įskaitant apsaugą nuo atitinkamų grėsmių;
 - f) sistemingu ir struktūrizuotu [komponentų] teikiamų duomenų, informacijos ir paslaugų naudotojų poreikių, taip pat susijusių mokslinių ir technologinių pokyčių nagrinėjimu;
 - g) nuolatinėmis pastangomis kontroliuoti ir mažinti grėsmes.
2. Šiame skirsnyje konkrečios veiklos ir komponentų valdymo saugumo principai grindžiami:
 - a) valstybių narių patirtimi saugumo srityje, remiantis jų geriausios patirties pavyzdžiais;
 - b) valstybių narių veiksmais, kai jos, siekdamos užtikrinti antžeminės infrastruktūros, kuri yra neatskiriama kosmoso politikos linijos dalis ir kuri yra jų teritorijoje,

apsaugą, imasi priemonių, kurios yra bent lygiavertės priemonėms, būtinoms Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektams apsaugoti, kaip apibrėžta Tarybos direktyvoje 2008/114/EB;

- c) Tarybos ir Komisijos saugumo taisyklių, kuriose, *inter alia*, numatytas veiklos funkcijų ir su akreditavimu susijusių funkcijų atskyrimas, taikymu;
 - d) Komisijos, kuri laikoma visos įslaptintos informacijos, kurią sukūrė įgaliotieji subjektai, kaip nurodyta 68 straipsnio 1 dalyje, rengėja, vaidmeniu;
 - e) užtikrinimu, kad Reglamentu (ES) [XXX] [*EUSPA steigimo reglamentas*] įsteigta Saugumo akreditavimo valdyba vykdytų savo užduotis nedarant poveikio Komisijos ar tų įgaliotųjų subjektų pareigoms ir nepažeidžiant valstybių narių kompetencijos saugumo akreditavimo srityje;
 - f) Komisijos pranešimu apie saugumo akreditavimo sprendimus ir nustatytą liekamąją riziką Tarybai susipažinti. Komisija gali priimti bet kokias tinkamas priemones pagal šį reglamentą;
 - g) struktūros, pagal kurią koordinuojama įvairių komponentų vyriausybinių paslaugų veikla su paskirtomis nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis arba nacionaliniais subjektais, susijusiais su atitinkamu komponentu, sukūrimu.
3. Komisija užtikrina, kad būtų atliekama kiekvieno naujo komponento ir esamų komponentų rizikos ir grėsmių analizė. Remdamasi ta analize, ji įgyvendinimo aktais nustato kiekvieno komponento bendruosius saugumo reikalavimus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 83 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
4. Kai sistemų veikimas gali paveikti Sąjungos ar jos valstybių narių saugumą, atitinkamais atvejais taikomos Sprendime (BUSP) 2021/698 nustatytos procedūros.

78 straipsnis

Papildomos taisyklės, susijusios su įslaptintos informacijos apsauga

1. Keitimuisi įslaptinta informacija, susijusia su komponentais, remiamais pagal šį skirsnį, taikomas Sąjungos ir trečiosios valstybės arba tarptautinės organizacijos tarptautinis susitarimas dėl keitimosi įslaptinta informacija arba, kai taikytina, kompetentingos Sąjungos institucijos ar įstaigos ir atitinkamų trečiosios valstybės ar tarptautinės organizacijos institucijų sudarytas susitarimas dėl keitimosi įslaptinta informacija ir jame nustatytos sąlygos.
2. Trečiojoje valstybėje gyvenantys fiziniai asmenys ir jose įsisteigę juridiniai asmenys gali tvarkyti su kosmoso politikos linija susijusią ESII tik tuo atveju, jei jiems tose trečiojoje valstybėje taikomi saugumo nuostatai, kuriais užtikrinamas apsaugos lygis, bent lygiavertis apsaugos lygiui, numatytam Komisijos saugumo taisyklėse, išdėstytose Sprendime (ES, Euratomas) 2015/444, ir Tarybos saugumo taisyklėse, išdėstytose Sprendimo 2013/488/ES prieduose. Trečiojoje valstybėje arba tarptautinėje organizacijoje taikomų saugumo nuostatų lygiavertiškumas nustatomas susitarime dėl informacijos saugumo, įskaitant, jei reikia, pramoninio saugumo klausimus, kurį Sąjunga ir ta trečioji valstybė arba tarptautinė organizacija sudaro SESV 218 straipsnyje numatyta tvarka ir atsižvelgiant į Sprendimo 2013/488/ES 13 straipsnį.

3. Nedarant poveikio Sprendimo 2013/488/ES 13 straipsniui ir taisyklėms, kuriomis reglamentuojama pramoninio saugumo sritis, nustatytoms Sprendime (ES, Euratomas) 2015/444, fiziniam asmeniui ar juridiniam asmeniui, trečiajai valstybei ar tarptautinei organizacijai gali būti suteikta galimybė susipažinti su ESII, kai tai laikoma būtina kiekvienu konkrečiu atveju, atsižvelgiant į tokios informacijos pobūdį ir turinį, gavėjo poreikį žinoti ir pranašumo Sąjungai laipsnį.

4 SKIRSNIS

PARAMA SAUGUMO PRAMONĖS POLITIKAI

79 straipsnis

Konkrečios nuostatos dėl paramos civilinės saugos pramonės politikai

1. Pagal šį skirsnį remiamais veiksmais padedama siekti 3 straipsnio 1 dalyje nustatytų bendrųjų tikslų ir 3 straipsnio 2 dalies f punkte nustatytų konkrečių tikslų.
2. Parama veiksams pagal šį skyrių finansuojama iš 4 straipsnio 2 dalies e punkte nustatyto biudžeto ir visų papildomų įnašų, skirtų pagal 6 straipsnį.
3. Veiksmai įgyvendinami laikantis I skyriuje išdėstytų bendrųjų nuostatų ir šiame skirsnyje nustatytų papildomų taisyklių.

80 straipsnis

Konkreči veikla, kuria remiama civilinės saugos pramonės politika

1. Parama civilinės saugos pramonės politikai visų pirma skiriama šioms taikymo sritims:
 - a) ypatingos svarbos civilinės infrastruktūros objektų saugumo ir atsparumo, visų pirma kilus hibridinėms grėsmėms;
 - b) technologijų, pajėgumų ir sprendimų, kurie svarbūs nusikalstamumo, visų pirma terorizmo ir smurtinio ekstremizmo, organizuoto nusikalstamumo ir nusikalstamumo kibernetinėje erdvėje prevencijai ir reagavimui į juos;
 - c) prekių ir asmenų kontrolės pasienyje technologijų, pajėgumų ir sprendimų, sienų ir logistikos centrų apsaugos, jūrų saugumo ir stebėjimo bei muitinės saugumo;
 - d) civilinės parengties siekiant apsaugoti nuo gamtinių ar žmogaus sukeltų, atsitiktinių ar tyčinių grėsmių saugumui.
2. Parama civilinės saugos pramonės politikai įgyvendinama visų pirma vykdant šią veiklą:
 - a) mokslinių tyrimų ir inovacijų, veiklos plėtros, paramos MVI, įgūdžių ugdymo ir gamybos veiksmus;
 - b) technologijų ir sprendimų bandymus ir patvirtinimą;
 - c) technologijų ir sprendimų diegimą ir panaudojimą rinkoje, visų pirma tuo atveju, kai tai daro saugumo specialistai;
 - d) atitinkamų Sąjungos teisės aktų ir politikos rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vykdymo užtikrinimo veiksmų rėmimą.

3. Parama, teikiama vykdant 1 ir 2 dalyse nurodytą veiklą, gali būti teikiama bet kokia forma, įskaitant bendradarbiavimu grindžiamą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, nustatytą Reglamente (ES) [XXX] [bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa] ir nurodytą konkrečioje specialioje darbo programos dalyje.
4. Į darbo programas, priimtas remiantis šio reglamento taisyklėmis pagal šį skirsnį, įtraukiama konkreti specialioji dalis ir užtikrinamas suderinamumas su konkurencingumo ir visuomenės veikla, remiama pagal Reglamentą (ES) [XXX] [bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“].

81 straipsnis

Rezultatų nuosavybė

1. Jei Sąjungos parama teikiama viešųjų pirkimų forma, nuosavybės teisė į rezultatus priklauso Sąjungai.
2. Kai Sąjungos parama teikiama dotacijos forma, Sąjungos institucijos, įstaigos, organai ar agentūros, gavusios prašymą, naudojasi teisėmis nemokamai susipažinti su rezultatais, kad plėtotų, įgyvendintų ir stebėtų esamą Sąjungos politiką ar programas savo kompetencijos srityse, ir teise trečiosioms šalims išduoti neišimtinės licencijas naudotis rezultatais sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis be teisės išduoti sublicenciją arba reikalauti, kad gavėjai išduotų tokias neišimtinės licencijas trečiosioms šalims, nebent kitaip numatyta dotacijos sutartyje.
3. Apie bet kokį rezultatų, sukurtų padedant neasocijuotosiose trečiosiose valstybėse įsisteigusiems teisės subjektams arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektams, nuosavybės teisės perdavimą arba išimtinių licencijų gauti rezultatus suteikimą reikia iš anksto pranešti Komisijai arba atitinkamos valstybės narės ar asocijuotosios valstybės valdžios institucijoms bei gauti jų patvirtinimą, ir tai įvykdoma per trejus metus nuo galutinio veiksmo apmokėjimo, laikantis sąlygų, kuriomis užtikrinama Sąjungos saugumo interesų apsauga.

82 straipsnis

Papildomos dotacijų taisyklės

1. Veiklos, kuria remiami koordinavimo ir paramos veiksmai civilinės saugos pramonės srityje, atveju Sąjungos parama gali padengti iki 100 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, nedarant poveikio bendro finansavimo principui.
2. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 184 straipsnio 6 dalies, taikydamas fiksuotąsias normas, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas gali leisti arba nurodyti padengti gavėjo netiesiogines išlaidas, sudarančias iki 25 proc. visų tinkamų finansuoti tiesioginių veiksmo išlaidų.

VIII skyrius

Baigiamosios nuostatos

83 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas, kuris yra komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011, ir jis gali sušaukti šių sudėčių posėdžius:
 - a) ECF generalinio komiteto – klausimais, susijusiais su bendraisiais tikslais arba klausimais, susijusiais su daugiau nei vienu iš 3 straipsnio 2 dalyje nurodytų konkrečių tikslų;
 - b) Perėjimo prie švarios energijos komiteto – klausimais, susijusiais su 3 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytais konkrečiais tikslais;
 - c) Sveikatos, biotechnologijų, žemės ūkio ir bioekonomikos komiteto – klausimais, susijusiais su 3 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytais konkrečiais tikslais;
 - d) Skaitmeninio komiteto – klausimais, susijusiais su 3 straipsnio 2 dalies c punkte nustatytais konkrečiais tikslais;
 - e) Gynybos pramonės komiteto – klausimais, susijusiais su 3 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytais konkrečiais tikslais;
 - f) Atsparumo komiteto – klausimais, susijusiais su 3 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytais konkrečiais tikslais;
 - g) Kosmoso komiteto – klausimais, susijusiais su 3 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytais konkrečiais tikslais. Pagal savo darbo tvarkos taisykles Kosmoso komitetas gali įsteigti pakomitečius ir darbo grupes, pavyzdžiui, vadinamąjį „Naudotojų forumą“, kurie konsultuotų naudotojų reikalavimų aspektų, paslaugų raidos ir naudotojų įsisavinimo klausimais;
 - h) Saugumo pramonės komiteto – klausimais, susijusiais su 3 straipsnio 2 dalies d punkte nustatytais konkrečiais tikslais.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis, o nuomonės prašoma iš labiausiai susijusio komiteto sudėties.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis, o nuomonės prašoma iš labiausiai susijusio komiteto sudėties.
4. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 5 straipsniu.
5. Kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra, ta procedūra laikoma baigta be rezultato, jei per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas arba to prašo paprastoji komiteto narių dauguma.
6. 1 dalies b–h punktuose nurodyti komitetai gali sušaukti įvairių sudėčių arba pakomitečių posėdžius, suderintus su konkrečiais politikos linijų komponentais.
7. Pagal Sąjungos sudarytus tarptautinius susitarimus trečiųjų valstybių, tarptautinių organizacijų arba kitų Europos Sąjungos institucijų, įstaigų ir agentūrų atstovai gali būti kviečiami dalyvauti komitetų sudėčių posėdžiuose stebėtojų teisėmis jų darbo

tvarkos taisyklėse nustatytomis sąlygomis, atsižvelgiant į Sąjungos saugumo ir viešosios tvarkos interesus. Trečiųjų valstybių arba tarptautinių organizacijų atstovai nedalyvauja svarstymuose dėl klausimų, susijusių su atitiktimi reikalavimams, įskaitant svarstymus, susijusius su šio reglamento 9 ir 10 straipsniais.

8. EGA kviečiama pateikti savo nuomonę ir ekspertines žinias Gynybos pramonės komitetui stebėtojos teisėmis. EIVT taip pat kviečiama padėti Gynybos pramonės komitetui.

84 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
2. Įgaliojimai priimti šiame reglamente nurodytus deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos iki 2035 m. gruodžio 31 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti šiame reglamente nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal šį reglamentą priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

85 straipsnis

Reglamento (ES) 2021/696 daliniai pakeitimai

1. Reglamento (ES) 2021/696 I, II ir III antraštinės dalys, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 43 straipsniai, VI, VII, VIII ir X antraštinės dalys panaikinami nuo 2028 m. sausio 1 d.

86 straipsnis

Reglamento (ES) 2023/588 daliniai pakeitimai

2. Reglamento (ES) 2023/588 I, II, III, IV skyriai, 24, 25, 26, 28 ir 29 straipsniai, VII, VIII, IX ir X antraštinės dalys panaikinami nuo 2028 m. sausio 1 d.

87 straipsnis

Reglamento [EGPP] pakeitimai

3. Reglamento (ES) [EDIP] I ir II skyriai, išskyrus nuostatas, susijusias su Ukrainos paramos priemone [bus patvirtinta priėmus EGPP], taip pat V skyrius panaikinami [nuo 2028 m. sausio 1 d.].

88 straipsnis

Panaikinimas

4. Nuo 2028 m. sausio 1 d. panaikinami šie reglamentai:
 - (a) 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/522, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. laikotarpio Sąjungos veiksmų sveikatos srityje programa (programa „ES – sveikatos labui“) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 282/2014;
 - (b) 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/694, kuriuo nustatoma Skaitmeninės Europos programa ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2015/2240;
 - (c) 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/1092;
 - (d) 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/783, kuriuo nustatoma Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1293/2013.

89 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas neturi poveikio veiksmų tęsimui ar keitimui, jeigu jie pradėti pagal 85 straipsnyje nurodytus pagrindinius aktus, kurie toliau taikomi tiems veiksmams tol, kol šie užbaigiami.
2. Šis reglamentas nedaro poveikio įgyvendinimo aktams, priimtiems pagal Kosmoso programos reglamentą (ES) 2021/696 ir IRIS² reglamentą (ES) 2023/588. Šie aktai, jei aktualu, galioja tol, kol bus pakeisti remiantis šiuo reglamentu, išskyrus sprendimus, priimtus pagal Reglamento (ES) 2023/588 36 straipsnio 4 dalį.
3. Iš 4 straipsnio 1 dalyje nurodyto finansinio paketo taip pat gali būti dengiamos techninės ir administracinės pagalbos išlaidos, reikalingos siekiant užtikrinti perėjimą tarp ECF ir priemonių, priimtų pagal pirmoje pastraipoje nurodytus pagrindinius teisės aktus.

90 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.
2. Jis taikomas nuo 2028 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

**TEISĖS AKTO PASIŪLYMO FINANSINIO POVEIKIO IR SKAITMENINIŲ
ASPEKTŲ PAŽYMA**

1.	PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA	3
1.1.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas	3
1.2.	Atitinkama politikos sritis (-ys)	3
1.3.	Tikslas (-ai)	3
1.3.1.	Bendrasis tikslas (-ai)	3
1.3.2.	Konkretus tikslas (-ai)	3
1.3.3.	Numatomas rezultatas (-ai) ir poveikis	3
1.3.4.	Veiklos rezultatų rodikliai	3
1.4.	Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:	4
1.5.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas	4
1.5.1.	Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį	4
1.5.2.	ES dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame skirsnyje „ES dalyvavimo pridėtinė vertė“ – ES veiksmis užtikrinama vertė, papildanti vertė, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmis.	4
1.5.3.	Panašios patirties išvados	4
1.5.4.	Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis	5
1.5.5.	Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą	5
1.6.	Pasiūlymo (iniciatyvos) ir jo (jos) finansinio poveikio trukmė	6
1.7.	Planuojamas biudžeto vykdymo metodas (-ai)	6
2.	VALDYMO PRIEMONĖS	8
2.1.	Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės	8
2.2.	Valdymo ir kontrolės sistema (-os)	8
2.2.1.	Biudžeto vykdymo metodo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas	8
2.2.2.	Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą vidaus kontrolės sistemą (-as)	8
2.2.3.	Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės išlaidų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)	8
2.3.	Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės	9
3.	NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS	10
3.1.	Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)	10
3.2.	Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams	12

3.2.1.	Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka	12
3.2.1.1.	Patvirtinto biudžeto asignavimai	12
3.2.1.2.	Išorės asignuotųjų pajamų asignavimai	17
3.2.2.	Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas	22
3.2.3.	Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka	24
3.2.3.1.	Patvirtinto biudžeto asignavimai	24
3.2.3.2.	Išorės asignuotųjų pajamų asignavimai	24
3.2.3.3.	Iš viso asignavimų	24
3.2.4.	Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai	25
3.2.4.1.	Finansuojami iš patvirtinto biudžeto	25
3.2.4.2.	Finansuojami išorės asignuotosiomis pajamomis	26
3.2.4.3.	Visi žmogiškųjų išteklių poreikiai	26
3.2.5.	Numatomo poveikio su skaitmeninėmis technologijomis susijusioms investicijoms apžvalga	28
3.2.6.	Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa	28
3.2.7.	Trečiųjų šalių įnašai	28
3.3.	Numatomas poveikis pajamoms	29
4.	SKAITMENINIAI ASPEKTAI	29
4.1.	Skaitmeninės svarbos reikalavimai	30
4.2.	Duomenys	30
4.3.	Skaitmeniniai sprendimai	31
4.4.	Sąveikumo vertinimas	31
4.5.	Skaitmeninio įgyvendinimo rėmimo priemonės	32

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo įsteigiamas Europos konkurencingumo fondas (ECF), įskaitant specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, nurodytą SESV 182 straipsnio 3 dalyje

1.2. Atitinkama politikos sritis (-ys)

Europos konkurencingumas

Perėjimas prie švarios energijos ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas

Sveikata, biotechnologijos ir bioekonomika

Skaitmeninė lyderystė

Atsparumas ir saugumas, gynybos pramonė ir kosmosas

1.3. Tikslas (-ai)

1.3.1. Bendrasis tikslas (-ai)

1-asis bendrasis tikslas – sukurti investavimo pajėgumus siekiant remti Europos konkurencingumą strateginių technologijų ir sektorių, įskaitant inovacijas, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą ir atsparumą, srityje, užtikrinant sklandesnį investavimo ciklą nuo fundamentinių mokslinių tyrimų, taikomųjų mokslinių tyrimų iki diegimo ir gamybos.

2-asis bendrasis tikslas – ES biudžeto finansavimo priemonių sutelkimas siekiant pritraukti privačias, institucines ir nacionalines investicijas strateginėms technologijoms ir sektoriams, įskaitant mokslinius tyrimus ir inovacijas, ES remti.

1.3.2. Konkretus tikslas (-ai)

1-asis konkretus tikslas – skatinti viešąsias ir privačiąsias investicijas per visą investavimo ciklą, visų pirma mokslinius tyrimus ir inovacijas, ir geriau išnaudoti ES biudžeto rizikos mažinimo potencialą, kad būtų kuo labiau padidinta jo ES pridėtinė vertė

2-asis konkretus tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas gauti finansavimą pagal ES programas taikant į naudotoją orientuotas, spartesnes, paprastesnes ir suderintas procedūras ir pagerinti ES priemonių ir valstybių narių investicijų suderinamumą

3-iasis konkretus tikslas – skatinti ir sutelkti investicijas į ES strateginius sektorius ir technologijas, įskaitant pagrindines vertės grandines, ypatingos svarbos infrastruktūros objektus, pajėgumus ir įgūdžius, taip pat remiant priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, sveikatą, biotechnologijas, žemės ūkį ir bioekonomiką, skaitmenizaciją, saugumą ir atsparumą, gynybos pramonę ir kosmosą.

1.3.3. Numatomas rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Ekonominis poveikis

- **Makroekonominė grąža:** tikimasi, kad bus prisidėta prie BVP augimo paspartinant išlaidas investicijoms ir supaprastinant procesus.
- **Efektyvumas ir našumas:** tikimasi sumažinti administracines išlaidas ir integruoti prieigos taškus, racionalizuojant sparčiai augančių pramonės šakų ir startuolių procesus.
- **Supaprastinta finansavimo aplinka:** mažesnės išlaidos, trumpesnis paieškos, pasiūlymų rengimo, informavimo ir dotacijų skyrimo laikas sudaro palankesnes sąlygas gauti lėšų, o tai gali pagerinti sėkmės rodiklius.
- **Parama MVĮ:** konsolidavimas į vieną fondą greičiausiai būtų naudingas MVĮ, nes joms paprastai trūksta išteklių, kad galėtų naudotis sudėtingomis ir fragmentiškomis sistemomis. Be to, strateginis dėmesys perversminėms inovacijoms galėtų suteikti MVĮ naujų galimybių sparčiai plėtojamos srityse.
- **Rinkos konkurencingumas:** Fondo tikslas – didinti Europos įmonių, įskaitant MVĮ ir startuolius, konkurencingumą, užtikrinant, kad finansavimas būtų prieinamesnis ir suderintas strateginiu požiūriu. Šia iniciatyva remiamas Europos strateginis savarankiškumas mažinant priklausomybę nuo užsienio tiekimo grandinių ir priklausomybę nuo išorės subjektų, taip stiprinant ES įmonių padėtį rinkoje tiek šalies viduje, tiek visame pasaulyje. Be to, ja siekiama geriau susieti mokslinius tyrimus su rinkos plėtra ir suderinti mokslinių tyrimų prioritetus su pramonės poreikiais, kartu išlaikant fundamentiniams moksliniams tyrimams taikomą principą „iš apačios į viršų“.
- **Moksliniai tyrimai ir inovacijos:** MTP finansavimas ir toliau išliktų nuspėjamas, kaip ir šiuo metu, laikantis Sutartyje nustatytų įsipareigojimų. Be to, konsolidavimas į vieną Fondą, apimančią visą investicijų ciklą, gali palengvinti mokslinių tyrimų rezultatų panaudojimą rinkoje ir geriau susieti taikomuosius mokslinius tyrimus su pramonės prioritetais.

Socialinis poveikis

- **Užimtumas ir įgūdžiai:** tikimasi, kad didesnės investicijos paskatins užimtumą. Fondas į vieningą sistemą integruos įgūdžių, švietimo ir mokymo iniciatyvas, derindamas jas su pramonės poreikiais strateginiuose sektoriuose, pavyzdžiui, švarių technologijų ir dirbtinio intelekto. Taikant šį požiūrį bus skatinamos tikslinės investicijos į perkvalifikavimą ir kvalifikacijos kėlimą, didinama švietimo, mokslinių tyrimų ir verslo sinergija ir sudaromos sąlygos sparčiai prisitaikyti prie naujų tendencijų.
- **Regionų vystymasis:** strateginiuose regionuose gali būti pastebėtas didelis augimas, pritraukiant investicijas ir didinant verslumą.
- **Pokyčiai sveikatos sektoriuje:** supaprastintais mechanizmais būtų siekiama sumažinti administracinę naštą ir paspartinti reagavimą į krizes.

Poveikis aplinkai

- **Priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo prioritetasis:** dėmesys priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui ir švarioms technologijoms atitinka ES 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslą, o tai gali padidinti teigiamą poveikį klimatui.

- **Netikrumas dėl investicijų:** dėl didelio netikrumo investuojant į švarias technologijas reikia užtikrinti tinkamą nuspėjamumo ir lankstumo pusiausvyrą, kad būtų pasiekta teigiamų aplinkosauginių rezultatų.

1.3.4. Veiklos rezultatų rodikliai

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

Ši iniciatyva bus stebima taikant 2028–2034 m. DFP veiklos rezultatų planą, kuris aptariamas atskirame pasiūlyme. Šiuo pasiūlymu nustatomos biudžeto veiklos rezultatų plano taisyklės, įskaitant programų vertinimo taisykles.

1.4. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

- nauju veiksmu
- nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai⁴⁴
- esamo veiksmo galiojimo pratęsimu
- vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą (naują) veiksmą

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

ES susiduria su konkurencingumo atotrūkiu, palyginti su kitais pasaulinio masto veikėjais. JAV ir Kinija ne tik pirmuoja ypatingos svarbos sektoriuose ir pagrindinėse inovacijų grupėse, bet ir pritraukia gerokai didesnę finansinę paramą moksliniams tyrimams ir inovacijoms, diegimui ir plėtrai. Dėl šios priežasties atsakas į konkurencingumo atkūrimą turi būti koordinuojamas ES lygmeniu, kad jis būtų tikrai veiksmingas, pabrėžiant, kad būtina skubiai sukurti specialų fondą šiam disbalansui šalinti ir ilgalaikiam ES ekonominiam atsparumui ir augimui užtikrinti.

1.5.2. ES dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame skirsnyje „ES dalyvavimo pridėtinė vertė“ – ES veiksmams užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.

Priežastys imtis ES lygmens veiksmų (ex ante)

Sutelkus išteklius ES lygmeniu, galima kuo labiau padidinti investicijų poveikį ir pridėtinę vertę vietoje ir sukurti masto ekonomiją įgyvendinant investicijų iniciatyvas, dėl kurių jos taptų ekonomiškai efektyvesnės, nei jei kiekviena valstybė narė veiktų nepriklausomai.

Nepakankamos privačiojo sektoriaus investicijos ES tebėra nuolatinė problema, daranti poveikį įvairioms investicijų rūšims, įskaitant infrastruktūrą, inovacijas, žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir pramonės pajėgumus. Ši nepakankamą investavimą dar labiau didina susiskaidžiusios kapitalo rinkos, kurios trukdo veiksmingai paskirstyti santaupas produktyvaus investavimo galimybės tarpvalstybiniu mastu. Finansų rinkų susiskaidymas riboja tarpvalstybinius kapitalo srautus, mažina mastą ir didina riziką investuotojams, visų pirma MVĮ ir strateginiams sektoriams.

⁴⁴

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

Kaip pabrėžiama Draghi pranešime, šiuo metu ES atsilieka įvairiose srityse, įskaitant technologinę plėtrą, mokslinių tyrimų ir inovacijų rezultatus, rinkos dinamiškumą ir pramonės pajėgumus. ES lygmens veiksmai yra būtini siekiant remti tokio pobūdžio ir masto projektus, kurie priešingu atveju nebūtų įmanomi, jei valstybės narės veiktų pavieniui.

ES parama sukuria kritinę masę dideliems projektams ir partnerystėms, kad būtų užtikrintas didesnis poveikis ir tenkinami visos Europos visuomenės poreikiai, kartu pritraukiant daugiau privačiųjų ir viešųjų investicijų. Galiausiai bendradarbiavimas – žinių sklaidos ir rizikos pasidalijimo galimybių skatinimas – yra svarbus konkurencingumo skatinimo elementas. ES masto sprendimas skatintų masto ekonomiją ir suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą, nes tai labai svarbu siekiant pagerinti žinių valorizaciją ir organizacinius bei techninius pajėgumus.

ES finansavimu skatinamas platus suinteresuotųjų subjektų ir valstybių bendradarbiavimas, mažinamas išteklių ir pastangų susiskaidymas ir sudaromos palankesnės sąlygos suinteresuotiesiems subjektams ir sektoriams, pradedant fundamentiniais moksliniais tyrimais ir baigiant įmonėmis, keistis žiniomis. ES finansavimu šalinamos nacionalinės kliūtys ir sukuriama tinklų, sukuriantys kritinę masę, kad būtų galima spręsti tokius uždavinius kaip poveikio klimatui neutralumas, biologinės įvairovės nykimas, tarša, skaitmeninė pertvarka, saugumas ar parengtis, kurių pavienės valstybės narės vienos išspręsti negali.

ES finansavimu sprendžiamos rinkos nepakankamumo ir neoptimalių investavimo sąlygų problemos, pavyzdžiui, investicijos į žaliąsias priemokas ir dideli infrastruktūros projektai, kurių socialinė grąža viršija privačiojo sektoriaus grąžą. Mažinant investavimo riziką ir skatinant suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą, ES finansavimu remiami ekonomiškai naudingi projektai, kurie kitu atveju gali būti nesėkmingi. Juo didinamas ekonominis atsparumas, pritraukiamos privačiojo sektoriaus lėšos, kapitalas ir didinamas našumas visoje ES, taip skatinant BVP augimą ir ilgalaikį stabilumą.

Suderintu finansavimu užtikrinama, kad ištekliais būtų sprendžiamos bendros problemos, ir padedama skatinti partnerystes su privačiuoju sektoriumi, suderinant politinius ir pramonės prioritetus. Šiuo kolektyviniu požiūriu remiamos proveržio inovacijos ir strateginiai tikslai, taip pašalinant valstybių narių koordinavimo apribojimus.

Numatoma sukurti ES pridėtinė vertė (*ex post*)

ECF pasiūlys išsamų politikos priemonių rinkinį, kad būtų pašalinti dabartiniai ES finansavimo sistemos trūkumai, susiję su konkurencingumu. Taip būtų sukurti vieningi investavimo pajėgumai strateginiams sektoriams ir technologijoms remti, būtų sudarytos palankesnės sąlygos sklandžiai investuoti nuo mokslinių tyrimų iki diegimo ES lygmeniu ir būtų stiprinami ES investavimo pajėgumai bei sutelkimo priemonė. ECF supaprastintų ir suderintų taikymo taisykles ir reikalavimus, nes būtų nustatytas vienodas taisyklių sąvadas pareiškėjams. Tai sumažintų sudėtingumą, panaikintų dubliavimąsi ir suteiktų galimybę ES visapusiškai išnaudoti savo potencialą sutelkti privatųjį kapitalą ir padidinti biudžeto lankstumą. Naujuoju fondu taip pat būtų stiprinami mokslinių tyrimų, inovacijų gamybos ir diegimo ryšiai, užtikrinant dinamišką ekonominę struktūrą ES, siekiant skatinti Europos atsparumą ir lyderystę pasaulinių inovacijų amžiuje.

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

2020 m. kelių finansinių priemonių konsolidavimas į bendrą programą „InvestEU“ suteikė vertingos patirties, kuri bus panaudota kuriant naują fondą. Patirtis parodė, kad taisyklių ir procedūrų susiskaidymas ir įvairovė pagal ankstesnes DFP lėmė neveiksmingumą ir dubliavimąsi tiek politikos tikslų, tiek finansinių operacijų srityse. Perėjimas prie vienos programos, turinčios tvirtą tapatybę, vieno leidimus suteikiančio pareigūno ir vienodų nuoseklių tinkamumo, stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimų padėjo supaprastinti valdymą ir įgyvendinimą. Iš šios patirties matyti, kokia naudinga suderinta ir supaprastinta sistema, kuria bus vadovaujama kuriant naują fondą, siekiant užtikrinti didesnę veiksmingumą, skaidrumą ir poveikį visoje finansavimo grandinėje.

1.5.4. *Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

ECF tikslas – supaprastinti ir pagerinti ES finansavimą sujungiant 12 esamų programų į vieną fondą, kartu užtikrinant glaudų ryšį su bendrąja mokslinių tyrimų ir inovacijų programa ir suderinamumą su Inovacijų fondu. Dėl šios konsolidacijos bus tik keletas ES programų, su kuriomis bus galima kurti sinergiją. Konkurencingumo koordinavimo priemone bus užtikrinta sinergija su nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis iš anksto paskirstytais paketais. Tikimasi sinergijos su priemonės „Globali Europa“ fondu dėl aspektų, susijusių su ES pramonės ir įmonių konkurencingumu trečiojoje valstybėse (t. y. narystės siekiančiose šalyse, besiformuojančiose rinkose ir besivystančiose šalyse).

1.5.5. *Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą*

Įgyvendindamas biudžetą, ECF turėtų pateikti visą Sąjungos finansavimo priemonių rinkinį ir užtikrinti savo remiamų politikos sričių sinergiją, visų pirma suteikiant galimybę supaprastinti bendras skyrimo procedūras, kad būtų siekiama daugiau nei vienos politikos srities tikslų. Teikiant finansavimą daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama politikos tikslams įgyvendinti. Taigi siekis panaikinti apsunkinančias finansines ataskaitas kuo plačiau naudojant su išlaidomis nesusijusį finansavimą turėtų būti pagrindinė supaprastinimo priemonė.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) ir jo (jos) finansinio poveikio trukmė

trukmė ribota

- galioja nuo 2028 01 01 iki 2034 12 31
- įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo 2028 iki 2034 m., o mokėjimų asignavimų – nuo 2028 iki 2040 m.

trukmė neribota

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Planuojamas biudžeto vykdymo metodas (-ai)

Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- vykdomųjų įstaigų.

Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis

Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- Europos investicijų bankui ir Europos investicijų fondui;
- įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- atitinkamame pagrindiniame akte nurodytoms įstaigoms ar asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus bendros užsienio ir saugumo politikos srityje pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį;
- valstybėje narėje įsteigtoms įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė arba Sąjungos teisė ir kurioms pagal konkrečių sektorių taisykles gali būti patikėtas Sąjungos lėšų arba biudžeto garantijų įgyvendinimas tiek, kiek tokias įstaigas kontroliuoja viešosios teisės reglamentuojamos įstaigos arba įstaigos, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, ir joms kontrolės įstaigos suteikia tinkamas finansines garantijas solidariosios atsakomybės forma arba lygiavertes finansines garantijas, kurios kiekvienam veiksmui gali būti apribotos iki didžiausios Sąjungos paramos sumos.

Pastabos

ECF turėtų būti įgyvendinamas taikant tiesioginį ir netiesioginį valdymą. Pasirinktas įgyvendinimo būdas turėtų atspindėti nustatytus kryptingumo, lankstumo ir veiksmingumo poreikius, kurių reikia ECF tikslams pasiekti.

Visais atvejais ECF finansavimas turėtų būti teikiamas tokia forma, kad būtų galima geriausiai pasiekti jo tikslus, kartu kuo labiau sumažinant gavėjams tenkančią administracinę naštą.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Bendras ECF poveikis bus nustatytas atliekant jo vertinimą. Ne vėliau kaip per ketverius metus nuo programos įgyvendinimo pradžios Komisija paskelbs įgyvendinimo ataskaitą, kad įvertintų pažangą, padarytą siekiant jos tikslų. Praėjus ne daugiau kaip trejiems metams nuo programos programavimo laikotarpio pabaigos Komisija atliks retrospektyvinį vertinimą, kad įvertintų programos veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą, nuoseklumą ir Sąjungos pridėtinę vertę.

ECF įgaliotieji subjektai reguliariai teikia ataskaitas Komisijai pagal šį reglamentą, veiklos rezultatų planą ir Finansinį reglamentą.

Komisija stebės ECF įgyvendinimo rezultatus tiek tiesioginio, tiek netiesioginio valdymo srityje. Tiesioginio valdymo atveju Komisija taikys Finansinio reglamento 3 skyriuje nustatytas taisykles ir procedūras. Netiesioginio valdymo atveju įgaliotieji subjektai taiko savo taisykles ir procedūras, kurios buvo įvertintos pagal Finansinio reglamento 157 straipsnį, kad atitiktų tame straipsnyje nustatytus reikalavimus.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Biudžeto vykdymo metodo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

Konkurencingumui remti būtini tiek tiesioginio, tiek netiesioginio valdymo veiksmai. Išsami fondo struktūra suteiks jam galimybę prisidėti prie Europos projektų per visą investavimo ciklą – nuo mokslinių tyrimų ir technologinės plėtos iki demonstravimo ir technologijų, paslaugų ir sprendimų įsisavinimo rinkoje. Jis galės lanksčiai sutelkti visą Finansiniame reglamente numatytą finansinį priemonių rinkinį, įskaitant dotacijas, finansines priemones ir viešuosius pirkimus.

Fondas taip pat teikia supaprastintas taisykles, kurios paspartina dotacijų skyrimo laiką ir mažina administracinę naštą.

ECF bus įgyvendinamas taikant tiesioginį valdymą teikiant dotacijas Europos projektams ir tiesiogiai arba netiesiogiai per ECF programą „InvestEU“. ECF projektų patariamoji ir kompleksinė paramos MVI veikla bus įgyvendinama taikant netiesioginį arba tiesioginį valdymą, priklausomai nuo pagalbos pobūdžio.

ECF programa „InvestEU“ daugiausia bus įgyvendinama taikant netiesioginį valdymą per įgaliotuosius subjektus, kurie paprastai taip pat prisideda prie paramos, kuri turi būti teikiama galutiniams gavėjams. Taip pat bus atsižvelgiama į tiesioginio valdymo būdus, priklausomai nuo poreikio pasiekti politikos tikslus.

Komisija sudaro susitarimus dėl garantijos ir (arba) susitarimus dėl įnašo su įgaliotaisiais subjektais. Jei susitarimas dėl garantijos jau buvo pasirašytas su įgyvendinančiuoju partneriu pagal „InvestEU“ reglamentą, Komisija gali nuspręsti iš dalies pakeisti tokį susitarimą, kad į jį būtų įtrauktas papildomas ES įnašas iš ECF.

Įgaliotaisiais subjektais gali būti EIB grupė, tarptautinės finansų įstaigos, nacionaliniai skatinamojo finansavimo bankai ir įstaigos bei kiti finansų tarpininkai, kurie yra reguliuojamos ir (arba) bankų sektoriaus prižiūrimos Sąjungos įstaigos. Sąjungos finansuojamą paramą teiks įgaliotieji subjektai, laikydamiesi savo taisyklių ir procedūrų.

Įgaliotieji subjektai teikia Komisijai metines audituotas finansines ataskaitas, valdymo deklaracijas ir auditų bei kontrolės priemonių santraukas pagal Finansinio reglamento 158 straipsnį.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Pagrindinė ECF rizika yra:

rizika Komisijos reputacijai dėl sukčiavimo, nusikalstamos ar neteisėtos veiklos;

neefektyvaus ES lėšų panaudojimo rizika dėl Europos projektų, kurie neturi ES pridėtinės vertės arba turi labai ribotą ES pridėtinę vertę;

finansinė rizika dėl Komisijos nepagrįstai išmokėtų sumų dotacijų gavėjams, įgaliotiems subjektams arba Komisijai mokėtinų sumų, kurios turi būti susigrąžintos į ES biudžetą.

Vidaus kontrolės sistema, skirta šiai rizikai mažinti, grindžiama Komisijos vidaus kontrolės principų įgyvendinimu ir visų pirma:

įgaliotųjų subjektų *ex ante* vertinimais pagal ramsčius. Be to, kadangi įgaliotieji subjektai paprastai prisiima dalį rizikos, Sąjungos ir įgaliotojo subjekto interesai yra atitinkamai suderinami, o tai sumažina riziką biudžetui;

finansavimo ir investavimo operacijos pagal ECF programą „InvestEU“ vykdomos pagal įgaliotųjų subjektų darbo tvarkos taisykles ir patikimą bankininkystės praktiką. Atrinktieji įgaliotieji subjektai ir Komisija sudaro susitarimą dėl garantijos arba įnašo, kuriame nustatomos išsamios su įgyvendinimu susijusios nuostatos ir procedūros;

ES lėšomis remiamų projektų atrankos procedūromis, kurias tiesiogiai vykdo Komisija arba netiesiogiai – įgaliotieji subjektai;

siekiant suteikti ES garantiją, bus sukurta speciali valdymo struktūra (t. y. Investicijų komitetas);

įgaliotųjų subjektų ataskaitų teikimu ir stebėseną, įskaitant audituotas finansines ataskaitas, valdymo deklaracijas ir auditų bei kontrolės priemonių santraukas;

išorės auditorių, Vidaus audito tarnybos arba Europos Audito Rūmų atliekamu *ex post* auditu ir Komisijos vykdoma kontrole, be kita ko, teikiant ataskaitas ir vykdant stebėseną; ir

ECF vertinimais, įskaitant laikotarpio vidurio įgyvendinimo ataskaitą ir *ex post* vertinimą.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės išlaidų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas užtikrins ekonomiškai efektyvią vidaus kontrolės sistemą, kad numatomas klaidų rizikos lygis (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą) neviršytų 2 proc. reikšmingumo ribos.

Komisijos įdiegti *ex post* auditai ir kontrolės priemonės, taip pat, netiesioginio valdymo atveju, ataskaitos, įgaliotųjų subjektų pateiktų auditų ir kontrolės apibendrinimas ir valdymo deklaracijos padės teisingai ir patikimai parodyti klaidų riziką ir veiksmingai bei efektyviai nagrinėti sukčiavimo požymius.

Be to, dotacijų atveju pasiūlymų *ex ante* patikrinimai prieš pasirašant susitarimus dėl dotacijų ir tinkamumo finansuoti taisyklių išaiškinimas taip pat turėtų padėti sumažinti riziką ir padidinti kontrolės priemonių ekonominę efektyvumą.

Kiek tai susiję su finansavimo ir investavimo operacijomis ir konsultavimo užduotimis, Komisijos ir įgaliotųjų subjektų atliekamos *ex ante* patikros kartu su tinkamumo finansuoti taisyklių išaiškinimu taip pat turėtų padėti sumažinti riziką ir padidinti kontrolės priemonių ekonominę efektyvumą.

Dėl Komisijos vidaus kontrolės bus patirtos ES biudžeto išlaidos, susijusios su atliktais patikrinimais. Be to, išlaidos taip pat gali atsirasti dėl įgaliotiesiems subjektams mokėtinų valdymo mokesčių, susijusių su jų vidaus kontrole.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Tiek tiesioginio, tiek netiesioginio valdymo atveju Komisija imasi reikiamų priemonių, kad užtikrintų, jog būtų apsaugoti Europos Sąjungos finansiniai interesai ir taikomos sukčiavimo, korupcijos ir bet kokios kitos neteisėtos veiklos prevencijos priemonės, vykdomi veiksmingi patikrinimai, o nustačius pažeidimus – susigrąžinamos klaidingai išmokėtos sumos ir prireikus taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios sankcijos.

Komisijai arba jos atstovams ir Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų Sąjungos paramą gavusių dotacijų gavėjų, įgaliotųjų subjektų, finansinių tarpininkų ir galutinių gavėjų auditą, remiantis dokumentais ir atliekant auditą vietoje.

OLAF įgaliojama atlikti ekonominės veiklos vykdytojų, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusių su tokia finansine parama, patikras vietoje ir inspektavimą.

Atsižvelgdama į tai, Komisija įgyvendins keletą priemonių, pavyzdžiui:

- sprendimuose, susitarimuose ir sutartyse, sudaromose įgyvendinant ECF veiklą, Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF bus aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti auditą, patikrinimus vietoje ir inspektavimą;
- pareiškėjai, konkurso dalyviai, finansų tarpininkai ir galutiniai gavėjai bus tikrinami pagal paskelbtus draudimo dalyvauti procedūroje kriterijus ir ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemą (EDES) ir
- bus stebima, kaip laikomasi taisyklių, kuriomis reglamentuojamas išlaidų ir paramos lėšų tinkamumas finansuoti.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA	ELP A šalių	valstybių kandidatų ir potencialių kandidatų	kitų trečiųjų valstybių	kitų asignuotųjų pajamų
2	04.01.01 – Europos konkurencingumo fondo rėmimo išlaidos	ND A	TAIP	TAIP	TAIP	TAIP/
2	04.02.01 – Perėjimas prie švarios energijos ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas	DA	TAIP	TAIP	TAIP	TAIP
2	04.02.02 – Sveikata, biotechnologijos, žemės ūkis ir bioekonomika	DA	TAIP	TAIP	TAIP	TAIP
2	04.02.03 – Skaitmeninė lyderystė	DA	TAIP	TAIP	TAIP	TAIP
2	04.02.04 – Atsparumas, saugumas, gynybos pramonė, kosmosas	DA	TAIP	TAIP	TAIP	TAIP
2	04.02.05 – Konsultavimas dėl projektų ir kompleksiniai veiksmai	DA	TAIP	TAIP	TAIP	TAIP
2	04.02.06 – Įnašas į ECF programą „InvestEU“	DA	TAIP	TAIP	TAIP	TAIP

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami

Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

3.2.1.1. Patvirtinto biudžeto asignavimai

Mlrd. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris	2
--	---------	---

GD			Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO DFP 2028– 2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Veiklos asignavimai										
04.02.01 – Perėjimas prie švarios energijos ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas	Įsipareigojimai	1a	2,95 4	3,51 6	3,58 6	3,91 9	3,99 7	4,07 7	4,15 9	26,21 0
	Mokėjimai	2a	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
04.02.02 – Sveikata, biotechnologijos, žemės ūkis ir bioekonomika	Įsipareigojimai	1b	2,31 8	2,70 2	2,76 4	3,04 9	3,11 7	3,18 6	3,25 6	20,39 3
	Mokėjimai	2b	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
04.02.03 – Skaitmeninė lyderystė	Įsipareigojimai	1a	5,83 3	6,85 7	7,00 4	7,70 1	7,86 5	8,03 2	8,20 2	51,49 3
	Mokėjimai	2a	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
04.02.04 – Atsparumas, saugumas, gynybos pramonė, kosmosas	Įsipareigojimai	1a	14,1 62	16,7 13	17,0 63	18,7 23	19,1 14	19,5 13	19,9 20	125,2 04
	Mokėjimai	2a	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
04.02.05 – Konsultavimas dėl projektų ir kompleksiniai veiksmai	Įsipareigojimai	1a	143	143	142	143	143	143	143	1,000
	Mokėjimai	2a	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm

04.02.06 – Įnašas į ECF programą „InvestEU“	Įsipareigojimai	1a	1,00 0	1,50 0	1,50 0	1,50 0	1,50 0	1,50 0	1,50 0	1,50 0	10,00 0
	Mokėjimai	2a	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių administracinio pobūdžio programų paketo lėšų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo ⁴⁵											
04.01.01 – Europos konkurencingumo fondo rėmimo išlaidos		-3	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
IŠ VISO asignavimų <....> GD	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3	26,4 10	31,4 31	32,0 59	35,0 53	35,7 36	36,4 51	37,1 80	234,3 00	
	Mokėjimai	= 2a + 2b + 3	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm

Neprivaloma: jei prie pasiūlymo prisideda daugiau nei vienas GD, užpildykite toliau pateiktas lenteles; jei ne, jas ištrinkite.

GD: <.....>	Metai		Metai		Metai		Metai		Metai		IŠ VISO DFP 2028– 2034
	2028		2029		2030		2031		2032		
Veiklos asignavimai											
Biudžeto eilutė	Įsipareigojimai	1a									0
	Mokėjimai	2a									0
Biudžeto eilutė	Įsipareigojimai	1b									0
	Mokėjimai	2b									0
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių administracinio pobūdžio programų paketo lėšų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo											

⁴⁵ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

Biudžeto eilutė		-3									0
IŠ VISO asignavimų <.....> GD	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mokėjimai	= 2a + 2b + 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0

			Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO DFP 2028– 2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	-4	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mokėjimai	-5	0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		-6	0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos <...> IŠLAIDŲ KATEGORIJA	Įsipareigojimai	10	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mokėjimai	11	0	0	0	0	0	0	0	0

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	4	„Administracinės išlaidos“ ⁴⁶
--	----------	--

⁴⁶

GD: <.....>		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
• Žmogiškieji ištekliai		0	0	0	0	0	0	0	0
• Kitos administracinės išlaidos		0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO <....> GD	Asignavimai	0	0	0	0	0	0	0	0

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0	0	0	0	0	0	0	0
---	--	---	---	---	---	---	---	---	---

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–4 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mokėjimai	0	0	0	0	0	0	0	0

Neprivaloma: jei pasiūlymas iš dalies arba visiškai finansuojamas iš išorės asignuotųjų pajamų, užpildykite 3.2.1.2 skirsnio lentelę. Jei ne, pašalinkite visą skirsnį.

3.2.1.2. Išorės asignuotųjų pajamų asignavimai

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija			Numeris								
GD: <.....>				Met ai	Metai	Metai	Met ai	Met ai	Met ai	Met ai	IŠ VI SO DF P 20 28 – 20 34
				2 0 2 8	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Veiklos asignavimai											
Biudžeto eilutė	Įsipareigojimai	1a									0
	Mokėjimai	2a									0
Biudžeto eilutė	Įsipareigojimai	1b									0
	Mokėjimai	2b									0
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių administracinio pobūdžio programų paketo lėšų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo ⁴⁷											

⁴⁷ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

Biudžeto eilutė		-3													0
IŠ VISO asignavimų <.....> GD	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mokėjimai	= 2a + 2b + 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Privaloma lentelė

			Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO DFP 2028– 2034		
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai		-4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mokėjimai		-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos <...> IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai		10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mokėjimai		11	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Privaloma lentelė

			Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO DFP 2028– 2034		
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mokėjimai		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės	Įsipareigojimai		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

finansinės programos <...> IŠLAIDŲ KATEGORIJA										
	Mokėjimai	11	0	0	0	0	0	0	0	0

			Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028–2034
• IŠ VISO veiklos asignavimų (visose veiklos išlaidų kategorijose)	Įsipareigojimai	-4	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mokėjimai	-5	0	0	0	0	0	0	0	0
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų (visose veiklos išlaidų kategorijose)		-6	0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–3 išlaidų kategorijas (orientacinė suma)	Įsipareigojimai	10	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mokėjimai	11	0	0	0	0	0	0	0	0

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	4	„Administracinės išlaidos“ ⁴⁸
--	----------	--

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

⁴⁸

Būtinai asignavimai turėtų būti nustatomi naudojant atitinkamo „BUDGpedia“ tinklalapio duomenis apie vidutines metines išlaidas.

Europos konkurencingumo fondas		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
• Žmogiškieji ištekliai		164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	1154,377
• Kitos administracinės išlaidos		11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	77,00
IŠ VISO	Asignavimai	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377
---	---	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	----------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–4 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	0	0	0	0	0	0	0	0
	Mokėjimai	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.2. *Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas (decentralizuotų agentūrų atveju nepildoma)*

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus ↓			Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 skirsnį)										IŠ VISO		
	ATLIKTI DARBAI																		
	Rūšis 49	Vidutinės sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius
1 KONKRETUS TIKSLAS ⁵⁰ ...																			
– Išdirbis																			
– Išdirbis																			
– Išdirbis																			
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																			
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																			
– Išdirbis																			
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																			
IŠ VISO																			

⁴⁹ Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

⁵⁰ Apibūdinta 1.3.2 skirsnyje „Konkretus tikslas (-ai) ...“.

3.2.3. Numatomo poveikio administraciniam asignavimams santrauka

Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama

Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

3.2.3.1. Patvirtinto biudžeto asignavimai

PATVIRTINTI ASIGNAVIMAI	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	1154,377
Kitos administracinės išlaidos	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	77,000
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377
Neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Žmogiškieji ištekliai	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Tarpinė suma, neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
IŠ VISO								
	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.2.3.2. Išorės asignuotųjų pajamų asignavimai

IŠORĖS ASIGNUOTOSIOS PAJAMOS	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Kitos administracinės išlaidos	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Žmogiškieji ištekliai	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Tarpinė suma, neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
IŠ VISO								
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.3.3. Iš viso asignavimų

IŠ VISO PATVIRTINTŲ ASIGNAVIMŲ IR IŠORĖS ASIGNUOTŲJŲ PAJAMŲ	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	1154,377
Kitos administracinės išlaidos	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	77,000
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377
Neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								

Žmogiškieji ištekliai	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Tarpinė suma, neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
IŠ VISO								
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.4. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

3.2.4.1. Finansuojami iš patvirtinto biudžeto

Sąmatą surašyti etato ekvivalentais⁵¹

PATVIRTINTI ASIGNAVIMAI	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034
• Etatų plano etatai (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
20 01 02 01 (Būstinė ir Komisijos atstovybės)	824	824	824	824	824	824	824
20 01 02 03 (ES delegacijos)	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 11 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)	45	45	45	45	45	45	45
Tiesioginiai moksliniai tyrimai	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)	0	0	0	0	0	0	0
• Išorės darbuotojai (etato ekvivalentais)							
20 02 01 (AC, END finansuojami iš bendrojo biudžeto)	99	99	99	99	99	99	99
20 02 03 (AC, AL, END ir JPD ES delegacijose)	0	0	0	0	0	0	0
Administracinės paramos eilutė [XX.01.YY.YY]	– būstinėje	168	168	168	168	168	168
	– ES delegacijose	0	0	0	0	0	0
04 01 01 12 (AC, END – netiesioginiai moksliniai tyrimai)	25	25	25	25	25	25	25
AC, END – tiesioginiai moksliniai tyrimai	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – 7 išlaidų kategorija	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – neįtraukta į 7 išlaidų kategoriją	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO	1161	1161	1161	1161	1161	1161	1161

3.2.4.2. Finansuojami išorės asignuotosiomis pajamomis

IŠORĖS ASIGNUOTOSIOS PAJAMOS	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034

⁵¹ Po lentelės nurodykite, kiek etato ekvivalentų iš nurodyto skaičiaus jau paskirti tam veiksmui valdyti ir (arba) gali būti perskirstyti jūsų generaliniame direktorate ir kokie yra jūsų gryniesi poreikiai.

• Etatų plano etatai (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
20 01 02 01 (Būstinė ir Komisijos atstovybės)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (ES delegacijos)	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 11 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	0	0	0
Tiesioginiai moksliniai tyrimai	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)	0	0	0	0	0	0	0
• Išorės darbuotojai (etato ekvivalentais)							
20 02 01 (AC, END finansuojami iš bendrojo biudžeto)	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END ir JPD ES delegacijose)	0	0	0	0	0	0	0
Administracinės paramos eilutė [XX.01.YY.YY]	– būstinėje	0	0	0	0	0	0
	– ES delegacijose	0	0	0	0	0	0
04 01 01 12 (AC, END – netiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	0	0	0
AC, END – tiesioginiai moksliniai tyrimai	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – 7 išlaidų kategorija	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – neįtraukta į 7 išlaidų kategoriją	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO	0	0	0	0	0	0	0

3.2.4.3. Visi žmogiškųjų išteklių poreikiai

IŠ VISO PATVIRTINTŲ ASIGNAVIMŲ IR IŠORĖS ASIGNUOTŲJŲ PAJAMŲ	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034
• Etatų plano etatai (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
20 01 02 01 (Būstinė ir Komisijos atstovybės)	824	824	824	824	824	824	824
20 01 02 03 (ES delegacijos)	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 11 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)	45	45	45	45	45	45	45
Tiesioginiai moksliniai tyrimai	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)	0	0	0	0	0	0	0
• Išorės darbuotojai (etato ekvivalentais)							
20 02 01 (AC, END finansuojami iš bendrojo biudžeto)	99	99	99	99	99	99	99
20 02 03 (AC, AL, END ir JPD ES delegacijose)	0	0	0	0	0	0	0
Administracinės paramos eilutė [XX.01.YY.YY]	– būstinėje	168	168	168	168	168	168
	– delegacijose	0	0	0	0	0	0
04 01 01 12 (AC, END – netiesioginiai moksliniai tyrimai)	25	25	25	25	25	25	25

AC, END – tiesioginiai moksliniai tyrimai	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – 7 išlaidų kategorija	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – neįtraukta į 7 išlaidų kategoriją	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO	1161	1161	1161	1161	1161	1161	1161

Pasiūlymui įgyvendinti reikalingi darbuotojai (etato ekvivalentais):

	Bus pasitelkiami dabartiniai Komisijos tarnybų darbuotojai.	Papildomi darbuotojai		
		bus finansuojami pagal 7 išlaidų kategoriją arba iš mokslinių tyrimų	bus finansuojami iš BA eilutės	bus finansuojami iš mokesčių
Etatų plano etatai	739	130	nėra duomenų	
Išorės darbuotojai (CA, SNE, INT)	247		10	35

Vykdytinų užduočių aprašymas, kai užduotis vykdo:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	ECF įgyvendinimo valdymas ir vidaus bei išorės koordinavimas Biudžeto vykdymas pagal visas ECF politikos linijas ECF programos „InvestEU“ įgyvendinimas Konsultavimo projektų klausimais ir kompleksinių veiksmų įgyvendinimas
Išorės darbuotojai	ECF įgyvendinimo valdymas ir vidaus bei išorės koordinavimas Biudžeto vykdymas pagal visas ECF politikos linijas ECF programos „InvestEU“ įgyvendinimas Konsultavimo projektų klausimais ir kompleksinių veiksmų įgyvendinimas

3.2.5. Numatomo poveikio su skaitmeninėmis technologijomis susijusioms investicijoms apžvalga

Privaloma: su skaitmeninėmis technologijomis susijusių investicijų pagal pasiūlymą (iniciatyvą) geriausias įvertis turėtų būti pateiktas tolesnėje lentelėje.

Išimties tvarka, kai tai reikalinga pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti, asignavimai pagal 4 išlaidų kategoriją turėtų būti pateikti tam skirtoje eilutėje.

Asignavimai pagal 1–4 išlaidų kategorijas turėtų būti nurodyti kaip „Politikos priemonių IT išlaidos veiklos programoms“. Šios išlaidos parodo veiklos biudžetą, naudojamą su iniciatyvos įgyvendinimu tiesiogiai susijusioms IT platformoms ar priemonėms pakartotinai naudoti, pirkti ir (arba) sukurti ir susijusioms investicijoms (pvz., licencijoms, tyrimams, duomenų saugojimui ir kt.). Šioje lentelėje pateikta informacija turėtų atitikti 4 skirsnyje „Skaitmeniniai aspektai“ pateiktus duomenis.

IŠ VISO skaitmeninių ir IT asignavimų	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
IT išlaidos (organizacijos)	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	66641400
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	66641400
Neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Politikos priemonių IT išlaidos veiklos programoms	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	10130750
Tarpinė suma, neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	10130750
IŠ VISO								
	10967450	10967450	10967450	10967450	10967450	10967450	10967450	76772150

3.2.6. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlymas (iniciatyva)

Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.

Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.

Reikia persvarstyti DFP.

3.2.7. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo

numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Iš viso	
		2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą									
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų									

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - nuosaviems ištekliams
 - kitoms pajamoms
 - nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁵²						
		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034
..... straipsnis								

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

[...]

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

[...]

4. SKAITMENINIAI ASPEKTAI

4.1. Skaitmeninės svarbos reikalavimai

- Pasiūlymas vertinamas kaip turintis skaitmeninę svarbą, nes pagal jį bus parengtos naujos duomenų eilutės. Vis dėlto jis bus grindžiamas programos „InvestEU“ reglamento skaitmenine sistema, visų pirma kiek tai susiję su „InvestEU“ valdymo informacine sistema, kuri bus pritaikyta, kad būtų galima įgyvendinti ECF, visų pirma keičiantis duomenimis su įgaliojaisiais subjektais (įgyvendinančiaisiais ir patariamaisiais partneriais), Investicijų komiteto nariais ir kitomis Komisijos tarnybomis.

4.2. Duomenys

- Komisijos ir įgaliotųjų subjektų keitimasis duomenimis bus grindžiamas atitinkamuose susitarimuose nustatytais reikalavimais. Jis apims veiklos, finansinius ir rizikos duomenis, kurie bus teikiami reguliariai (pvz., periodinės ataskaitos) ir *ad hoc* pagrindu (pvz., įgaliotiesiems subjektams teikiant operacijas).
- Keitimasis duomenimis su Investicijų komiteto nariais apims tik operacijas, kurias Investicijų komitetui teikia įgaliotieji subjektai.

⁵² Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.

4.3. Skaitmeniniai sprendimai

- Esama „InvestEU“ valdymo informacinė sistema bus pritaikyta ir naudojama ECF programai „InvestEU“ ir projektų konsultacijoms įgyvendinti.

4.4. Sąveikumo vertinimas

- „InvestEU“ valdymo informacinė sistema bus naudojama ECF ir išlaikys jo sąveikumo funkcijas, visų pirma su šiomis Komisijos IT priemonėmis: „Secunda+“, „Ares“, „Decide“ ir Įmonių pranešimų sistema.

4.5. Skaitmeninio įgyvendinimo rėmimo priemonės

- Komisija parengs ir įgyvendins IT projektą, skirtą ECF skirtai „InvestEU“ valdymo informacinei sistemai pritaikyti, ir jame turėtų dalyvauti pagrindiniai sistemos naudotojai (Komisijos naudotojai, įgyvendinantys ir konsultuojantys naudotojai partneriai, taip pat Investicijų komiteto nariai).